ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة إيڤا دروپشيان

1500 Լ.Ո. 72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 291 (20454) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2000 10 ԷՋ

ԱՐԱԲՆԵՐԸ ՊԷՏՔ Է ԿԱՌՉԱԾ ՄՆԱՆ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԴԷՄ *ՊՈՅՔՈԹԻՆ*

ԸՆԴԳԾԵՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ՂԱԶԻ ՋԱԱՖԹԷՐ

Պաշտպանութեան նախարար Ղազի Զաաֆթեր նկատել տուաւ, որ այս հանգրուանին պահանջուած է Իսրայէլի դեմ *պոյքոթին* կառչող արաբական միակամ կեցուածք մը: Ան հաւաստեց, որ բռնագրաւեալ շրջանին մէջ գտնուող Լիբանանի ժողովուրդը պիտի դիմանայ եւ իսրայէլեան սպառնալիքները վախ պիտի չպատճառեն Լիբանանի: Պատրաստակամ ենք յանձն առնելու ամէն զոհողութիւն վերատիրանալու համար մեր հողին:

ԽԱՂԱՂԱՐԱՐ ՈՒԺԵՐ - ԱԼՊԱՆԱՑԻՆԵՐ ԲԱԽՈՒՄ ՄԻԹՐՈՎԻՉԱ ՔԱՂԱՔԻՆ ՄԷՋ

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Միթրովիչա քաղաքին մէջ, Քոսովոյի միջապգային խաղաղարար ուժերը երէկ բախում ունեցան ալպանացիներու հետ, որոնք կը բողոքէին ապգային նկատառումներով կատարուող քաղաքին բաժանումին դէմ:

Բրիտանացի, ֆրանսացի եւ քանատացի վիճուորներ հապճեպ կրցան վպել շուրջ 20 հապար ալպանացիները, որոնք «կ'արշաւէին» քաղաքը սերպերով եւ ալպանացիներով բնակուած շրջաններու բաժնող կամուրջին ուղղութեամբ: Խաղաղարար ուժերը գործածեցին բիբեր եւ արցունքաբեր ռումբեր: Երեկոյեան կացութիւնը հանդարտեցաւ:

«ԱՆՁՆԱԿԱՆ» ԲՆՈՅԹԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՄԲ ԼԻԲԱՆԱՆ ԳՏՆՈՒՈՂ ԴԵՊՊԱՆ ԷՏՈՒԲՐՏ ՃԷՐՃԵՆԻ ՀԱՄԱՃԱՅՆ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՔԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՊԻՏԻ ՎԵՐՍԿՍԻՆ ՔԱՆԻ ՄԸ ՇԱԲԱԹԷՆ

Նախագահ Լահուտ կ'ընդունի Էտուըրտ Ճէրճեանը

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարի Միջին Արեւելքի հարցերու նախկին օգնական եւ դեսպան Էտուըրտ Ճէրճեան երէկ Միացեալ Նահանգներու դեսպան Տէյվիտ Սաթըրֆիլտի ընկերակցութեամբ, «անձնական» բնոյթի այցելութիւններ տուաւ հանրապետութեան նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտի, վարչապետ Սելիմ Հրսի եւ նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի:

Վարչապետ Հրսի հետ տեսակցելէ ետք, Ճէրճեան յայտարարեց, որ Լիբանան կ'այցելէ ընդառաջելով քաղաքական ուսումնասիրութեանց լիբանանեան կեդրոնին կողմէ տրուած դասախօսութիւն մը տալու հրաւէրին:

Շար.ը՝ էջ 10

ՏԵՆԻՍ ՌՈՒՍ ՇՐՋԱՆ ԺԱՄԱՆԵԳ

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՎԵՐԱԿԵՆԴԱՆԱՑՆԵԼ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 21 (ՌՈՅԹԵՐՋ).- Վարչապետ Էհուտ Պարաք Երկուշաբթի օր յայտնեց, որ յառաջիկայ քանի մը օրերուն ընթացքին Իսրայէլ առաջարկներ պիտի ներկայացնէ պաղեստինցիներուն՝ վերջ տալու համար խաղաղութեան բանակցութիւններուն առկախման:

Պարաք, որ կը խօսէր ամերիկացի յատուկ պատուիրակ Տենիս Ռոսի ժամանումէն քանի մը ժամ առաջ՝ դիտել տուաւ, որ երկու կողմերն ալ (Իսրայէլ եւ պաղեստինցիներ) կ'ուզեն դուրս գալ անելէն, որ գրեթէ երեք շաբաթէ ի վեր առկախ կը պահէ բանակցութիւնները: Պարաք աւելցուց, որ յառաջիկայ քանի մը օրուան ընթացքին Իսրայէլի կառավարութիւնը պիտի մշակէ առաջարկներու ծրագիր մը՝ վայն պաղեստինցիներուն ներկայացնելու համար: Պարաք համոզուած է, որ այդ ծրագիրը պիտի վերաշխուժացնէ եւ հունին վերադարձնէ պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութեան գործընթացը:

Իր խօսքին մէջ, Պարաք ըսաւ նաեւ որ յանձնառու կը մնայ մինչեւ Յուլիս իսրայէլեան ուժերը Լիբանանէն հեռացնելու իր խոստումին:

Իսրայէլեան *«Մաարիւ»* օրաթերթը կը գրէր, որ Պարաք *ժեսթերու* շարք մը պիտի ներկայացնէ պաղեստինցիներուն: *«Մաարիւ»*ի համաձայն, Իսրայէլ գործադրութեան պիտի դնէ Այարյորդանանի 6,1 առ հարիւրը պարպելու ծրագիրը, որ սկզբունքով տեղի պիտի ունենար մէկ ամիս առաջ: Պարաք պիտի առաջարկէ նաեւ Փետրուար 13ի ժամկէտին փոխարէն նոր թուական մը, որ հաւանաբար ըլլայ Մայիսի ընթացքին: Պարաքի գրասենեակը, թէեւ չհաստատեց *«Մաարիւ»*ի մէջ լոյս տեսած տեղեկութիւնները, բայցեւայնպէս նշեց, որ կառավարութիւնը կ'ուսումնասիրէ միջոցառումներու շարք մը:

Պաղեստինեան իշխանութեան անդամ Հասան Ասֆուր, սակայն մերժեց առաջարկուած *ժեսթերը*, որոնք կը միտին կտրատել խաղաղութեան գործընթացը: Միւս կողմէ, պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆաթի խորհրդատու Նապիլ Ապու Ռուտայնա կոչ ուղղեց Միացեալ Նահանգներուն, որ Իսրայէլէն պահանջէ յարգել կատարած խոստումներն ու ստորագրած համաձայնագիրները: Ապու Ռուտայնա աւելցուց, որ գալիք հանգրուանը վճռական պիտի ըլլայ եւ խաղաղութեան գործընթացը վտանգի պիտի մատնուի՝ եթէ վայն փրկելու արտասովոր քայլեր չառնուին:

Երեկոյեան, Պարաք Ռոսի հետ քննարկեց պաղեստինեան առանցքը վերակենդանացնելու կարելիութիւնը:

Ռոս այսօր կը տեսակցի Արաֆաթի հետ:

ՄԵԿՆԵԼՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՏԻՐՈՂ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ - ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾԱՆՐ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻՆ

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՑԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

ԵՐԵՒԱՆ, 21 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Մեկնելով Հայաստանի մէջ տիրող ընկերային - տնտեսական ծանր իրավիճակէն, բարոյահոգերանական անառողջ մթնոլորտէն եւ ժողովուրդին ընկերային դժուար կացութենէն, Հայաստանի վարչապետ Արամ Սարգսեանի նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցած են կարգ մը հանդիպումներ

Շար.ը՝ էջ 10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՐԱԿՈՅՏԻՆ ԿՈՂՄԷ... ԿԸ ՄՏԱՀՈԳԷ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԸ

ՊԱՔՈՒ, 21 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- Ազրպէյճանի խորհրդարանը միաձայնութեամբ որդեգրեց դիմում մը ղղուած Ֆրանսայի Մերակոյտին, ուր Ազրպէյճան դէմ կ'արտայայտուի Մերակոյտին մէջ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման մասին ծրագրուած քննարկումներուն:

Ազրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Վիլայէթ Կուլիեւ ափսոսանք յայտնեց, որ «հայերու ցեղասպանութեան մասին մտացածին առասպելը կը քննարկուի Ֆրանսայի օրէնսդիր մարմինի մէջ»: Կուլիեւի համաձայն, Ֆրանսա իբրեւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցին լուծման գծով միջնորդի դեր ստանձնած պետութիւն, պարտաւոր է չեզոք դիրքորոշում ունենալու:

Ազերի պատգամաւորներէն իւրաքանչիւրը դիմումը յղած է իր անունով:

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՅ ԻՐ ԱՒԱՐՏԻՆ

Կ'ԸՍԷ ՓԱՒԼԻՆԻՆ

Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Իկոր Սերկէեւ երէկ այցելեց Չեչենիոյ քանդուած մայրաքաղաք Կրոզնին, ուր տողանցքի մը մասնակցած ռուս գինուորներու յայտարարեց, թէ «Ռուսիան քանդել փորձած գինեայ խմբակները եւ ահաբեկիչներու խմբակներ բնաջնջելու գործողութեան վերջին հանգրուանը իր աւարտին կը մօտենայ»:

Անոր կրոգնի այցելութիւնը, որ բարձրաստիճան նախարարի մը կողմէ առաջինն էր, տեղի կ'ունենար Ռուսիոյ կողմէ պատերազմի հերոսներու Փետրուար 23ին նշումէն երկու օր առաջ: Նոյն այդ թուականին կը նշուի նաեւ խորհրդային օրերուն չեչէններու հաւաքական տեղահանումին տարեդարձը:

Ռուսիա կ'ըսէ, թէ ըմբոստ չեչէնները կը ծրագրեն այդ օրը խափանարարական արարքներու ձեռնարկել եւ այդ պատճառով ապահովութեան միջոցառումները ամրապնդած է:

«Ինթըրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ Սերկէեւ նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութինի կողմէ ստորագրուած հրամանագիր մը կարդացած է՝ Չեչենիոյ մէջ ուժերու հրամանատար գօրավար Վիքթոր Քագանցեւ երեք աստղանի գօրավարէ մը չորս աստղանի գօրավարի մը աստիճանին բարձրացնելով:

Փութին Մոսկուայի մէջ օդուժի ընդհանուր հրամանատար Անթոլի Քորնիուքովը բարձրացուց չորս աստղանի հրամանատարի մը աստիճանին:

Քորնիուքովի ռազմական օդանաւերը Չեչենիոյ մէջ բանալի դերակատարութիւն ունեցած են, օդէն ըմբոստները ռմբակոծելով՝ ցամաքի վրայ ուժերու յառաջացումէն առաջ:

Փութին շքանշաններ կը յանձնէ Չեչենիոյ պատերազմին մասնակցած զօրավարներուն

ՓՈՒԹԻՆ ԿԸ ԽՈՍՏԱՆԱՒ ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ

Փութին, որ գլխաւորաբար չնորհիւ Չեչենիոյ մէջ իր անգիջող կեցուածքին, չատ հաւանարար յաղթականդուրս պիտի գայ Մարտի նախագահական ընտրութիւններէն, կրեմլինի մէջ տեղի ունեցած հանդիսութեան ընթացքին յայտարարած է, թէ արշաւը մինչեւ աւարտ պիտի չարունակուի:

«Այսօր ինքնավստահօրէն կրնանք յայտարարել, թէ Չեչենիոյ մէջ հակահարեկչական գործողութիւնը իր տրամաբանական աւարտին պիտի հասցուի, ամրողջական ապատագրումով չեչէն եւ ռուսական հողամասերու, ուր աւազակներ ապաստանած են», ըսած է ան:

Ցստակ չէ եղած, թէ ռուսական ի՞նչ հողամասերու կ'ակնարկէր ան:

Մոսկուա կը յայտնէ, թէ Չեչենիոյ մէջ իր պատերազմին նպատակը մաքրագործել է «աւազակներ», գոնէ կ'ամրաստանէ անցեալ ամիս Մոսկուայի եւ ռուսական այլ քաղաքներու մէջ ականահարումներու ձեռնարկած ըլլալու եւ

Շար.ը՝ էջ 10

ՌԱՖՍԱՆՃԱՆԻ ԿՐՆԱՅ ԱՌԱՋԻՆ ՓՈՒԼԷՆ ՉԸՆՏՐՈՒԻԼ

ՔԱՐԵԿԱՐԳՉԱԿԱՆՆԵՐԸ ՄԵԾ ՅԱՂԹԱՆԱԿ Կ ԱՊԱՀՈՎԵՆ ԹԵՀՐԱՆԻ ՄԷՋ

Իրանի նախագահ Մոհամէտ Խաթեմիի դաշնակից բարեկարգչականները մայրաքաղաք Թեհրանի մէջ յաղթանակ ապահոված են՝ պարտութեան մատնելով պահպանողականները: Թեհրանի մէջ քուէարկութեան մասնակցած են աւելի քան երեք միլիոն իրանցիներ: Սկզբնական արդիւնքներուն համաձայն, որոնք հիմնուած են ցարդ կատարուած քուէահամարին վրայ, բարեկարգչական թեկնածուները կը գտնուին առաջին դիրքերուն վրայ՝ 30 աթոռներէն 28ին համար: Կը նախատեսուի, որ քուէահամարի աւարտին (քանի մը օր ետք) ալ անոնք մնան յաղթական:

Բարեկարգչական 26 թեկնածուներ արդէն իսկ ապահոված են պահանջուած 25 առ հարիւրը խորհրդարան մտնելու համար: Պահպանողական թեկնածուներէն շատեր դուրս մնացած են, իսկ ուրիշներ ալ երկրորդ փուլի մը պէտք է մասնակցին, որովհետեւ պահանջուած համեմատութիւնը չեն ապահոված: Անոնցմէ մէկը կը նկատուի նախկին նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանճանի, որ մինչեւ երէկ 27րդ դիրքի վրայ կը գտնուէր: Ռաֆսանճանիի նպատակը միայն խորհրդարան հասնիլն էր, այլ անոր նախագահութեան տիրանալն էր: Թեհրանի թեկնածուներուն մէջ, նախագահին եղբայրը՝ Մոհամէտ Ռեզա Խաթեմի կը շարունակէ պահել առաջին դիրքը: Երկրորդ դիրքը կը գրաւէ կին մը՝ Ժամիլէ Քատիւար:

Նախագահ Խաթեմի եւ ներքին գործոց նախարարը զուարճալի զրոյցի մը ընթացքին

Պահպանողական ճակատը կ'ընդունի, որ թէեւ կորսնցուցած է Թեհրանի աթոռները, բայց եւ այնպէս կը պընդէ, որ նահանգներուն մէջ ժողովրդային բաւական մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէ:

Ներքին գործոց նախարարութեան հրապարակած արդիւնքներուն լոյսին տակ, բարեկարգչականները, հարիւր աթոռէն աւելի ապահոված են 290 աթոռ հաշուող խորհրդարանին մէջ: Պահպանողականներ 43 աթոռ ապահոված են, իսկ 50 ուրիշներ ալ երկրորդ փուլի մը պիտի ճշդուին: Կը նախատեսուի, որ քուէարկութեան երկրորդ փուլը տեղի ունենայ Ապրիլին:

Մեկնաբաններ եւ դէտեր, սակայն դիտել կու տան, որ նախագահ Խաթեմիի եւ անոր դաշնակիցներուն համար դժուար հանգրուանը ասկէ ետք է, որ պիտի սկսի: Մեկնաբաններու համաձայն գալիք հանգրուանը բաւական դժուար է, որովհետեւ Խաթեմի պարտաւոր է գոհացում տալ տարիներու վրայ կուտակուած ընկերային, մշակութային եւ քաղաքական բարեկարգումներու եւ շօշափելի փոփոխութեան պահանջներուն: Բարեկարգչականներու յաղթանակը Իրանի գրեթէ բոլոր շրջաններուն մէջ իւրայատուկ երեւոյթ է, որովհետեւ անիկա կը փաստէ, որ իրանցիները իսկապէս կ'ուզեն փոփոխութիւն ցգալ: Այդ փոփոխութիւնը իրականացնելը, սակայն դիւրին պիտի չըլլայ Խաթեմիի եւ

Շար.ը՝ էջ 10

ԼԵՌՆԱԼԻԲԱՆԱՆԻ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Կեդրոնական Ընտրական Մարմինս իր տրամադրութեան տակ ունի Լեռնալիբանանի Հայ Համայնքին ընտրական լրիւ ցանկը:

Կարելիութիւնը կայ մինչեւ 10 Մարտ 2000, սիալ արձանագրուած կամ ցանկի վրայ չգտնուող անուններու գծով սրբագրութիւն պահանջել:

Բոլոր անոնք, որոնք կ'ուզեն իրենց անուններուն անմիջական ստուգումը կատարել կրնան հեռաձայնել Երեւանեան կեդրոն, առաւօտեան ժամը 9:00էն մինչեւ կէսօրէ ետք ժամը 5:00 հետեւեալ թիւերուն.-

01 / 240169 - 70

01 / 240171 - 72

ՇԱՆՍ.- Յառաջիկայ օրերուն պիտի կատարւի Պէյրութի ընտրական ցանկերու ստուգումը:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութիւններուն քուէարկելու պայմանը ընտրաքարտ ունենալն է:

Յաջորդող օրերուն ընթացքին, մարմինս պիտի լուսաբանէ հայրենակիցները, թէ ի՞նչ ձեւով եւ ո՞ր կեդրոններէն կարելի է ընտրաքարտ ապահովել:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան եւ անձամբ իմ անունից խորին շնորհակալութիւն եմ յայտնում Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա.ին, Հայ Կաթողիկէ պատրիարք-կաթողիկոս Ներսէս Պետրոս ԺԹ. Թարմունուն, Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիների Միութեան նախագահ վերապատուելի Մկրտիչ Գարակէօզեանին, Լիբանանի Հայոց առաջնորդ Գեղամ եպս. Խաչերեանին, Լիբանանի կբօսաշրջութեան եւ բնապահպանութեան նախարար Արթիւր Նազարեանին, Լիբանանի խորհրդարանի հայազգի պատգամաւորներին, Հ. Յ. Դ. Բիւրոյին եւ Կենտրոնական Կոմիտէին, ՌԱԿի Կենտրոնական եւ Շրջանային վարչութեանը, Ս.Դ.Հ.Կ.ի Կենտրոնական եւ Շրջանային վարչութեանը, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Լիբանանեան Շրջանային վարչութեանը, Պուրճ Համուտի եւ Այնճարի քաղաքապետարաններին, «Վանայ Ձայն» ռատիոկայանին, «Ակդակ», «Զարթօնք», «Սիփիւռք» թերթերի, «Կայծեր» եւ «Դիտակ» ամսագրերի խմբագրութիւններին, «Ծիւղըր» հեռուստակայանի հայկական ժամին, Հայկական համալսարանին, Առաջնորդարանի Սգագային վարժարաններին, Նշան Փալանճեան ճեմարանին, Սուրբ Հռիփսիմեանց, Դարուհի Յակոբեան վարժարաններին, Հայ Սքուլին, «Յանցերի Ակումբին», Լիբանանահայ Գործարարների Միութեանը, «Նոռուազ Արք» պատկերասրահին եւ անհատներին, բոլոր նրանց, ովքեր ջանք ու եռանդ չխնայեցին, օգնելով դեսպանութեանը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Ն. Գ. պարոն Ռոպերթ Քոչարեանի՝ Լիբանան այցելութիւնը բարձր մակարդակով կազմակերպելու եւ անցկացնելու համար: Այցելութիւն, որը շրջադարձային կէտ կը հանդիսանայ մեր երկու եղբայրական ժողովուրդների դարաւոր բարեկամութեան հետագայ ամրապնդման, Հայրենիք - Սփիւռք կապերի վարգացման հայանպաստ գործընթացում:

ԱՐՄԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ
Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանում Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանութեան եւ անձամբ իր անունից շնորհաւորում եմ Լիբանանի հայոց առաջնորդ գերապատիւ Գեղամ Մայրագոյն վարդապետ Խաչերեանին, եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան կապակցութեամբ:

Մաղթում եմ քաջառողջութիւն, ուժ եւ կորով նրա գործունէութեան մէջ՝ ի փառս մեր Հայրենիքի, Հայ Առաքելական եկեղեցու հզօրացման եւ բարգաւաճման:

ԱՐՄԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ
Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՖՈՆՏԻՆ

•Մարի Թիթիզեանի մահուան քառասունքին առիթով.

Տէր եւ տիկին Յակոբ Կարճիկեան	50,000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Զարեհ Կարպուշեան	25,000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Կարպիս Կարպուշեան	25,000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Գրիգոր Պէքարեան	30,000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Մարգարեան	20,000 լ. ո.

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Կիրակոս Քէշիշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Պերճ Քէշիշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ժաք Քէշիշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Խաչիկ Քէշիշեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Հէյսէմ եւ Սեդա Սալամ եւ գաւակը
Տիկին Ագատուհի Խաչատուրեան եւ ընտանիք
Վահէ, Անահիտ եւ Սիլվա Քէշիշեաններ
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ հարազատին՝

ՄԱՐԻ ՔԷՇԻՇԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 20 Փետրուար 2000ին, առաւօտեան ժամը 8:00ին, իր բնակարանին մէջ:

Ցուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Երկուշաբթի, 21 Փետրուարին, կէսօրէ ետք ժամը 2:00ին, Էշրեֆիէհի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

•Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահազդ:

•Յաւելեալ տեղեկութիւնները կ'ընդունուին Երկուշաբթի 21, Երեքշաբթի 22 եւ Չորեքշաբթի 23 Փետրուարին, հանգուցեալին բնակարանը, Ժեֆթաուի, Սէն Լուի փողոց, «Քէշիշեան» շէնք:

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՏԻՒՐՉԻ ՀԱՍԱՅՆՔԻ ՀՈԳԵՒՈՐ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հանրապետութեան նախագահ գօր. Էմիլ Լահուտ երէկ ընդունեց ընկերային եւ տնտեսական հարցերու ազգային խորհուրդի նորընտիր դիւանը, գլխաւորութեամբ Ռոժէ Նասնասի եւ չնորհաւորեց անոր ընտրութիւնը:

Նախագահ Լահուտ ընդգծեց, որ խորհուրդը պէտք է արդիւնաւէտ աշխատանք տանի ճշդելու համար չրջագիծները այն քաղաքականութեանց, որոնք կրնան հովանաւորել ընկերային բոլոր խաւերը եւ ապահովել արտադրողական տարբեր բնագաւառներու եւ սպառողներու չահերը: Ան նաեւ կոչ ուղղեց խորհուրդի անդամներուն՝ ըլլալու միակամ եւ ամբողջովին օգտագործելու իրենց ներկայացուցած մարմիններու փորձառութիւնները եւ կառավարութեան հետ գործակցաբար իրագործելու խորհուրդին ծրագիրները, որոնք կը նպաստեն իւրաքանչիւր քաղաքացիի ընկերային ապահովութեան:

Նախագահ Լահուտ կ'ընդունի բրիտանացի երեսփոխանը

Նախագահ Լահուտ նաեւ ընդունեց տիւրգի համայնքի հոգեւոր գերագոյն առաջնորդ չէյխ Ապու Հասան Արիֆ Հալաուին ներկայացնող պատուիրակութիւն մը, որ նախագահին յանձնեց չէյխին նամակը: Շէյխ Հալաուի նամակին մէջ չնորհակալութիւն կը յայտնէ նախագահ Լահուտի իրեն հանդէպ գգացումներուն եւ տիւրգի համայնքի միասնութեան գօրավիգ կանգնող անոր կեցուածքներուն համար: Տիւրգի կրօնականը նաեւ գօրակցութիւն յայտնեց նախագահ Լահուտի Իրանի դէմ իսրայէլեան ոտնձգութեանց դիմաց որդեգրած ազգային կեցուածքին ու Սուրիոյ պատերազմի կեցուածքին կողքին կանգնելու վճռականութեան:

Պատուիրակութիւնը հաւաստեց, որ չէյխ Հալաուի նախանձախնդիր է համայնքէն ներս եւ հայրենիքի տարբեր գաւակներուն միջեւ համախոհութեան, սիրոյ, բարիքի եւ միութեան:

Նախագահ Լահուտ ապա ընդունեց Բրիտանիոյ խորհրդարանի արտաքին գործոց յանձնախումբի նախագահ Ճորճ Կալլուէյը, տիկին Հուտա Ժամալ Ապտէլ Նասէրը, բանակի գաղտնի սպասարկութեան պետ գօր. Ռեմոն Ագարը, Մարոնիներու Լիկայի նախագահ Փիէռ Հըլուն ու լրատուութեան ագգային խորհուրդի նախագահ Նասէր Քրնտիլը:

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՒԺԵՐԸ ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ՊԻՏԻ ՀԵՌԱՆԱՆ ՅՈՒԼԻՍԷՆ ԱՌԱՋ

ԿԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԷ ՊԱՐԱՔ

Իսրայէլի վարչապետ Էհուտ Պարաք երէկ սպառնաց ուժգին հակահարուած տալ Իսրայէլի հիւսիսային շրջաններուն վրայ ամէն յարձակումի եւ վերահաստատեց, թէ վճռած է իսրայէլեան բանակը հարաւային Լիբանանէն հեռացնել յառաջիկայ Յուլիսէն առաջ:

Երուսաղէմի մէջ ամերիկաբնակ հրեաներու ներկայացուցիչներու հետ հանդիպումի մը ընթացքին ի

Շար.ի՝ էջ 10

ՊՍԱԿԻ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՄԻԷԻ ԲԱՆՏԻՆ ՄԷՋ

Ռումիէի բանտին մէջ, երէկ տեղի ունեցաւ ճափոնական կարմիր Բանակի անդամ եւ Լիբանանի մէջ դեղծարարութեան յանցանքով բանտարկուած Մասաու Ատաչիի եւ Ումայա Ապուտի պսակի արարողութիւնը:

Պսակը տեղի ունեցաւ բանտարկեալներու շէնքի ժամացի սրահին մէջ, հանդիսապետութեամբ հայր Սելիմ Մաալուֆի: Խաչեղբայրն էր երեսփոխան Նաժահ Ուաքիմ իսկ հարսնքոյրն էր Ումայա Ապուտի քրոջ դուստրը՝ Միոնա: Ներկայ էր ընդհանուր դատախազութեան ներկայացուցիչ, վճռաբեկ ատեանի մօտ դատախազ Ռապիհա Ամմաշ Քատտուրա:

Ներկայ էին նաեւ 120 տեղական ու միջազգային լրատու գործակալութեանց թղթակիցներ, երեսփոխան Ուաքիմի կինն ու որդին եւ ճափոնցի միւս բանտարկեալներն ու անոնց պաշտպան փաստաբանները, ինչպէս նաեւ՝ բանտապահ հրամանատարներ եւ ուրիշներ:

Պսակի արարողութենէն ետք, նորապսակներուն պատուին *քոքթէյլ* տեղի ունեցաւ:

Ս. ՍԱՐԳԻՍԻ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆԷՔ

Այս տարի, Ս. Սարգիս զօրավարի տօնին առիթով, եպիսկոպոսական պատարագ եւ մատաղօրհնէք տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրակի, 27 Փետրուար 2000ին:

Պիտի պատարագէ եւ քարոզէ՝
ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՄ ԵՊՍ. ԽԱՉԵՐԵԱՆ
(Բարեջան առաջնորդ Լիբանանի հայոց թեմի)

Սկիզբ ժամերգութեան ժամը	7:30ին
Պատարագ	ժամը 9:30ին
Քարոզ	ժամը 10:30ին
Մատաղօրհնէք	ժամը 11:30ին

Սիրով կը հրաւիրենք հաւատացեալ ժողովուրդը, ներկայ գտնուելու արարողութեան եւ եկեղեցւոյս աւանդական մատաղօրհնէքին:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
Ս. ՍԱՐԳԻՍ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

ՎԱՐՋԱՊԵՏ ՀԸՍ ԿԸ ԴՐՈՒԱՏԷ ՆԱԽԱԳԱՀ ՄՈՒՊԱՐԱՔԻ ԼԻԲԱՆԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Վարչապետ Հըս կ'ընդունի զօր. Մանսուրը

Վարչապետ Սելիմ Հըս երէկ վերահաստատեց, որ Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի Լիբանան այցելութիւնը գագաթնակէտը հանդիսացած է իսրայէլեան սպառնալիքներուն դիմաց Լիբանանի դատ յէլեան սպառնալիքներուն դիմաց Լիբանանի դատը պաշտպանելու եւ բռնագրաւումին դէմ դիմադրութիւնը չարունակելու վճռական անոր ժողովուրդին հետ գօրակցութեան եգիպտական չարժումին:

Մենք բարձր կը գնահատենք արաբական մեծագոյն քոյր պետութեան նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի եղբայրական ագնիւ այս «ժեսթը» եւ գայն կը նկատենք ուղղակի գօրակցութիւն Լիբանանի, Իսրայէլի եւ անոր սպառնալիքներուն դիմաց Լիբանանի տոկունութեան եւ իսրայէլեան բռնագրաւումին դէմ դիմադրութիւնը չարունակելու լիբանանեան վճռականութեան, ըսաւ Հըս:

Վարչապետը նաեւ նկատել տուաւ, որ Եգիպտոսի նախագահին այս այցելութիւնը եգիպտական բարձրագոյն մակարդակի դատապարտում է Լիբանանի ելեկտրակայաններուն վրայ իսրայէլեան վերջին յարձակումին:

Ան նկատել տուաւ, որ այս այցելութիւնը իր գագաթնակէտին հասցուցած է եգիպտական դիւանագիտութեան վերջին օրերուն տարած ճգնաժամ աշխատանքը, ագդեցութիւն բանեցնելու այն ուժերուն վրայ, որոնք կրնան ճնշել Իսրայէլի վրայ կանխարգիլելու համար Լիբանանի ենթակառոյցին դէմ անոր յարձակումներուն կրկնութիւնը:

Հըս յոյս յայտնեց, որ այդ արդիւնքը իրագործուած կ'ըլլայ եւ Ապրիլեան Հասկացողութեան Հսկիչ Մարմինը կր վերսկսի իր ժողովներուն:

Վարչապետը երէկ ընդունեց պետութեան անվտանգութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն գօր. Էտուար Մանսուրն ու չինարարութեան եւ բարգաւաճման խորհուրդի նախագահ Մահմուտ Օսմանը:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԼ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԼ

ԲԱԳԻՆ

ԱՄՍԱԳԻՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ
ԼԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4 ԱՇՈՒՆ 1999 ՊԷՅՐՈՒԹ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

1.-	ԵԴ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ	Կապոյտ հեքիաթ ու համերգ
2.-	ԵԴ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ	Տեսարանին դէմ աչքերուս
2.-	ԵԴ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ	Յուցափեղկ ձակատագրական բաներու
3.-	Վ. ՕՇԱԿԱՆ	Օրենք
16.-	Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ	Տաղ առ անցորդուհիին
17.-	Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ	Արեւագալի թախծութեամբ
18.-	Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ	Իրիկնային վերյիշում
20.-	Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ	Francisco Goya
22.-	Թ. ՉԻՖԼԵԱՆ	Հարսբերուկ
44.-	ԱՐՄԱՆՏ	Արարատի կանչը
45.-	ԱՐՄԱՆՏ	Եղիցի լոյս
46.-	Պ. ՍՆԱՊԵԱՆ	Օր - ցերեկով
53.-	* * *	Ակսել Բակունց
54.-	* * *	Սերգէյ Աթաբեկեան
55.-	Ս. ԱԹԱԲԵԿԵԱՆ	Հայապահպանութեան նուիրեալն ու նահատակը
68.-	* * *	Վկայութիւններ Սփիւռքէն
70.-	Ն. ՉԱՐԽՈՒՏԵԱՆ	Խօսք գալիքի մասին
76.-	Ռ. ՓԻՐՈՒՄԵԱՆ	Ցեղասպանութեան գրականութիւն՝ փորձ - ընթերցումի
91.-	Շ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ	Օշական
		թատերագրի իմացական աշխարհահայեացքը
105.-	Խ. Տ�էՐ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ	Երկու փաստաթուղթ Չապէլ Եսայեանից
107.-	Չ. ԵՍԱՅԵԱՆ	Սիրելի պարոն Միսակ
109.-	Չ. ԵՍԱՅԵԱՆ - Լ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ	Պայմանագրութիւն
110.-	Վ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ	Կոստան Զարեան եւ Վահան Նաւասարդեան
124.-	Պ. Ս.	«Ես իմ անուշ»ի ոդիսականը
125.-	* * *	Հաստատումներ
131.-	* * *	Նշմարներ
142.-	* * *	Լոյս տեսաւ
150.-	* * *	Մշակութային լուրեր

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Գերաշնորհ Տէր Գեղամ Խաչերեանի եպիսկոպոս ձեռնադրութեան եւ օծման առիթով, Հայաշէնի Ս. Յովհաննու Կարապետ եկեղեցւոյ Տիկնանց յանձնախումբը 100,000 լ.ո. Ազգային առաջնորդարանին:

ՍՏԱՑԱՆՔ

•«ՆԱՄԱԿԱՆԻ»
Հեղինակ՝ ՎԱՀՐԱՄ ԹԱԹԻԿԵԱՆ
Տողաշարում, էջադրում եւ տպագրութիւն
«Սփիւռք» պարբերաթերթի
Պէյրութ, 1999

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

•Վարդան Փարթամեանի մահուան առիթով, տէր եւ տիկին Պետրոս Փելէքեան 25,000 լ.ո. ԼՕԽի Պէյրութի «Մեղրի» մասնաճիւղին:

•Լիլա Գրաճեանի մահուան առիթով, տէր եւ տիկին Վիգէն Թորիկեան 50,000 լ.ո. ԼՕԽի «Ա. Պուլուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնին:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

•Մզհէր, GARINI, Bloc b, Ա. յարկ, 180 քառ. մեթր, առաւել 2 կառատուն: Գին՝ 75,000 ամերիկեան տոլար: Դիմել՝ հեռ. 03-303454:

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԸ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ ՓՈՔՐԻԿ ՎԻՐԹՈՒՈԶՆԵՐՈՒ ՀԱՍՈՅԹԸ

ՍՈՒԶԱՆՆԱ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ (ՋՈՒԹԱԿ, 13 ՏԱՐԵԿԱՆ)
ՀՐԱՉԵԱՅ ԱՎԱՆԵՍԵԱՆ (ՋՈՒԹԱԿ, 14 ՏԱՐԵԿԱՆ)
ՍԵԻԱԿ ԱՎԱՆԵՍԵԱՆ (ԹԱԻՋՈՒԹԱԿ, 11 ՏԱՐԵԿԱՆ)
ԼՈՒՍԻՆԷ ԱՊԱՂԵԱՆ (ՋՈՒԹԱԿ, 11 ՏԱՐԵԿԱՆ)

Այսօր Երեքշաբթի, 22 Փետրուար 2000ին, երեկոյեան ժամը 8:00ին, «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» սրահին մէջ:

ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ

ՊԱՊԸ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ ՊԻՏԻ ՉԱՐԾԱՐԾԷ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ - ԻՍԼԱՄ ԲԱԽՈՒՄՆԵՐԸ

ԳԱՀԻՐԷ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ ՀԱՅ).- Ցովհաննէս Պօղոս Բ. պապին այս չաբթուան մէջ Եգիպտոս կատարելիք անխոչընդոտ այցելութիւնը պիտի չարծարծէ քրիստոնեայ - իսլամ բախումները, որոնք վերջերս տեղի ունեցան հիւսիսային ափրիկեան երկիրին մէջ, յայտնեց կաթողիկէ եպիսկոպոս մը Երկուշաբթի օր:

Պապին եռօրեայ այցելութիւնը կը սկսի Հինգշաբթի օր: Ան կաթողիկէ եկեղեցւոյ առաջին պետն է, որ Եգիպտոս կ'այցելէ: Ցովհաննէս Պօղոս Բ. պապը Գահիրէի մէջ տեսակցութիւն պիտի ունենայ Մոհամմէտ Սայէտ Թանթաուիի հետ: Թանթաուի Ազհարի շէյխն է, որ սիւննի իսլամներուն գերագոյն իշխանութիւնը կը նկատուի: Պապը տեսակցութիւն պիտի ունենայ նաեւ Եգիպտոսի Ղպտի Ուղղափառ եկեղեցւոյ պետ Շնուտա պապին, ինչպէս նաեւ՝ յոյն ուղղափառ եկեղեցւոյ բարձրաստիճան այլ կրօնաւորներու հետ:

ԻՍՐԱՅԷԼ ՄՈՐՏԵԽԱՅ ԱՄՄԱՆ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

ԱՄՄԱՆ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ ՀԱՅ).- Իսրայէլի փոխադրամիջոցներու նախարար Իցհաք Մորտեխայ Երկուշաբթի օր Ամմանի մէջ տեսակցութիւններ ունեցաւ յորդանանցի բարձրաստիճան պաշտօնատարներու հետ:

Մորտեխայ տեսակցութիւն ունեցաւ Յորդանանի փոխադրամիջոցներու նախարար Իսա Այուպի հետ, քննարկելու համար փոխադրամիջոցներու առնչուող երկկողմանի հարցեր: Մորտեխայ տեսակցութիւն ունեցաւ նաեւ արտաքին գործոց նախարար Ապտէլիլահ Խաթիպի հետ: Տեսակցութիւններու աւարտին, Մորտեխայ ըսաւ, որ Իսրայէլ կարելին պիտի ընէ գօրավիգ կանգնելու համար խաղաղութեան եւ անոր հաստատման: Ան ըսաւ նաեւ, որ Իսրայէլի այս կեցուածքը պիտի փոխանցէ Յորդանանի Ապտալլա թագաւորին:

ԳԷՈՐԳ ՄԵԼԻՏԻՆԵՅԻ ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

Գ.Մ.Գ. Մրցանակի Դատակազմը կը յայտնէ, թէ բացուած է 2000ի համար նոր գործեր ներկայացնելու շրջանը:

Գ.Մ.Գ. Մրցանակը կ'ընդունի գրական թէ ուսումնասիրական որեւէ նոր, անտիպ կամ գիրքի ձեւին տակ ցարդ լոյս չտեսած գործեր առ ի գնահատում եւ հրատարակութիւն:

Գրական, իմաստասիրական, պատմական, եկեղեցագիտական, բանասիրական եւ Հայ Աշակոյթի այլ կալուածներուն վերաբերող գործերը, հայերէն կամ օտար լեզուներով գրուած, պէտք է դատակազմին հասած ըլլան ամենաուշը մինչեւ 30 Ապրիլ 2000:

Առաքուած գործերը պէտք է ըլլան մեքենագրուած եւ երեք օրինակով:

Դատակազմին կողմէ գնահատուած գործերը կ'արժանանան հրատարակութեան:

Վեհափառ հայրապետին նախագահութեամբ դատակազմին մաս կը կազմեն՝ Գերշ. Տ. Արտաւազդ արք. Թրթռեան, Գերշ. Տ. Զարեհ արք. Ազնաւորեան, տիար Հրաչ Տասնապետեան (ատենապետ), տիար Պօղոս Սնապեան (ատենադպիր), տիար Գէորգ Գանտահարեան, տոքթ. Արմենակ Եղիայեան, տիար Պեպօ Սիմոնեան:

Դատակազմի հասցէն.-
Armenian Catholicosate of Cilicia
Antelias - Lebanon

ԴԻՒԱՆ Գ.Մ.Գ.Մ. ԴԱՏԱԿԱԶՄԻ

ԱՅՍՕՐ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆԷՆ

●ժամը 11:00ին
ՏԱՂԱՐԱՆ
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ
ՀԵՐԻ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

●ժամը 11:30ին
ԵՐԳԱՑԱՆԿ
Կը ներկայացնէ ՄԱՐԱԼ ՀԱՐՊՈՑԵԱՆ

●ժամը 16:00ին
ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՂԲԻՒՐ
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ
ՀՐԱՉ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

●ժամը 16:40ին
ԹՂԹԱԾՐԱՐ
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ
ՍՈՆԻԱ ՔԻԼԷՃԵԱՆ
Նիւթ՝ ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՈՒՄԸ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԵՒ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԴԻՏԱՆԿԻՒՆՆԵՐԸ
Կը մասնակցին՝ ՕՐԴ. ԱՆԻ ԱՐԵՒԵԱՆ
եւ ՏԻԿԻՆ ՇԱՂԻԿ ԽԻՏԱՎԵՐՏԵԱՆ

●ժամը 18:00ին
ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ
ՏՈՔԹ. ԱՑՏԱ ԱՍԱՏՈՒՐԵԱՆի հետ

●ժամը 20:00ին
ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՀԱՅՐ ՄԵՂՐԻԿ ՎՐԴ. ԲԱՐԻՔԵԱՆի հետ

●ժամը 20:30ին
ՔՆԱՐԱՅԻՆ
Կը պատրաստէ եւ կը ներկայացնէ
ԻՐՄԱ ԳԱՊԱԳԵԱՆ - ՏԷՏԷՅԵԱՆ

ՀԱՋՈՒԱԴԷՊ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ Կ'ՈՒԶԷ ԼԱՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Կ'ԸՍԷ ՌՈՒՍԻՈՅ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ).- Ռուսիոյ Ապահովութեան Խորհուրդը Երկուշաբթի օր հազուագիւտ հաղորդագրութիւն մը հրապարակեց չեչնիոյ համար, թէ Մոսկուա կ'ուզէ Միացեալ Նահանգներու հետ լաւ յարաբերութիւններ ունենալ:

«Ռուսիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու ռազմավարական նպատակները իրարու կը գուգադիպին», յայտնեց խորհրդատու մարմինը:

Անիկա նշեց, թէ միջազգային յաւելեալ ապահովութեան եւ կայունութեան ապահովումը, ապագինման եւ կորիգային զէնքերու տարածման արգիլման գծով յառաջդիմութեան հետապնդումը եւ միջազգային ահաբեկչութեան եւ կազմակերպուած ոճրագործութեան դէմ պայքարը հասարակաց նպատակներ են:

Հաղորդագրութիւնը կը յայտնէ, որ խորհուրդի քարտուղար Սերգէյ Իվանովի Միացեալ Նահանգներ չորսօրեայ այցելութեան մը նախագահ Պիլ Քլինթընի եւ բարձրաստիճան այլ պաշտօնատարներուն, որոնց կարգին արտաքին գործոց նախարար Մատլէյն Օլբրայթի հետ տեսակցութիւններու համար:

Իվանով նաեւ Ռուսիոյ նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութինի կողմէ Քլինթընի համակ մը յանձնած է՝ յարաբերութիւններու բարելաւման կոչ ուղղելով:

Հաղորդագրութիւնը նշեց, որ վերջերս արձանագրուած լարուածութիւններ՝ *ՕԹԱՆի դէպի արեւելք ընդարձակման եւ Չեչենիոյ մէջ Ռուսիոյ գինուորական արշաւին հարցերով, երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւններուն մեծ վնաս հասցուցած են:*

«Այսուհանդերձ կրնանք պահպանել գլխաւոր մէկ բան. մեր երկու ազգերուն միջեւ գործակցութեան ռազմավարական կարեւորութեան հասկացողութիւնը՝ 21րդ դարուն աշխարհի ճակատագիրին *իւնդիր», ըսաւ անիկա:*

Ուրբաթ օր, մինչ Իվանով տակաւին Ուաշինկթըն կը գտնուէր, Ռուսիա՝ արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ճէյմս Ռուպինը կ'ամբաստանէր չեչէն ըմբոստներու տեղեկատուական արշաւին օժանդակելու յանցանքով:

Ուաշինկթըն հակադարձած էր դարձեալ առաջարկելով, որ Չեչենիոյ մէջ տեղի ունեցող մարդկային իրաւանց ոտնակոխումներուն չուրջ քննութիւն պէտք է բացուի:

Ռուսիոյ Ապահովութեան Խորհուրդին նախագահը Փութինն է ու անոր մաս կը կազմեն բարձրաստիճան նախարարներ եւ ապահովութեան մարգի պաշտօնատարներ:

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒԸ ՀԱՍԱՒ 11Ի

ՄՈՍԿՈՒԱ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ).- Ռուսիոյ Ընտրական Կեդրոնական Յանձնախումբը Երկուշաբթի օր կանաչ լոյսը տուաւ Մարտ 26ի նախագահական ընտրութեանց իրենց թեկնածութիւնը դնել ուկող վերջին անձնաւորութիւններուն, թեկնածուներու ընդհանուր թիւը 11ի հասցնելով: Անիկա մերժած է ծայրայեղ ապգայնական ղեկավար Վլատիմիր Ժիրինովսքիի թեկնածութիւնը ընդունիլ:

Յանձնախումբը Երկուշաբթի օր հաւանութիւն տուած է ընդհանուր դատախազ Եուրի Սքուրատովի, որ իր պաշտօնէն դադրած է, Մոսկուա քաղաքի ապահովութեան նախկին ոստիկանապետ Եւգենի Սաւոսթիանովի եւ գործարար Ումար Ճապրայիլովի:

Անիկա արդէն կանաչ լոյսը տուած էր նախագահի պաշտօնակատար Վլատիմիր Փութինի, որ ըստ նախատեսութեանց, յաղթական դուրս պիտի գայ ընտրութիւններէն, ինչպէս նաեւ՝ Համայնավար կուսակցութեան ղեկավար Կենատի Զիուկանովի, ապատական Եապլոքօ կուսակցութեան ղեկավար Կրիկորի Եաւլինսքիի, շրջանային երկու կառավարիչներու, ձախակողմեան մտաւորականի մը, երեսփոխան կնկայ մը եւ բեմադրիչի մը:

ՈՒՔՐԱՆԻԱ ԿՈՐԻՉԱՅԻՆ ՀՐԹԻՌՆԵՐ ԿՐԵԼՈՒ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ ՈՒՆԵՑՈՂ ՌՄԲԱՁԻԳ 11 ՕԴԱՆԱՒԵՐ ՅԱՆՁՆԵՑ ՌՈՒՍԻՈՅ

ՔԻԵՒ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ).- Ուքրանիա Երկուշաբթի օր աւարտեց կորիկային հրթիռներ կրելու կարելիութիւնը ունեցող ռմբաձիգ 11 օդանաւերու Ռուսիոյ յանձնումը, յայտնեց Ուքրանիոյ պաշտպանութեան նախարարութեան մէկ բանբերը:

Ան ըսաւ, որ *Թուփոլեւ-160 «Պէկճէք»* տիպի գերձայնային երկու վերջին օդանաւերը երկուշաբթի օր մեկնած են Փրիլուքի օդուժի խարիսխէն ուղղուելով դէպի Ռուսիոյ կեդրոնական Սարաթով շրջանին Էնկելս օդուժի խարիսխը:

Այլապէս Ուքրանիա պէտք է քանդէր այդ օդանաւերը՝ ըստ կորիկային ապապինման ՍԹԱՐԹ-1 համաձայնագիրի պայմաններուն: Սակայն տարիներու բանակցութիւններէ ետք, անիկա համոզած էր Ռուսիան, որ իր պարտքերու հատուցումին փոխարէն օդանաւերը առնէ:

Երկու երկիրները անցեալ տարի կնքած էին համաձայնութիւն մը, ըստ որուն Ուքրանիա պէտք է Ռուսիոյ ղրկէ 11 օդանաւերը՝ այս ձեւով իր ստացած կապի փոխարէն պարտքերը 275 միլիոն տոլար նուազեցնելով:

Առաջին օդանաւը ղրկուած էր անցեալ Նոյեմբերին:

Համաձայնութիւնը մեծ համեմատութեամբ կը կօրացնէ Ռուսիոյ օդանաւերով կորիկային հրթիռներ արձակելու կարողականութիւնը:

Ռուսիոյ վինուորական նոր ըմբռնումը երկրին պաշտպանութեան մէջ կորիկային կէնքերու առանցքային դեր կը յատկացնէ:

ՏՈՒՊԱՅԻ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ ԿԸ ՊԱՇՏՕՆԱԶՐԿԷ ԹԵՐԱՑՈՂ ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐ

ՏՈՒՊԱՅ, 21 (ՌՈՅԹԵՐ).- Տուպայի գահաժառանգ իշխանը անակնկալ այցելութիւններ կատարած է դատարաններու եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ պաշտօնանկ ըրած է, երբ նկատած է, թէ անոնք ուշացած կը հասնին:

Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու օրաթերթերը հաղորդեցին, որ շէյխ Մոհամմէտ Պրն Ռաշիտ Մախթում, որ նաեւ երկրին պաշտպանութեան նախարարն է անմիջապէս հրահանգած է պաշտօնանկ ընել ատեաններուն նախագահն ու այլ պաշտօնատարներ: Պաշտօնական լրատուական գործակալութիւնը հաղորդեց, որ շէյխ Մոհամմէտ գարմացած է իմանալով, որ դատաւորներուն եւ դատարաններու պաշտօնեաներուն մեծ մասը ժամը 8:30էն առաջ գործի չի հասնիր: Շէյխ Մոհամմէտ անակնկալ այցելութիւններ տուած է նաեւ պետական այլ կեդրոններ, ուր եւս կարգ մը պաշտօնաներ փոխարինած է:

Հ.Մ.Ը.Մ.
ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

«ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏԻ ՕՐ»ՈՒԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորութեամբ՝
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 27 Փետրուար 2000ին կէսօրէ ետք ժամը 5:00ին, Յակոբ Տէր Մելքոնեան թատերասրահին մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

THE CULTURAL HOUR
@ HAIGAZIAN UNIVERSITY
invites you to an illustrated lecture on
A Survey of the Armenian Miniature Painting
by
DR. SYLVIA AGEMIAN
(Assoc. Curator - Sursock Museum)
Thursday, February 24, 7 p.m.
Haigazian Auditorium - Kantari

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԻՐԼԱՆՏԱՅԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՊԷՏՔ Է ՔՆՆԱՐԿՈՒԻ ԵԱՀԿԻ ՄՆԱՅՈՒՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԿՈՂՄԷ

Կ'ԱՅՑՆԷ ՌՈՒՍԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հիւսիսային Իրլանտայի կացութիւնը պէտք է քննարկուի ԵԱՀԿի մնայուն խորհուրդի յառաջիկայ նիստին, յայտնած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը վերջերս:

Նախարարութիւնը հասկացողութիւն արտայայտած է բրիտանական եւ իրլանտական իշխանութիւններուն ի գործ դրած ճիգերուն համար՝ ի խնդիր շրջանի կայունացման եւ անոր տագնապին երկար տեւողութեան վրայ լուծման: «Այսուհանդերձ, ԵԱՀԿի Հիւսիսային Իրլանտայի տագնապի լուծման համար միջամտութիւնը շահեկան պիտի ըլլայ», ըսած է նախարարութիւնը հաղորդագրութեան մը մէջ:

ԵԱՀԿի դերակատարութեան գծով շօշափելի առաջարկներ կատարուած են ԵԱՀԿի մէջ Ռուսիոյ մնայուն ներկայացուցիչին կողմէ աւստրիացի իր պաշտօնակիցին յղուած նամակի մը մէջ: Աւստրիա ԵԱՀԿի ներկայ նախագահն է:

Նամակին մէջ շեշտը դրուած է յարկաւոր Հիւսիսային Իրլանտայի կացութեան մարդկային երեսներուն վրայ, ինչպէս նաեւ խօսուած է ահաբեկչութեան դէմ պայքարին մէջ գործակցութեան կարեւորութեան վրայ:

Արտաքին գործոց նախարարութիւնը Մոսկուայի հետզհետէ թափ ստացող մտահոգութիւնները արտայայտած է շրջանին մէջ արձանագրուած նորագոյն դէպքերուն մասին:

«Հիւսիսային Իրլանտայի տագնապը, որ դասալամեակներէ ի վեր կը շարունակուի, կարելի է բաղդատել Լեռնային Ղարաբաղի, Աբխազիոյ եւ Անդրկովկասեան այլ տագնապներուն», յայտնած է հաղորդագրութիւնը:

(ԻՆԹԵՐՖԱՔՍ)

ԱԶԳ. ՅԱՌԱՋ - Գ. ԿԻԼԻՊԷՆԿԵԱՆ
ԵՐԿՐԴ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Սժանդակութեամբ
ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՍ ԾՆՈՂԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ

ԴԻՄԱԿԱՀԱՆԴԷՍ

Տեղի կ'ունենայ Շաբաթ. 26 Փետրուար 2000, երեկոյեան ժամը 8:30էն սկսեալ, Այնճարի Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

ՄԱՆՕԹ.- Տոմսերը ստանալու համար դիմել վարժարանի քարտուղարութեան՝ հեռ. 08-620616, իսկ Պէյրութի պարագային՝ Համազգայինի գրատունէն (Պուրճ Համուտ):

ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐՈՒԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

F	6:30 - Բացում
M	6:35 - Բարի լոյս
	7:00 - Հայկական եւ օտար մեղմ երգեր
	8:00 - Օրուան յայտագիրի ընթերցում
9	8:15 - Տեղական մամուլի
4	խորագիրներու ընթերցում
.	**8:30 - Հայերէն լուրեր**
7	8:40 - Օդերեւոյթ
	8:45 - Ինչ կ'ըսեն աստղերը
M	9:00 -Վեղինակայիներգիչներըկըմեկնաբանեն
h	9:30 - Թոռիչք
z	10:00 - Սակարան
	10:30 - Արաբերէն լուրեր
	10:45 - Արաբերէն երգեր
հԵԲ.	11:00 Տաղարան
2	11:30 - Երգացանկ
4	12:00 - Շահանդուխտի հետ
1	12:15 - Կի Մանուկեան
	12:30 - Հայերէն լուրեր
2	13:00 - Սակարան
7	13:05 - Յեղափոխական յիշատակարան
2	13:10 - Ազգային յեղափոխական երգեր
	14:30 - Արաբերէն լուրեր
-	15:00 - Արաբերէն յայտագիր
	16:00 - Հայրենի աղբիւր
	16:30 - Արաբերէն լուրեր
2	16:40 -Թղթածրար
4	18:00 -Առողջապահական
1	**18:30 - Հայերէն լուրեր**
1	18:40 - Տեսակէտ
9	19:00 - Խառն երգեր
9	20:00 - Եկեղեցին Հայկական
	20:30 -Քնարային
	22:00 - Պատուէր
	00:30 - Փակում

ՋՕՐԱՎԱՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՄԻԱՑԱՒ ԵՒԱԲԼՈՒՐԻ ՀԵՐՈՄՆԵՐՈՒՆ

Կիրակի, 20 Փետրուարին Եռաբլուրի մէջ ամփոփուեցան գօրավար Անդրանիկ Օգանեանի աճիւնները:

Նոյն օրը առաւօտեան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի մէջ Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ հոգեւոր դասը Ամենայն Հայոց Գարեգին Բ. կաթողիկոսի նախագահութեամբ պատարագ մատուցեց գօրավարին յիշատակին, որուն ղագաղր տեղադրուած էր Մայր տաճարին մէջ: Արարողութեան մասնակցեցան հազարաւոր հայեր: 1919 թուականին Հայաստանէն մեկնելէն առաջ Անդրանիկ վերջին անգամ այցելած էր Էջմիածին եւ իր սուրը յանձնած էր Գէորգ Ե. Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին:

Հոգեհանգստեան արարողութեան ներկայ էին նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան, Ազգային Ժողովի նախագահ Արմէն Խաչատրեան, վարչապետ Արամ Սարգսեան, Լեռնային Ղարաբաղի նախագահ Արկադի Ղուկասեան, Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Յարութիւնեան, ինչպէս նաեւ պատգամաւորներ, կառավարութեան անդամներ եւ օտար դիւանագէտներ:

Իր խօսքին մէջ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը յատկապէս նշեց, թէ «Այսօր ազատ է Հայաստանը՝ ընդունելու իր տարագիր առաջնորդին... Այսօր միայն Անդրանիկին աճիւնները չէ, որ կը յանձնենք նուիրական մայր հողին, այլ կաթոգ կը կանգնենք միաբանութեան: Երանելի է ղարձդ գօրավար, որ մեր յաղթանակած գինուորներուն ձեռքով էջմիածինէն, Հպարտ, Եռագոյնին ներքոյ ճամբայ կ'ելլեն դէպի անմահ բարձունքը՝ դէպի Եռաբլուր: Խունկ, աղօթք եւ բիւր օրհնութիւն»:

Պատարագէն եւ հոգեհանգստեան արարողութենէն ետք գօրավարին աճիւնները փոխադրուեցան Եռաբլուր: Յուղարկաւորութեան մասնակցող չուրջ 20 հազար հայորդիներուն կողքին էր գօրավար Անդրանիկի գինուորներէն հաւանաբար միակ վերապրողը՝ 102ամեայ Գրիգոր Ղագարեանը: Եռաբլուրի մէջ խօսք առաւ նախագահ Քոչարեան եւ ողջունեց գօրավարին տունպարձը: Ելոյթ ունեցան նաեւ Հայաստանի պաշտպանութեան փոխնախարար Աստուածատուր Պետրոսեան, Խաչիկ Դաշտենցի որդին՝ Տաւրոս Դաշտենց, Երկրապահ կամաւորականներու Միութեան վարչութեան անդամ Ռուբէն Գէորգեան, ինչպէս նաեւ Վագգէն Սարգսեանի անուան ռազմական հիմնարկէն Արշակ Ղամբարեան:

Ջօրավար Անդրանիկի աճիւնը ամփոփուեցաւ Վագգէն Սարգսեանի դամբարանին կողքին:

Եռաբլուրին մէջ հնչեց գօրավարին նուիրուած երգերէն «Իրթիւ Արծիւ»ը: Ջօրավարի աճիւններուն վրայ լեցուեցան նաեւ Արեւմտահայաստանի տարբեր նահանգներէն բերուած հող-մասունքներ:

ՀՂՀԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան վարչապետ Անուշաւան Դանիէլեանի Եւրոպա այցելութեան երկրորդ հանգրուանը Չուիցերիան էր: Փետրուար 14էն 17 երկարող իր այցելութեան ընթացքին վարչապետը հանդիպումներ ունեցաւ հայկական կազմակերպութիւններու, հիմնադրամներու եւ զուիցերիացի ու հայ գործարարներու հետ:

Հանդիպումներու ընթացքին վարչապետը ներկայացուց Ղարաբաղի տնտեսական, ներդրումային քաղաքականութիւնը, հանրապետութեան արդիւնաբերութեան ձեռնարկութիւնները եւ նոր համաձայնագիրներու հեռանկարները:

Հակառակ Ազրպէյճանի բացասական դիրքորոշման, զուիցերիական ընկերութիւններու պատուիրակութիւններ պիտի այցելեն Ստեփանակերտ ուսումնասիրելու համար համագործակցութեան հնարաւորութիւններն ու պայմանները:

Ժընեւի մէջ վարչապետը հանդիպեցաւ «Արմենիա» հիմնադրամի հոգաբարձուներու խորհուրդին հետ, որուն ընթացքին որոշուեցաւ Ղարաբաղի մէջ ընկերային, տրնտեսական, կրթական եւ առողջապահական շարք մը ծրագիրներու ֆինանսաւորումը:

Վարչապետ Դանիէլեան հանդիպում մը ունեցաւ Ժընեւի հայ համայնքին հետ, ուր պարզեց Լեռնային Ղարաբաղի ընկերային, տնտեսական իրավիճակը եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապի լուծման վերաբերեալ իր տեսակէտները: Ան պատասխանեց նաեւ ներկաներուն ուղղած հարցումներուն, որոնք կը վերաբերէին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան տնտեսական եւ ընկերային ոլորտներու զարգացման խնդիրներուն: Ապա վարչապետ Դանիէլեան մեկնեցաւ Միլանօ հանդիպելու համար տեղւոյն հայ համայնքին հետ:

Վարչապետը պիտի այցելէ նաեւ Պուտափէշթ մասնակցելու համար Եւրոպայի Հայ Գործարարներու Համախմբումի խորհրդակցական առաջին հանդիպումին:

ՃՇԳՈՒՄ

Երէկուան մեր թիւով տուած էինք «*Արմինիոն Ուիքլի կը վերակառուցէ իր ուեպսայթը*» լուրը:

Լուրին մէջ նշուած *ուեպսայթին* հասցէն պէտք է կարդալ՝

www. hairenik. org

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԾԵՐԱԿՈՅՏԸ ՊԻՏԻ ԱՆԴՐԱԴԱՌՆԱՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ «Կ'ԸՆԴՎԶԻՆ»

Ֆրանսայի Ծերակոյտը մտադիր է 22 Փետրուարի (այսօր) իր յանձնաժողովներու նիստին եւ 9 Մարտի լիագումարին անդրադառնալ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման հարցին: Յանօթ է, որ 1998 Մայիս 30ին Ֆրանսայի խորհրդարանը ճանչցաւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը, սակայն հարցը տակաւին չէ դրուած Ծերակոյտի օրակարգին վրայ՝ Թուրքիոյ բանեցուցած ճնշումներուն պատճառով:

Ծերակոյտին վերոյիշեալ մտադրութիւնը անգամ մը եւս յառաջացուց Թուրքիոյ կողմէ բողոքի ալիք մը: 17 Փետրուարին Թուրքիոյ խորհրդարանի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ Քամրան Իճան կոչ ուղղեց Ֆրանսայի չորդեգրելու Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման բանաձեւը: Ան յայտնեց, որ Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարութեան ուղղուած նամակով մը ինք զգուշացուցած է, որ նման որոշում մը կրնայ ծանր հետեւանքներ ունենալ Թուրքիա-Ֆրանսա եւ Թուրքիա - Հայաստան յարաբերութիւններուն համար: «Մանաւանդ նշեցի, որ թուրք - ֆրանսական տընտեսական կապերը, որոնք վերջերս բարելաւուած էին, կրնան վնասուիլ, որովհետեւ Թուրքիան անհրաժեշտ շուկայ մըն է», ըսաւ Իճան եւ շեշտեց, որ բանաձեւին որդեգրումը առաւել եւս կըրնայ վատթարացնել Հայաստանի հետ Թուրքիոյ յարաբերութիւնները:

«Հայաստանը ժխտականօրէն պիտի ազդուի, որովհետեւ հողի թէ օդի ճամբով դեպի Եւրոպա անոր ելքը ամբողջովին կախեալ է Թուրքիայէն», աւելցուցած:

Նոյն շաբթուան ընթացքին հարցը ամփոփ ձեւով քննարկուեցաւ նաեւ բրքքական խորհրդարանին մէջ. նախարար Սուքրու Սինճա Կիւրէլ կոչ ուղղեց Ֆրանսայի, որ հաշուի առնէ Ցեղասպանութեան ամբաստանութեանց նկատմամբ թուրք ժողովուրդին զգայնութիւնը:

«ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ» ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԲՈՂՈՔԷ

16 Փետրուարին Թուրքիոյ «Մայր Հայրենիք» կուսակցութեան փոխնախագահ Պիւլենթ Աքարճալի մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին «զարմանալի» գտաւ, որ «այսպէս կոչուած Հայկական Ցեղասպանութեան հարցը սեղանի վրայ կը դրուի անգամ մը եւս», երբ Թուրքիոյ եւ Եւրոպական Միութեան յարաբերութիւնները բարելաւում կ'արձանագրեն: Ան նշեց, որ այս հարցին վերարծարծումը, ֆրանսական թերթերու մէջ վերջերս լոյս տեսած հակաթուրք յօդուածները եւ քրրտական հարցին անդրադարձները չեն կրնար զուգադիպութիւն ըլլալ. «Թուրքիա պէտք չէ կուրօրէն վստահի Եւրոպական Միութեան հետ իր յարաբերութիւններուն», ընդգծեց Աքարճալի:

ՆԱԵՒ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ

15 Փետրուարին Ազրպէյճանի Ազգային ժողովի խօսնակ Մուրթուզ Ալեսքերով խորհրդարանի նիստի ընթացքին ըսաւ, որ «Ազրպէյճանական խորհրդարանը պէտք է ձեռնարկէ քայլերու, որպէսզի ֆրանսացի մեր գործընկերները անարդար որոշում չկայացնեն»: Ծերակոյտին կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան հարցի քննարկումին գծով Ազրպէյճանի Ազգային ժողովը բողոքի նամակ մը յղած է Ծերակոյտին:

«ԹՐՔԻՒԻՇ ՏԷՅԼԻ ՆԻՒՋ»ԷՆ

14 Փետրուարին իր թիւին մէջ, «*Թրքիշ Տէյլի Նիուզ*» օրաթերթը հրապարակեց Միացեալ Նահանգներու մէջ Թուրքիոյ նախկին դեսպան Սուքրու Օլեքտակի յօդուածը, որ կը դատապարտէ ֆրանսական Ծերակոյտին կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչման որդեգրումին գծով «հայկական որոշ շրջանակներու տարած աշխատանքը»: Օլեքտակ կը մէջբերէ «հանրածանօթ» պատմաբան Պեռնար Լուիսի մէկ յօդուածը, որ փաստօրէն կ'ուրանայ 1915ի Եղեռնի պատմական իրողութիւնը: (Նշենք, որ Պ. Լուիս Ֆրանսայի մէջ դատարանին կողմէ խորհրդանշական պատիժ մը ստացած էր՝ Ցեղասպանութեան իրողութեան ուրացումի համար):

Թուրք նախկին դեսպանին կարծիքով, պատմական իրողութիւնը հաստատող բանաձեւը «ատելութիւն եւ թշնամութիւն պիտի ստեղծէ» հայ եւ թուրք ժողովուրդներուն միջեւ: Շարունակելով թրքական «իւրայատուկ» մօտեցումով գրուած յօդուածը Օլեքտակ կը նշէ, որ Ֆրանսան պէտք չէ «միջնորդ» ըլլայ Հայաստանի համար, «որ Ցեղասպանութեան ճանաչման պահանջը իբրեւ պատըրուակ կը գործածէ Թուրքիոյ վրայ ճնշում բանեցնելու համար»:

* * *

Թրքական բողոքի այս ալիքը ցոյց կուտայ, որ թուրք պետական շրջանակները լրջօրէն մտահոգ են Ծերակոյտին որոշումով, որ որդեգրուելու պարագային կրնայ նոր խոչընդոտ մը դառնալ դէպի Եւրոպական Միութիւն Թուրքիոյ «ւագք»ին: Արդարեւ, արեւմտեան երկիրներու կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան ճանաչումը հարուած կրնայ հասցնել «Արդի Թուրքիոյ» քարոզչական, տնտեսական եւ քաղաքական աշխատանքներուն. Թուրքիա կը գիտակցի, որ Հայկական Ցեղասպանութեան հարցը իր գլխուն վրայ կախուած դամոկլեան սուր մըն է, որ միջազգային քաղաքականութեան մէջ կրնայ ծառայել իբրեւ իր վրայ ճնշումի միջոց: Այս պատճառով ան ընտրած է ուրացումի քաղաքականութիւնը, որ սակայն զինք հետզհետէ աւելի կը մխրճէ խճճուած կացութեան մը մէջ: Կացութիւն մը, որուն հանգուցալուծումը ուշ կամ կանուխ պիտի յանգի իրականութեան ճանաչումին:

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ՈՐՄԱԶԴԻ ՄՐՑՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարութիւնն ու Հայաստանի Նկարիչներու Միութիւնը պիտի կազմակերպեն գինուորական - հայրենասիրական մեծադիր պատկերի հանրապետական մրցումը, որուն նպատակն է բարձրացնել հայրենասիրական ոգին Հայաստանի մէջ:

Արդէն իսկ մշակուած է պատկերներու թեմաներուն ցանկը, որուն կարելի է ծանօթանալ Հայաստանի Նկարիչներու Միութեան կեդրոնին եւ Երեւանի Սպայի տան մէջ: Նշանակուած է նաեւ դատական կազմ մը: Սահմանուած են 5 հիմնական եւ 10 խրախուսական մրցանակներ: առաջիններուն պիտի պարգեւատրուին 100 հազար դրամով, իսկ խրախուսականները՝ 50 հազարով:

Պատկերները պէտք է ներկայացնել մինչեւ 15 Ապրիլ:

ՏԵԱՌՆԸՆԴԱՌԱՋԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ ԹՌՉՆՈՑ ԲՈՅՆԻՆ ՄԷՋ

Կիրակի, 13 Փետրուար 2000ին, Թռչնոց Բոյնի Ս. Գայիանէ եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Տեառնընդառաջի տօնակատարութիւն: Եկեղեցին ու եկեղեցւոյ կից սրահը ամբողջութեամբ լեցուն էին հաւատացեալներով:

Իր պատգամի աւարտին, պատարագիչը շնորհակալական խօսք ուղղեց ներկաներուն՝ Ժիպէյլի հայութեան, ՀԵՀՈՄականներուն, երիտասարդութեան եւ աշակերտներուն, որոնք անտեսելով տեղատարափ անձրեւը՝ մասնակցած էին Տեառնընդառաջի տօնակատարութեան:

Ժամերգութենէն ետք տեղի ունեցաւ Տեառնընդառաջի աւանդական խարոյկահանդէս: Խարոյկին շուրջ Թռչնոց Բոյնի աշակերտները պարեցին հայկական աւանդական քոչարին:

Խարուկահանդէսէն ետք տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. - 258526, 260115 եւ 241274:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՈՔՐԻԿ ՎԻՐՏՈՒՈԶՆԵՐ»ՈՒ ԵԼ ՈՅԹՆԵՐՈՒՆ ԱՌԻԹՈՎ

ՀՊԱՐՏԱԼԻ ԵՐԵՒՈՅԹ

Աւագեսեան Սեւակ

Բարձրարուեստ ու բարդ երաժշտական գոհարներու կատարումները ունկնդրել աշխարհի առաջաւոր վարպետներու կողմէ մեծագոյն վայելք է անկասկած, մանաւանդ երբ անոնք կը մատուցուին կատարողական բարձրագոյն մակարդակով: Սակայն նոյն այդ գոհարները ունկընդրել առաւելագոյնը տասներեք տարեկան փոքրիկներու կատարմամբ ինքնին հրաշալի երեւոյթ է:

Հրաշալի երեւոյթ եղաւ Շաբաթ, 19 Փետրուարի երեկոյեան ժամը 8:00ին, Հայ Աւետարանական Առաջին եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցած երաժշտական երեկոն, զոր մատուցին Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութեան «Հայաստանի Փոքրիկ Վիրտուոզներ» հանոյթի փոքրիկները, կազմակերպութեամբ Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան:

Աւագեսեան Հրաչեայ

Վեր. Ներսէս Պալապանեանի բարի գալուստի խօսքէն ետք, հանոյթի կազմութեան, հետապընդած նպատակներուն ու յատկապէս այս համերգին տուն տուող պատճառներուն մասին բացատրութիւններ տուաւ վեր. Ռընէ Լեւոնեան. որ յայտնեց, թէ հանոյթը ստեղծուած է 1996ի Օգոստոսին Երեւանի մէջ: Գեղարուեստական ղեկավարն է Սամուէլ Աւագեսեան: Հանոյթը համերգներ ունեցած է ոչ միայն Հայաստանի կարգ մը քաղաքներու, այլեւ Փարիզի, Մարսէյի, Լիոնի, Սթրազպուրկի. Վալանսի եւ Լոնտոնի մէջ եւ ելոյթներ ունեցած հայկական եւ ֆրանսական հեռատեսիլի կայաններէն: Այնուհետեւ երկու բաժիններէ կազմուած կատարողական բարձ արհեստավարժութիւն պահանջող մեծաքիւ ստեղծագործութիւններ յաջորդեցին զիրար, լարուած հիացմունքի ու զարմանքի մէջ պահելով եկեղեցին բերնէ բերան լեցնող երաժշտասէրները: Չորս փոքրիկները երաժշտական փորձի մը հանդարտութեամբ կամ նուագարաններով «խաղալու» տպաւորութեամբ կախարդեցին ներկաները, ճախրելով ու ճախրեցնելով երաժշտական բարձրագոյն ոլորտներու մէջ:

Աբաղեան Լուսիհէ

Հանոյթին մենակատարները, հակառակ իրենց փոքր տարիքին, արդէն իսկ սկսած են կերտել իրենց երաժշտական կենսագրութիւնը: Անոնք բոլորն ալ աշակերտ են Երեւանի Չայքովսկիի անուան երաժշտական դպրոցին: Հոս յատուկ յարգանքով կ'արժէ յիշել անոնց ուսուցիչներուն անունները Էդուարդ Տայեան, Արտաշէս Մըկըրտիչեան, Ա. Կոսեմեան: Չութակահար Հրաչեայ Աւագեսեանը 13 տարեկան է: Չորս տարի առաջ «Զարթօնք 96» չութակահարներու մրցոյթին, որուն մասնակցած են մինչեւ 15 տարեկան պատանիներ խլած է առաջին մրցանակը: Լուսինէ Ապաղեանը 12 տարեկան է, բայց արդէն իսկ մեծահամերգներ տրուած է Արժանթինի, Պրազիլի եւ Ուրուկուէյի մէջ: Նուազ ուշագրաւ չեղաւ տարիքով աւելի փոքր չութակահար Սուզաննա Վարդանեանն ու թաւջութակահար Սեւակ Աւագեսեանը, որ յաղթահարեց նաեւ բեմին տհաճ անակնկալը... ան կրցաւ անկոտրում շարունակել նուագել երբ կոտրուեցաւ իր թաւջութակին ոտքը:

Վարդանեան Սուզաննա

Թեքնիք բարդութիւններէն անկախ ինքնին հարստութիւն էին մատուցուած մանրանուագները: Հոն տեղ գտեր

Շար.ը՝ էջ 8

Ջ. ՔԷՇԻՇԵԱՆ

ՄԻ ՀԱՐՑՈՒՄ ԲՈԼՈՐԸ ՄԻԱԿԱՐԾԻՔ ԵՆ. ՏԱՐԱԾՔ ՉԵՆՔ ՉԻՋԻ

Ղարաբաղեան տագնապին լուծումը քննարկման նիւթ դարձած է հայրենի բոլոր քաղաքական ուժերուն կողմէ: Այս հարցը սկսած է յուզել նաեւ հայրենի ժողովրդային զանգուածները:

Այս առիթով հայրենի «*Հայոց Աշխարհ*» թերթը տեսակցութիւններ ունեցած է ժողովրդային տարբեր խաւերու ներկայացուցիչներուն հետ, որոնք իրենց տեսակէտները արտայայտած են վերոյիշեալ հարցով:

Ստորեւ կը ներկայացնենք «*Հայոց Աշխարհ*»ի տեսակցութիւնները.

Մ. ՄԿՐՏՉԵԱՆ
ԹՈՇԱԿԱՌՈՒ

- Կարծում եմ, որ հանրապետութեան նախագահը եւ քաղաքական կուսակցութիւնները պէտք է որոշում ընդունեն, թէ դարաբաղեան հիմնախնդրի կարգաւորման ո՛ր տարբերակն է նախընտրելի: Հանրաքուէ պէտք չէ անցկացնել, որովհետեւ ժողովուրդը բոլոր նրբութիւններին այդքան տեղեակ չէ, եւ, կարծում եմ, շատ շատերն ընդհանրապէս հեռու են հարցի վերաբերեալ պատկերացում ունենալուց: Ուստիեւ նախագահը, վարչապետը եւ կուսակցութիւնները պէտք է բարեխղճօրէն հետամուտ լինեն եւ լուծեն հարցը:

ԼԵՒՈՆ ՔԱՐԱՍԵԱՆ
ԵԼԵԿՏՐՈՆԻԿԻ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

- Ինձ թւում է, որ երկրի նախագահն ինչքան էլ խորութեամբ տիրապետի դարաբաղեան հիմնախնդրի բոլոր նրբութիւններին, միեւնոյն է, ժողովրդի կարծիքը պէտք է հաշուի առնել: Եթէ ոչ հանրաքուէ անցկացնելու միջոցով, ապա վերջնական որոշում կայացնելուց առաջ հարցն ամենալայն քննարկման առարկայ դարձրնելու ճանապարհով: Կարծում եմ, նման քննարկումների արդիւնքում պէտք է վերջնական որոշում ընդունել:

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԻՄՈՆԵԱՆ
ՇԻՆԱՐԱՐ

- Միայն հանրաքուէով պէտք է հարցը լուծուի, որովհետեւ որոշ քաղաքական կուսակցութիւններ խանգարում են բանակցութիւններին եւ ասում են, թէ վստահութիւն չունեն բանակցութիւն վարողներին նկատմամբ: Չգիտեմ ինչն է դրա պատճառը, երեւի իրենց կուսակցական վարկանիշն են ուզում բարձրացնել ժողովրդի զգացմունքների հաշուին: Ուրեմն թող հանրաքուէ լինի ու ժողովուրդն ինքն իր կարծիքը յայտնի, որովհետեւ հիմա ով տեղից ելնում է, խօսում է ժողովրդի անունից, չնայած ժողովրդի հետ ոչ մի կապ էլ չունի:

ԳԱԳԻԿ ԲԱԲԱՅԵԱՆ
ԱՐԵՒԵԼԱԳԷՏ

- Հարցը պէտք է լուծուի համաժողովրդական հանրաքուէով, որովհետեւ ե՛ւ նախագահը, ե՛ւ Ազգային ժողովը ժողովրդի մի մասին են ներկայացնում, բայց ոչ անխտիր ողջ ժողովրդին: Ղարաբաղի հարցի վերաբերեալ ողջ ժողովուրդը պէտք է ուղղակիօրէն իր տեսակէտը արտայայտելու հնարաւորութիւն ունենայ: Ու նոր միայն դրա հիման վրայ թող յստակ որոշում կայացուի:

ԱՐԾՐՈՒՆ ԲԱԼԱԲԵԿԵԱՆ
ԳՈՐԾԱՁՈՒՐԿ

- Հարցը, բնականաբար, հանրաքուէով պէտք է լուծուի, որովհետեւ դա համաժողովրդական խնդիր է: Ժողովուրդն է պայքարն սկսել, ժողովրդի զաւակներն են գնացել - գոհուել, բնականաբար, պէտք է ժողովուրդը պատասխանի հարցին:

ԼԱՒՐԵՆՏ ՂԱԶԱՐԵԱՆ
ԹԱՔՍԻԻ ՎԱՐՈՐԴ

- Իմ կարծիքով, սա ժողովրդի հարցն է, եւ ժողովուրդը պիտի իր տեսակէտը յայտնի: Կարծում եմ նաեւ, որ Ռոպէրթ Քոչարեանը եւ Ալիեւը իսկապէս մտահոգուած են այս հարցին խաղաղ ճանապարհով ղրաբաղեան լուծում տալու առումով: Ինչ վերաբերում է գիջումներին, ապա խօսք կարող է գնալ միայն երկու կողմից էլ գիջում կատարելու, այսինքն՝ սահմանները չտկելու մասին: Բայց ինչ մնում է Ղարաբաղը գիջելուն, դա անընդունելի է: Ո՛նց, իմ 34 տարեկան եղբայրս գոհուել է Ղարաբաղի համար... Էդ ո՞ր հայր կը համաձայնի գիջելուն: Հլա թող մէկը գայ իմ մօտ ու ասի՝ հա, տեսնեմ, թէ էդ ո՞վ է:

«ՀԱՅՈՑ ԱՇԽԱՐՀ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԾՈՒԿԱՅ Է ԳՈՐԾՈՒՄ

Ստորեւ կու տանք «Հայոց Աշխարհ» թերթին յօդուածներէն մէկը, որ կ'անդրադառնայ Հայաստանի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ տարածում գտած կաշառակերութեան եւ փտածութեան երեւոյթին, ինչպէս նաեւ՝ այդ երեւոյթի պատճառներուն.

Կաշառակերութեան դէմ մղուող, իսկ աւելի ճիշդ՝ մղուելիք պայքարի արդիւնաւէտութիւնը էապէս պայմանաւորուած է նրանով, թէ արդեօք մենք գիտակցո՞ւմ ենք այդ չարիքի ընդգրկման ծաւալները, արդեօք ընկալո՞ւմ ենք, որ գործ ունենք ոչ թէ սովորական, թեկուզ խիստ վտանգաւոր միերեւոյթի, այլ պետութեան եւ հասարակութեան կենսագործունէութեան բոլոր ոլորտները համակած հիւանդութեան հետ:

Ցաւախտ ենք լսում, որ Հայաստանում կաշառակերութիւնը վաղուց արդէն ձեռք է բերել համակարգային բնոյթ: Իսկ ի՞նչ է սա նշանակում. արդեօք միայն այն, որ փտածութիւնը առկայ է պետական ու հասարակական համակարգի բոլոր օղակներում: Պետութեան մէջ համակարգային բնոյթ ունեցող փտածութիւնը ենթադրում է նախ եւ առաջ հետեւեալ իրողութիւնները.

- Պետական քաղաքականութիւնն ուղղակիօրէն թելադրւում է այն անձանց մասնաւոր շահերով, ովքեր իշխանութեան գլուխ են, մօտեն կանգնած իշխանութեանը եւ իշխանութեան վրայ ազդելու հնարաւորութիւններ ունեն,
- Լրացուցիչ եւ ստուերային եկամուտները կազմում են պետական *չինովնիկ*ների եւ պետական *նոմենկլատուրա*յի եկամուտների հիմնական եւ անհրաժեշտ մասը,
- Փտած գործունէութիւնն ու պահւածքը դարձել է տնտեսական եւ իրաւական կանոն,
- Գործադիր իշխանութիւնն աշխուժօրէն կիրառում է եկամուտների մեծացման եւ հովանաւորչութեան «ստուերային» ձեւերը:

Բացի այդ, մեզանում «փտածութիւն» հասկացութիւնը յաճախ օգտագործւում է բնութագրելու համար կաշառակերութեան եւ կաշառատուութեան հետ կապուած բոլոր. երբեմն նոյնիսկ տարասեռ բովանդակութիւն ունեցող երեւոյթները: Աւելի ճիշդ կը լիներ «փտածութիւն» հասկացութիւնն օգտագործել նեղ եւ լայն առումներով:

Նեղ առումով փտածութիւնն այն է, երբ պաշտօնատար անձինք կանխամտածուած ձեւով զանց են առնում իրենց անմիջական պարտականութիւնները կամ գործում են այդ պարտականութիւններին հակառակ յանուն որոշակի նիւթական պարգեւատրման: Բացի նեղ իմաստով փտածութիւնից գոյութիւն ունեն նաեւ կաշառակերութիւնը եւ *չինովնիկ*ական ինքնուրոյն գործարարութիւն: Կաշառակերութիւնը փտածութիւնից տարբերւում է նրանով, որ *չինովնիկ*ին կաշառում են ոչ թէ նրա կողմից իր պարտականութիւնները զանց առնելու, այլ դրանք իրականացնելու համար: Իսկ *չինովնիկ*ական գործարարութիւնը փտածութիւնից տարբերւում է նրանով, որ տուեալ դէպքում բացակայում է կաշառող կողմը: Մառայողական օրինազանցութեան պատուիրատուն այս դէպքում կատարողն ինքն է, որը շահոյթ է ստանում որոշում կայացնելու մենաշնորհն իրաւունք ունենալու միջոցով:

Վերոշարադրեալ բոլոր եղանակներն ու ձեւերը միաւորւում են մէկ միասնութեան մէջ. պաշտօնական դիրքը սեփական շահերի օգտին օգտագործելու պետութիւնը «սեփականաշնորհելու» նպատակամղուածութեամբ: Հենց այդ եղանակներն ու ձեւերն էլ կարելի է դիտարկել որպէս լայն իմաստով փտածութիւն:

Իսկ այս ամէնից բխում է նաեւ տրամաբանական եզրյանգումը. փտածութիւնը որպէս պետութեան եւ հասարակութեան մէջ առկայ համակարգային երեւոյթ, օրկանապէս կախուած է տուեալ պետութեան եւ հասարակութեան բնոյթից: Այսինքն՝ փտածութեան, որպէս համակարգային երեւոյթի հիմքը պետութիւնն ինքն է: Աւելի ճիշդ պետութեան բնոյթը: Առաջին հերթին պետութեան վարչական, վերահսկողական, իրաւական, ֆինանսատնտեսական, դատական բնոյթը: Նման թոյլ պետութեան պայմաններում պետութեան ծառայութիւնները մեծ բացականներ են: Ու, իսկ եթէ գոյութիւն ունի մեծ բաց, բնականաբար, առաջանում է այդ բաց «իրացման շուկան»: Այսինքն, առկայ է պետութեան որոշումների, քայլերի, միջամտութեան մեծ պահանջարկ: Իսկ դրանից բխում է, որ այդ քայլերը, որոշումները եւ միջամտութիւնն իրականացնող անձանց համար բացառիկ հնարաւորութիւն է առաջանում սոյն պահանջարկը համապատասխան առաջարկով «բաւարարելու» համար: Այսպիսով, ներկայումս մենք գործ ունենք պետութեան քաղաքականութեան շուրջ ձեւաւորուած իւրօրինակ շուկայի հետ, որտեղ գոյութիւն ունի «ապրանք» գնելու ցանկութիւն ունեցող հաւանական գնորդների մի ճոճ զանգուած եւ այդ «ապրանքն» առաջարկող մենաշնորհեալներ՝ պաշտօնատար անձինք:

Այսքանից յետոյ արդեօք արժէ զարմանալ, որ պետութեան քաղաքականութիւնն իրագործող պետական *չինովնիկ*ութիւնը եւ *նոմենկլատուրան* կենսակաւօրէն պէտք է շահագրգռուած լինեն այդ «շուկայի» եւ նրանում գործող օրէնքների ամրագրմամբ: Աւելի՛ իշխանութիւն ունեցող, իշխանութեան մօտ գտնուող եւ իշխանութեան վրայ ազդելու հնարաւորութիւն ունեցող անձանց հաւանութիւնները կենսականօրէն շահագրգռուած են այդ «շուկայի» ընդգրկման սահմանները լայնացնելու մէջ:

Իսկ դա նշանակում է, որ այդ անձանց հաւանութիւնները նաեւ կենսականօրէն շահագրգռուած են, որպէսզի պետութիւնը լինի հնարաւորինս թոյլ: Նրանք շահագրգռուած են, որպէսզի պետութիւնը թոյլ լինի նախ եւ առաջ վարչական, ֆինանսատնտեսական եւ դատախրաւական առումներով, որպէսզի օրէնքները պետութեան մէջ կա՛մ չգործեն, կա՛մ իրար հակասեն: Չէ՞ որ այդ դէպքում նրանց մենաշնորհն վերահսկողութեան տակ գտնուող «ապրանքը» պետութեան քաղաքականութիւնը կայուն գին եւ սպառում կ'ունենան փտածութեան շուկայում:

ԱՐՄԷՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

«Հայոց Աշխարհ»

ՈՒՌՈՒՑՔՆԵՐԻ ԲՈՒԺՈՒՄԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ՓԻՆԱՆՍԱՒՈՐՄԱՆ ԿԱՐԻՔ ՈՒՆԻ

Հայաստանի մէջ քաղցկեղի տարածումը վտանգաւոր չափերու հասած է: Ստորեւ տրուած հայրենի «Ազգ» թերթի յօդուածը կը շօշափէ վերոյիշեալ հարցը՝ ընդգծելով, որ հակառակ այս հիւանդութեան բուժման մարգին մէջ Հայաստանի առաջատար դիրք գրաւելուն, պետական անհրաժեշտ հոգատարութիւն եւ ֆինանսաւորում տեղի չ'ունենար:

Մեր հանրապետութիւնում վերջին տարիներին աւելացել են չարորակ ուռուցքներով հիւանդացութեան եւ մահացութեան դէպքերը: Քաղցկեղի արագ տարածման պատճառներից մէկը, ըստ մասնագէտների, ընկերային անապահով վիճակը, բժշկական եւ պետական նախազգուշական հետազօտութիւնների բացակայութիւնն են: Առողջապահութեան նախարարութեան հակաուռուցքային դարմանատան վիճակագրական տուեալներով 1997ի վերջում հաշւառուել է 20 հազար 602 հիւանդ: Այդ տարի քաղցկեղով հիւանդացել է 4709 մարդ (2507 տղ. եւ 2202 կին), իսկ 1998ին՝ 5145 մարդ (2705 տղ. եւ 2440 կին): Հաշուառման մէջ եղել են 21,605 չարորակ ուռուցքով հիւանդներ, որոնցից 203ը՝ երեխաներ: 99ի տուեալների ամփոփումները դեռեւս աւարտուած չեն: Ուռուցքաբան Պօղոս Պօղոսեանի հաւաստմամբ, Հայաստանի Հանրապետութիւնում ամենատարածուածը թոքերի քաղցկեղն է, ապա՝ կանանց կրծքագեղձի, ստամոքսի, արիւնաստեղծ օրկանների, հաստ աղիքի չարորակ նորագոյացութիւնները: Տղամարդիկ ամենաշատը հիւանդանում են թոքերի քաղցկեղով, այնուհետեւ ստամոքսի, միզապարկի եւ այլն: Կանանց շրջանում ամենատարածուածը կրծքագեղձի քաղցկեղն է, յետոյ՝ սեռական օրկաններինը: Երեխաները, որոնք դժբախտաբար գերծ չեն պատուհասից, աւելի յաճախ հիւանդանում են արիւնաստեղծ օրկանների քաղցկեղով, ոսկրերի եւ փափուկ հիւսուածքների սարքոմաներով, ուղեղի ուռուցքներով:

Հայաստանը չարորակ ուռուցքներով (յատկապէս կրծքագեղձի) աշխարհում առաջին տեղերում է: Քաղցկեղի կանխարգելման մի քանի եղանակներ կան, որոնք հսկայական գումարներ են պահանջում եւ պետական մակարդակի լուծում են պահանջում:

Ուռուցքաբանութեան գիտական կենտրոնում օրական 10էն 13 վիրահատութիւն է կատարւում: Երեք մասնաճիւղով գործող մնայուն բաժանմունքներում ներկայումս բուժւում է 350 հիւանդ՝ հիմնականում չարորակ ուռուցքներով, որի դէպքում բուժումը ձրի է, իսկ բարորակի բուժման համար վճարւում է 62 հազար 500 դրամ: Կենտրոնը, որը տարեկան 4000էն 4500 դիմորդներ է ունենում, սպասարկում է Հայաստանի բոլոր շրջաններին, սակայն, ինչպէս առողջապահական համակարգի գրեթէ բոլոր ոլորտներում, այստեղ եւս դժուարութիւններ կան (չկայ համակարգչային թոնոկրաֆիա, մամոկրաֆիք սարքաւորումները հին են եւ այլն): Գիտական կենտրոնի տնօրէն Վալերի Բարսեղեանի տուեալներով, 1988ին քաղցկեղից մահացել է մօտ 3000 մարդ, իսկ 1998ին արդէն 4000: Շեշտենք, որ սրանք հաշուառման մէջ եղած հիւանդների տուեալներն են, իսկ շատ-շատերն անվճարունակութեան պատճառով բժշկի չեն դիմում: Վերջին տարիներին, ցաւօք, մեծացել է չարորակ ուռուցքներով (հիմնականում սակաւարիւնութեամբ) տառապող երեխաների թիւը: 1998ին գրանցուել է քաղցկեղով հիւանդ 0էն 14 տարեկան 4440 երեխայ. գործում է յատուկ մանկական բաժանմունք:

Պրն. Բարսեղեանը փաստեց, որ տղամարդիկ աւելի յաճախ են հիւանդանում քաղցկեղով, ինչը կապուած է վատ սովորոյթների հետ: Չի բացառւում նաեւ ժառանգական, ոչ ճիշդ ապրելակերպի, տեղանքային-թյան պայմանը: Բուժման հիմնական միջոցը վիրաբուժականն է, յետոյքիմիական դարմանումը եւ ճառագայթայինը: Չարորակ ուռուցքի զարգացման առաջին փուլում բուժուելու դէպքում հիւանդների 97 տոկոսը կարող է ապրել հինգ եւ աւելի տարիներ, կատարւում է պահպանողական վիրահատութիւն, իսկ երրորդ փուլում այդ հաւանականութիւնն իջնում է 25 տոկոսի, հեռացւում է ողջ օրկանը: Պատահում է, երբ ցաւի ախտանիշ չկայ, ուռուցքը համր է զարգանում: Ոմանք ճարահատեալ են դիմում բժշկի, մի մասը վախենում է: Յաճախ հանդիպում են սխալ ախտորոշումով դիմողներ, շատերն ընդհանրապէս բարձիթողի են արել այդ խնդիրը եւ որոշ դէպքերում ուշ է լինում հիւանդին օգնելը:

Հայաստանում հակաուռուցքային դեղեր չկան, ներմուծւում են Ռուսաստանից եւ արտասահմանեան այլ երկրներից: Ամէն տարի նոր բուժամիջոցներ են թողարկւում, սակայն առայժմ դրանք հարիւր տոկոսանոց բուժում չեն ապահովում, դրականի հետ ունեն եւ բացասական ազդեցութիւն օրգանիզմի վրայ: Մասնագէտները դժուարանում են ասել, թէ յատկապէս ինչից է առաջանում քաղցկեղը: Որոշակիացնել հնարաւոր չէ: Միմիայն ուռուցքաբանները միջոցներ են փնտռում քաղցկեղից մէկընդմիշտ ազատելու, վիճակագրական տուեալները մտահոգութիւն են պատճառում:

«Ազգ» **ՆԱՒՐԱ ՊՕՂՈՍԵԱՆ**

ԱԿՆԱՐԿ ՀԱՅՐԵՆԻ ՄԱՄՈՒԼԷՆ

ՔԱԿ. ՋԻՆԱԹԱՓՈՐԻՄ, ԹԷ ՋԻՆՈՒԱԾ ՊԱՅՔԱՐԻ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄ

Օրերս Հիւսիսային Իրաքում գումարուեց Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան՝ ՔԱԿի 7րդ համագումարը: Դրա աշխատանքներին Թուրքիայում մահապատժի դատապարտուած Ապտիւլլա Օճալանը մասնակցել չէր կարող: Ուրեմն սա կուսակցութեան՝ Օճալանի բացակայութեամբ առաջին համագումարն է: Ցատկանշական է, որ համագումարը ՔԱԿի գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնին որեւէ թեկնածու չառաջադրեց: Այսինքն՝ Իմրալիում կալանաւորուած Օճալանը մնաց այդ պաշտօնին: Սակայն ՔԱԿի տեսակէտից հարցը պաշտօնը չէ, այլ ազգային նպատակներին հասնելու համար գինուած պայքարից հրաժարուելու համագումարի որոշումը:

Քանի որ Օճալանը կալանավայրից դիմել էր ՔԱԿին՝ գինուած պայքարին վերջ տալու կոչերով եւ իր փաստաբանների միջոցով դրանք տարածել, ուստիեւ դժուար չէ կռահել համագումարի աշխատանքների՝ այդ կոչերին համապատասխան ընթացքի մասին: Նման իրավիճակում միանգամայն տրամաբանական է, որ համագումարը ՔԱԿի գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնին նոր թեկնածու չառաջադրեր:

«Նորաթերթ»ը Փետրուարի 11ի համարում «Քրտական Աշխատաւորական Կուսակցութիւնը որոշում է հրաժարուել զինուած պայքարից» խորագրով անդրադարձել էր ՔԱԿի 7րդ համագումարին՝ միաժամանակ տեղեկացնելով այն փաստաթղթի մասին, որ գրեթէ միաձայն ընդունել էր կուսակցութեան քաղաքական եւ ռազմական ղեկավարութիւնը: Փաստաթղթում ընդգծւում է կուսակցութեան ռազմավարութեան փոփոխութեան եւ թուրքական իշխանութիւնների կողմից Օճալանին համաներում չնորհելու ակնկալիքի մասին: Միաժամանակ յայտարարւում է Թուրքիայի քիւրտ ազգաբնակչութեան խնդիրը թուրքական իշխանութիւնների հետ երկխօսութեան եւ ժողովրդավարական եղանակներով լուծելու պատրաստակամութեան մասին: Այդ ընթացքում որոշւում է լուծարել ՔԱԿի ռազմական թեւը հանդիսացող Քիւրտիստանի Ազատագրութեան Ազգային Բանակը, ինքնապաշտպանութեան ոստիկանութեան վերածել գինուած ջոկատները եւ անուանափոխել կուսակցութիւնը՝ անուանումից հանելով Քիւրտիստան բառը:

Փետրուարի 11ին ՔԱԿի վերոյիշեալ համագումարին անդրադարձաւ նաեւ թուրքական պետական պատկերասփիւռի կայանը՝ դրա աշխատանքների արդիւնքը որակելով Թուրքիայի ազգային չահերի տեսակէտից խիստ վնասաբեր: Ինչ վերաբերում է որոշումներին, դրանք բնութագրուեցին որպէս ծիծաղաշարժ եւ ոչ լուրջ: Պետական պատկերասփիւռի այս բնութագրումը հիմնաւորւում է այն բանով, որ Օճալանը կալանուած վիճակում կարողանում է ուղղորդել համագումարի աշխատանքները, այլ կերպ՝ չարունակում է հանդէս գալ առաջնորդի դերում, թէեւ ՔԱԿը Թուրքիայի դէմ գինուած պայքարը դադարեցնելու որոշում է կայացրնում, բայց գինաթափուել չի պատրաստւում, ոչ էլ գինուած ջոկատներն են մտադիր յանձնուել Թուրքական իրաւապահ մարմիններին, եւ վերջապէս քրտական այդ կուսակցութիւնը որպէս ահաբեկչական որակելու հարցում Թուրքիայի դիրքորոշմանը միայն Ուաշինկթընն է սատարում, իսկ եւրոպական երկրները վճռականօրէն հակադրւում են դրան:

Թուրքական պետական պատկերասփիւռի բնութագրումը, առաւել եւս դրա հիմնաւորման փորձերն ու այդ փորձերից բխող առարկումները պատահական չեն, այլ պայմանաւորուած են ՔԱԿի գործունէութիւնը քաղաքականացնելու եւրոպական երկրների ճգտումներով: Ակնյայտ է, որ քաղաքականացումը ենթադրում է օրինականացում, իսկ օրինականացման դէպքում ՔԱԿի գործունէութեան հետ մէկտեղ օրինականանում է նաեւ Թուրքիայում նրա գլխաւորած քրտական չարժումը: Դա իր հերթին խթանում է քրտական հարցի հետագայ միջազգայնացումը: Միաժամանակ գինուած պայքարը դադարեցնելու համագումարի որոշման լոյսի ներքոյ խիստ սահմանափակւում են թէ՛ ՔԱԿը որպէս ահաբեկչական կազմակերպութիւն որակելու եւ թէ այդ որակումը կազմակերպութեան գլխաւորած քրտական չարժման վրայ տարածելու միջոցով քրտերի պայքարը Թուրքիայում վարկաբեկելու թուրքական իշխանութիւնների հնարաւորութիւնները:

Սակայն, երբ ՔԱԿը ոչ թէ գինաթափւում, այլ ընդամէնը դադարեցնում է գինուած պայքարը, իսկ համագումարը նոր առաջնորդ չի առաջադրում, այդ պայքարի դադարեցումը ուղղակիօրէն պայմանաւորւում է Օճալանի հետագայ ճակատագրով, իսկ դա իր հերթին պայմանաւորում է Օճալանին համաներում չնորհելու ՔԱԿի ղեկավարութեան ակնկալիքները: Այս պայմաններում Թուրքիան յայտնւում է երկրնտրանքի առջեւ: Օճալանի մահապատժի դատավճիռն ի կատար ածելու պարագայում նրան սպառնում է նոր առաջնորդի ղեկավարութեամբ ՔԱԿի գինուած պայքարի վերսկսումը: Իսկ խուսափելով դրանից՝ նա ակամայ նպաստում է քրտական չարժման քաղաքականացմանը: Գաղտնիք չէ, որ դրա միջոցով քաղաքականացւում է նաեւ ՔԱԿը, այդ ընթացքում նրա գինուած ջոկատները, որպէս Թուրքիայի ներքաղաքական կեանքը ապակայունացնող գործօն, տեղակայւում են Հիւսիսային Իրաքում:

Ըստ ամենայնի, Պեքաայից (Լիբանան) Հիւսիսային Իրաք է տեղափոխւում ՔԱԿը՝ իր ռազմական եւ քաղաքական կառոյցներով: Հակառակ դէպքում վերջին համագումարը հէնց այնտեղ չէր գումարուի: Նրա տեղափոխումը չատ աւելի լուրջ սպառնալիք է, քան ինքը՝ ՔԱԿը, յատկապէս, երբ Հիւսիսային Իրաքը, որ սահմանակից է Թուրքիային, մեծապէս քրտերով է բնակեցուած, տարածքը գգալիօրէն վերահսկւում է Ճալալ Թալապանիի Քիւրտիստանի Հայրենասէրների Միութեան եւ Մասուտ Պարզանիի Քիւրտիստանի Դեմոկրատական Կուսակցութեան կողմից, վերջիններս քրտական չարժման ինքնավարութեան ձեւաւորմանը նպատակաուղղուած քայլեր են կատարում, իսկ դրանց անմիջականօրէն աջակցում են Միացեալ Նահանգները:

ՎԱՉԱԳԱՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐ

ՔՈՒՊԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԱՂԹՕԱՃԱԽԻՆ ԲԱՐԳԱՒԱՃՈՒՄԸ ԵՒ ԱՅՆՈՒՀԵՏԵՒ ԱՆՀԱՅՈՒՄԸ Բ. ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԷՆ ԵՏՔ

Քուպայի հայկական փոքրիկ գաղութը Առաջին Աշխարհամարտէն ետք կազմաւորուած եւ ազգային հաւաքական կեանքի պայմաններ ստեղծած էր. համայնքը, բաւական դժուարութիւններ դիմագրաւելէ ետք, յաջողեցաւ յարաբերաբար աւելի բարեկեցիկ կեանքի պայմաններ ստեղծել, բայց այնուհետեւ՝ յատկապէս Բ. Աշխարհամարտէն ետք աստիճանաբար դէպի Միացեալ Նահանգներ գաղթերով գաղութը անշքացաւ:

ԳԱՂԹՕԱՃԱԽԻՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒՄԸ ՀԱՒԱՆԱՅԷՆ ԴՈՒՐՍ

Քուպայի հայկական գաղութը քուպացի ժողովուրդին նման մեծ դժուարութիւններ դիմագրաւեց Ճերարտօ Մաչատոյի իշխանութեան տարիներուն (1925-1933), երբ բացարձակ բռնատիրութիւն հաստատուեցաւ Քուպայի մէջ, տնտեսութիւնը արագօրէն քայքայուեցաւ, ժողովուրդին տնտեսական վիճակը հասաւ յոռեգոյնին, եւ թշուառութիւնը դարձաւ համատարած. ծայր առաւ անօթութիւնն ու սովը՝ երկրի ամբողջ տարածքին: Այս պայմաններուն տակ տակաւին նոր կազմակերպուած հայ գաղթօճախը գոյութեան դժուար օրեր դիմագրաւեց. շատեր չարաչար աշխատանքով իրենց օրապահիկը ապահովեցին, եւ ոմանք ալ գոյատեւեցին Միացեալ Նահանգներէն իրենց հարազատներուն ղրկած օժանդակութեամբ: Հայկական կազմակերպութիւնները գործեցին գաղտնի եւ չափազանց զգուշ, խնդիր չունենալու համար իշխանութիւններուն հետ:

Երկրին քաղաքական իրավիճակը փոխուեցաւ, երբ Մաչատոյի իշխանութիւնը տապալեցաւ եւ 12 Օգոստոս 1933ին ան հեռացաւ իշխանութենէն: Անոր յաջորդեց Քարլոս Մանուէլ տը Սեսփետես:

Սակայն երկրին քաղաքական իրավիճակը կը մնար չափազանց անկայուն. այս պայմաններուն տակ Ֆուլկենսիօ Պաթիսթա (ծնած 1901ին, կղզիին հիւսիսարեւելեան Պանեասա-

Բ. Աշխարհամարտի տարիներուն քուպացի քաղաքական ղեկավար տոքթոր Խուան Մարինելլօ հայկական բեմին վրայ, զարդարուած դաշնակից երկիրներու՝ Բրիտանիոյ, Միացեալ Նահանգներու եւ Խորհրդային Միութեան դրօշակներով:

գիւղերու ու քաղաքներու, եւ ոմանք, Հաւանայէն դուրս, այլ քաղաքներու մէջ գործի եւ կեցցաղային աւելի նպաստաւոր պայմաններ գըտնելով՝ հոն բնակութիւն հաստատեցին:

Տարիներ շարունակ փերեզակութիւն ընելէ եւ որոշ գումարմը խնայելէ ետք, ոմանք այնուհետեւ ընդարձակեցին իրենց գործը եւ շրջուն վերեզակութենէն վաճառականութեան անցան:

ՀՀՇԱՏՆՔ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ ԸՆՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Քուպահայերը, իրենց առօրեայ աշխատանքի կողքին, միաժամանակ աշխատանք կը տանէին Միացեալ Նահանգներ անցնելու համար, եւ արդէն անոնց համար Քուպան կայան մը եղած էր հոնկէ Ամերիկա անցնելու համար:

Միաժամանակ, Միացեալ Նահանգներէն շատ մը հայ երիտասարդներ ամուսնութեան նպատակով Քուպա կ՚երթային, հայ աղջիկներու կամ այրիներու հետ կ՚ամուսնանային եւ զանոնք Ամերիկա կը տանէին: Բայց այդ կիները չէին կրնար իրենց ընտանիքները Ամերիկա տանիլ, որովհետեւ, ըստ օրէնքի, ծնողք մը միայն իր անչափահաս զաւակը կրնար փոխադրել:

Անանասի բերքահաւաք

Ամերիկա անցնելու գլխաւոր միջոցը փախուստն էր, որ սակայն բաւական դժուար էր եւ վտանգաւոր. կային քուպացի միջնորդներ, որոնք անձ գլուխ հակայական գումարներ՝ երեքէն չորս հարիւր տոլար կը պահանջէին զանոնք Ամերիկա հասցնելու համար:

Քուպացի այդ միջնորդներէն ոմանք կեղծ փաստաթուղթեր կը պատրաստէին եւ իրենց յաճախորդները նաւ կը մտցնէին. այլ միջնորդներ առանց փաստաթուղթ պատրաստելու իրենց յաճախորդները նաւուն նկուղներուն եւ ածուխին մէջ կը պահէին, եւ շատ մը հայեր այսպէսով Ամերիկայի ափերը ցամաք ելան:

Կային նաեւ նաւավարներ, որոնք իրենց նաւակներով կամ առագաստանաւերով մարդ եւ ապրանք կը փոխադրէին Քուպայէն Ֆլորիտա եւ Քուպայի շրջակայ կղզիներ: Գաղթականները Ամերիկա փոխադրող միջնորդներէն ոմանք իրենց յաճախորդները այսպիսի նաւավարներու կը յանձնէին, եւ ոմանք ալ այս ձեւով Ամերիկա ցամաք ելան:

Այսպէսով թէեւ ոմանք ապահով տեղ կը հասնէին, բայց շատեր ալ հազիւ ցամաք ելած կը բռնուէին եւ ետ կը դարձուէին: Թէեւ հասնողներն ալ յետոյ կը հետապնդուէին:

Յիշենք, որ Ամերիկա անցնելու համար նոյն միջոցին կը դիմէին նաեւ Քուպա ապաստանած այլ գաղթականներ՝ յոյներ, իտալացիներ, չիներ եւ այլք, նաեւ՝ քուպացիներ:

Գաղթականները Ամերիկա հասցնելը նաեւ չարաշահութեան աղբիւր էր, եւ շատ մը հայեր կողոպտուեցան մինչեւ իրենց ունեցած վերջին դահեկանը, ի սէր Ամերիկա անցնելու եւ հոն իրենց ծնողքին եւ ազգականներուն միանալու: Քուպացի միջնորդները երբ մէկը Ամերիկա հասցնէին, իբրեւ յաջողութեան փաստ կը գործածէին զայն, եւ յետոյ տասնեակներէ դրամ կ՚առնէին զանոնք երկրէն հանելու ու Ամերիկա հասցնելու համար, բայց դրամը առնելէն ետք կը կորսուէին:

Թէեւ այս ձեւի մեկնումներով կը նօսրանար գաղութը, բայց միաժամանակ այլ երկիրներէ Քուպա հասնող հայ նոր գաղթականներ եկան փոխարինելու մեկնողները:

Յիշենք, որ Միացեալ Նահանգներէն ետ Քուպա վերադարձողներ ալ եղան, Ամերիկայի մէջ յաջողութիւն չգտնելով եւ կամ Քուպայի կեանքը աւելի նպաստաւոր նկատելով. յամենայն դէպս, մինչեւ 1940ական տարիները քանի մը հարիւր հոգի հաշուող գաղութը կը մնար շէն:

Բ. ՀԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԻ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ

Բ. Աշխարհամարտի բռնկումէն ետք (1939) Քուպայի քաղաքական կեանքը եւս փոփոխութիւններու ենթարկուեցաւ. արդարեւ, 1933էն ի վեր իշխանութեան վրայ գտնուող Պաթիսթա 1940ին նախագահ ընտրուեցաւ, որմէ ետք ղեկավարման մակարդակի վրայ փոփոխութիւններ կատարեց: Այնուհետեւ աւելի վարչակարգը կըրթական նոր դրութիւն, ինչպէս նաեւ աշխատանքի ծրագիրներ մշակեց եւ փորձեց վերականգնել տնտեսութիւնը:

Պատերազմի այդ սկզբնական շրջանին Քուպա նաւային գործողութիւններու ընթացքին զոհեր տուաւ, որմէ ետք երկրի ամբողջ տարածքին սկսաւ կամաւորներու արձանագրութիւնը՝ պատերազմին մասնակցելու համար:

Այդ օրերուն հայեր դաշտահանդէս մը կազմակերպեցին Հաւանայի Թրոփիքալի պարտէզին մէջ, որուն ընթացքին աւելի քան քառասուն երիտասարդներ արձանագրուեցան եւ անոնցմով կազմուեցաւ Քուպահայ Յառաջդիմական Միութիւնը. այս միութիւնը եկաւ փոխարինելու Հայաստանի Օգնութեան Կոմիտէն, որ Հայաստանի կեդրոնին լուծումէն ետք ինքնաբերաբար լուծուած էր:

Քուպահայ Յառաջդիմական Միութիւնը հրապարակային ձեռնարկներ կազմակերպեց, իր միջոցներով «Սասունցի Դաւիթ» հրասայլերու շարասիւնի, Կարմիր Բանակի Օգնութեան Ֆոնտին եւ խորհրդային նահանջած ժողովուրդի վերադարձի ու տեղաւորման ի նպաստ հանգանակութիւններ կազմակերպեց եւ զանոնք Քուպայի մէջ խորհրդային դեսպան Զայքինի միջոցով Խորհրդային Միութիւն ղրկեց:

Յիշենք նաեւ, որ հայեր տարբեր առիթներով մասնակցեցան պատերազմին դէմ եղած բողոքի ցոյցերուն:

Այս ժամանակ թէեւ գաղութը տկարացած էր, բայց դպրոցը կը պահուէր ի գին մեծ զոհողութիւններու. բայց երբ քուպահայութեան նիւթական միջոցները պակսեցան եւ այլեւս անիկա կարելիութիւն չունեցաւ իր միջոցներով հատասարակշռելու դպրոցին եկամուտը, Բարեգործականը իր հովանաւորութեան տակ առաւ դպրոցը:

Յիշենք, որ այս ժամանակ երկրին քաղաքական իրավիճակը կրկին խանգարուեցաւ, որուն պատճառով Պաթիսթա 1944ին հեռացուեցաւ իշխանութենէն եւ ան Ֆլորիտա ապաստանեցաւ:

ԳԱՂՈՒԹԻՆ ԱՐԱԳ ՆՕՍՐԱՑՈՒՄԸ Բ. ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԻՆ ԵՏՔ

Բ. Աշխարհամարտի աւարտին (1945) հազիւ երկու հարիւր հայեր մնացած էին Քուպայի մէջ: Պատերազմի աւարտին դէպի Ամերիկա ներգաղթի օրէնքը մեղմացած էր, եւ կը բաւէր պարզ *էֆիտեվիտ* մը ունենալ՝ Միացեալ Նահանգներ մտնելու համար: Բայց հայերէն շատեր ո՛չ ծննդեան, ո՛չ ամուսնական եւ ոչ ալ ինքնութեան վկայագիր ունէին: Տակաւին շատեր անգրագէտ էին, լեզու ալ չէին գիտեր, որ ներկայանային ամերիկեան հիւպատոսարան եւ անհրաժեշտ դիմումնագիրները պատրաստէին: Բայց հակառակ այս բոլորին կարելի եղաւ վկաներու ստուգումով ինքնութեան վաւերաթուղթեր պատրաստել եւ ներկայացնել ամերիկեան հիւպատոսարան:

Այսպէսով ծայր առաւ Ամերիկա գաղթը, եւ քանի մը տարուան ընթացքին շատեր իրենց տնտեսութիւնը հաշուէյարդարի ենթարկելով գաղթեցին. գաղութը մեծ մասամբ անշքացաւ, դպրոցը փակուեցաւ, միութիւնները լուծուեցան եւ դադրեցուցին իրենց գործունէութիւնը:

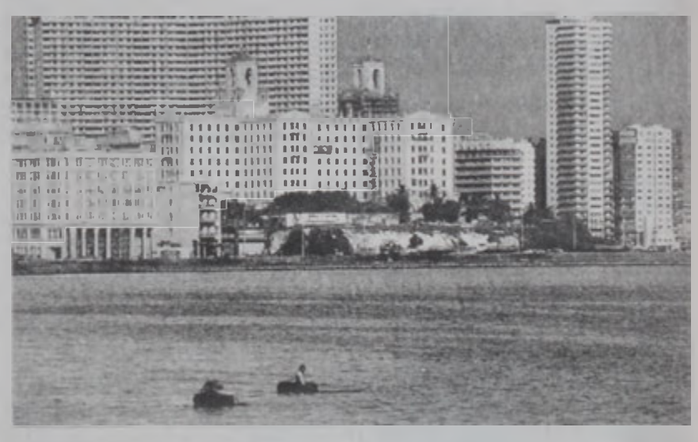
ԳԱՂԹՕԱՃԱԽԻՆ ԱՆՀԱՅՈՒՄԸ

Քուպահայ գաղութը այսպէսով տարուէ տարի սկսաւ նուազիլ, բայց տակաւին որոշ թիւով հայեր կը մնային հոն, որոնք չէին կրցած Ամերիկա անցնիլ. կային նաեւ ընտանիքներ, որոնք տեղական պայմաններուն յարմարած ըլլալով՝ չուզեցին հեռանալ:

Այս ժամանակ Քուպա քաղաքական ճգնաժամի մատնուեցաւ. 1952 Մարտին բանակը պետական հարուած կատարեց, որմէ ետք նախկին նախագահ Պաթիսթա վերադարձաւ Քուպա եւ վերստանձնելով երկրին ղեկը՝ ոստիկանական խիստ վարչակարգ հաստատեց եւ մամուլը, խորհրդարանն ու համալսարանը ուղղակի իր հակակշիռին տակ առաւ:

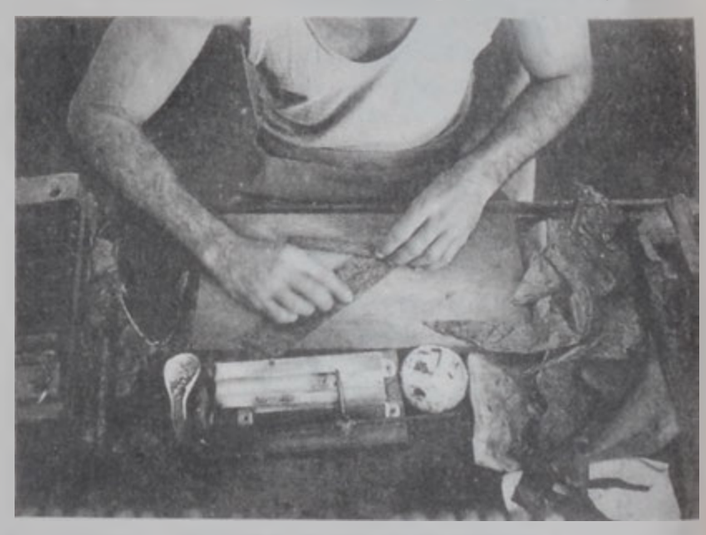
Պաթիսթայի դէմ դժգոհութիւնները հետզհետէ սրեցան, մանաւանդ որ երկրին տնտեսութիւնը քայքայուած էր եւ ժողովուրդին թշուառութիւնը՝ իր գագաթնակէտին հասած:

Այս պայմաններուն տակ 26 Յուլիս 1953ին խումբ մը երիտասարդներ, Ֆիտէլ Քասթրոյի գլխաւորութեամբ, յարձակեցան Սանթիակօ տէ Քուպա քաղաքին մօտակայ Մոնքատայի զօրանոցին վրայ՝ զէնք ձեռք ձգելու եւ ժողովուրդը զինելու մտադրութեամբ, բայց ձախողե-

Հաւանայի ծովափնեայ թաղամասերէն

ցան. Քասթրօ եւ անոր զինակիցները ձերբակալուեցան եւ բանտարկուեցան: 1954ի նախագահական ընտրութիւններուն Պաթիսթա ներում շնորհեց շարժման ղեկավարներուն, եւ Ֆիտէլ ու Ռաուլ Քասթրօ եղբայրները Մեքսիքա աքսորուեցան, ուր անոնք յեղափոխական նոր ջոկատի մը կազմակերպման ձեռնարկեցին: 30 Նոյեմբեր 1956ին այդ ջոկատը ափ իջաւ Օրիենթէ նահանգին մէջ եւ Սիերրա Մաէսթրայի լեռներուն վրայ ամրացաւ: Փոքրիկ ջոկատը հետզհետէ ապստամբական բանակի վերածուեցաւ եւ սկսաւ շօշափելի հարուած-

Սիկարի պատրաստութիւն

ներ հասցնել բանակին: 1 Յունուար 1959ին Պաթիսթայի կառավարութիւնը տապալեցաւ, ստեղծուեցաւ ժամանակաւոր կառավարութիւն, իսկ Փետրուարին Ֆիտէլ Քասթրօ ստանձնեց երկրին ղեկը:

Այս ժամանակ քուպահայ գաղութը գրեթէ անշքացած էր. մնացած էին ծերունիներ, անլեզու, անճար մարդիկ, որոնք անբաւարար միջոցներով փորձեցին պահել իրենց գոյութիւնը. բայց կեանքի այսպիսի անբնական պայմաններու տակ, տասնեակ մը հայեր, մեծ մասամբ երիտասարդներ, կորսնցուցին իրենց հոգեկան եւ մտային անդորրութիւնը:

Հին սերունդն ալ տարուէ տարի նօսրանալով, գաղութը այսպէսով անշքացաւ եւ պատմութեան անցաւ:

ԱՍՊԵՏ ՄԱՆՃԻԿԵԱՆ

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Քոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունքը հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ. ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴԵՑԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագդ կ՚ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ

ՆԻՔՈԹԻՆԸ ԱՈՅՆՔԱՆ «ՍՏՐՈՒԿ» ԿԸ ԳԱՐՋՆԷ ՄԱՐԴԸ, ՈՐՔԱՆ ՀԵՐՈՅԻՆԸ

Մարդ *նիքոթինի* կախեալ կը դառնայ նոյն չափով, որքան *հերոյինի* եւ *քոքայինի*, կը զգուշացնէ միջազգային մասնագէտներու կողմէ պատրաստուած նորագոյն տեղեկագիրներէն մէկը:

Քանի մը շաբաթ առաջ հրապարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ, թէ գլանիկները *նիքոթինի* հայթայթող արտադրութիւններ են, եւ թէ *նիքոթինի* հիւանդագինօրէն կախեալ ըլլալը պէտք է նկատուի իբրեւ բժշկական եւ ընկերային հարց: Այդ արտադրութիւնները պէտք է ընկերութեան մէջ հակակշիռի տակ առնուին եւ օրէնքներու ենթակայ ըլլան, կ'ընդգծէ տեղեկագիրը:

Մասնագէտները կը յայտնեն, թէ գլանիկներու մէջ կուպրի եւ *նիքոթինի* հրապարակուած համեմատութիւնները յստակ տեղեկութիւններ չեն տար այդ մասին: Իբրեւ «թեթեւ» նկարագրուած տեսակները պէտք է արգիլուին, եթէ չփաստուի, որ անոնք առողջութեան նուազ վնաս կը հասցնեն, կը շեշտեն անոնք, ինչպէս նաեւ կ'ըսեն, թէ անհրաժեշտ է ծխախոտի արտադրութիւններու տուփերու վրայ յստակօրէն նշել, թէ անոնք որքան կախեալ կը դարձնեն մարդը:

Յունուարի վերջերուն հրապարակուած այլ տեղեկագիր մը կը յայտնէր, թէ «թեթեւ» գլանիկներ ծխողներ կուպրի եւ *նիքոթինի* նուազ համեմատութիւնները կը հատուցեն աւելի ուժգին եւ աւելի յաճախակիօրէն ներշնչելով զանոնք:

Ամերիկեան «*Քաղցկեղի Ազգային Հիմնարկի Թերթ*»ի Յունուարի թիւին մէջ լոյս տեսած տեղեկագիրը կը շեշտէ, որ իրականութեան մէջ այն անձերը, որոնք «թեթեւ» եւ «միջակ» գլանիկներ կը ծխեն, անոնց տուփերուն վրայ նշուած համեմատութեանց կրկնապատիկը կուպր եւ *նիքոթին* կը ստանան:

Անիկա կ'ըսէ, թէ մարդիկ, որոնք կը կարծեն, թէ ցած համեմատութեամբ կուպր պարունակող գլանիկները աւելի լաւ են, «կը խաբուին»:

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐԸ ԾԽԱԽՈՏԻ «ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ» Կ'ԱՒԵԼՑՆԵՆ

Միւս կողմէ, բրիտանական Քաղցկեղի Հետազօտութեանց ֆոնտի, ծխախոտի գործածութեան դէմ պայքարող Է.Ս.Է.Յ. խմբակին եւ ամերիկեան Մեսէչուսէց նահանգին կողմէ պատրաստուած միացեալ տեղեկագիր մը կ'ըսէ, թէ ծխախոտի ընկերութիւնները գլանիկներու քիմիական նիւթեր աւելցուցած են անոնց «համը» բարելաւելու եւ մարդիկ անոնցմէ աւելի կախեալ դարձնելու համար:

Անոնք յայտնաբերած են ծխախոտի ճարտարարուեստին կապուած աւելի քան 60 փաստաթուղթեր, որոնք կ'արծարծեն գլանիկներու մէջ այդ քիմիական նիւթերու գործածութեան հարցը:

Քանի մը ամիս առաջ հրապարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէր, թէ ընկերութիւնները ծխախոտի «աւանդական» նիւթերը վերածած են մեծ համեմատութեամբ *նիքոթին* հայթայթող արտադրութիւններու:

Այդ նիւթերը կ'օգտագործուին անչափահասներու եւ երիտասարդներու ծխելու «ճաշակը» տալու եւ *նիքոթին*ի ուղեղին հասնիլը արագացնելու համար, կը յայտնէր անիկա:

Տեղեկագիրին համաձայն, Եւրոպական Միութեան մէջ գլանիկի պարագային արտօնուած քիմիական յաւելեալ 600 նիւթերու մեծամասնութիւնը անհրաժեշտ չէ, եւ թէ 1971էն առաջ անոնց մէկ փոքր համեմատութիւնը միայն կ'օգտագործուէր:

«*Պրիթիշ Ամերիքըն Թոպաքօ*»ի 1965ի մէկ փաստաթուղթը ցոյց տուած է, թէ *ամոնիում* գործածուած է *նիքոթին*ի մարմնին մէջ փոխանցումին զարկ տալու համար:

Տեղեկագիրը կը յայտնէ, որ քաքաոյի նման նիւթեր կրնան աւելցուած ըլլալ ծխախոտին մարմնին մէջ օդի անցման ճամբաները ընդլայնելու համար, որպէսզի ծուխը թոքերուն մէջ աւելի խորունկ հասնի:

Քաղցրացնող նիւթեր եւ տուրմ կրնան «օգտակար» եղած ըլլալ գլանիկները աւելի «համեղ» դարձնելու երեխաներուն եւ զանոնք առաջին անգամ ըլլալով գործածողներուն, մինչ *մենթոլ* գործածուած կրնայ ըլլալ կոկորդը «անզգայ» դարձնելու համար, որպէսզի ծուխը այնքան ալ ծանր չնկատուի:

ԱԿԿՍԸՐի ԳԱՆԳՐՈՒԾՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՎՏԱՆԳ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

Թէեւ գլանիկի գործածութեան վտանգներուն մասին ուսումնասիրութիւնները շատ աւելի լայնածիր են, քան սիկարի գործածութեան մասին, սակայն նորագոյն տեղեկագիրները ի յայտ կը բերեն անոր վնասները:

Երկարատեւ ուսումնասիրութիւն մը յայտնաբերած է, թէ սիկար գործածողները անդամալուծող եւ յաճախ մահացու հիւանդութիւններ դիմագրաւելու շատ աւելի մեծ վտանգի տակ կը գտնուին, քան չծխողներ:

Անոնք սրտի հիւանդութեանց, թոքերու քրոնիք հիւանդութեանց եւ տարբեր տեսակի քաղցկեղներու (բերան, կոկորդ, շնչափող, թոք) շատ աւելի մեծ վտանգ կը դիմագրաւեն, քան չծխողներ, կ'ըսէ «*Նիու Ինկլընտ Ճըրնըլ աֆ Մետիսին*»ի մէջ քանի մը ամիս առաջ լոյս տեսած տեղեկագիրը:

Ուսումնասիրութիւնը երկարած է 1971էն 1995 եւ կը վերաբերի 30էն 85 տարեկան 17,774 տղամարդու: Ընդհանուր 1536 տղամարդ սիկար ծխող եղած է, 16,228 ոչ: Ամերիկացի հետազօտողներ անոնց հետեւած են մինչեւ հիւանդանոց փոխադրութիւն կամ մահ:

Անոնք յայտնաբերած են, թէ վերոնշեալ հիւանդութիւններէն մէկը դիմագրաւելու վտանգը սիկարի ծխուած համեմատութեան կապուած է, այսինքն մահացու հիւանդութենէ տառապելու վտանգը կ'աւելնայ սիկարի մեծ գործածութեամբ:

Միւս կողմէ, անցեալ շաբաթ լոյս տեսած հետազօտութեան մը արդիւնքները ցոյց տուած են, թէ սիկար ծխող տղամարդոց մօտ թոքերու քաղցկեղի վտանգը հինգ անգամով կը բազմապատկուի բաղդատած չծխողներու:

«Կ'ակնկալէինք, որ սիկարի գործածութիւնը թոքերու քաղցկեղի վտանգը միայն կը բարձրացնէ, սակայն յայտնաբերեցինք, թէ սիկար ծխելը շատ աւելի մահացու է, քան ինչ կ'ենթադրէինք», ըսած է ուսումնասիրութիւնը գլխաւորած էրիք Ճէյքպս:

Անոր խմբակը «*Քաղցկեղի Ազգային Հիմնարկի Թերթ*»ին մէջ կը գրէ, թէ այն տղամարդիկը, որոնք օրական 3 կամ աւելի սիկար կը ծխեն, 7,8 անգամ աւելի հաւանականութիւն ունին թոքերու քաղցկեղէ տառապելու, քան չծխողները. իսկ անոնք, որոնք անոր ուժեղ ծուխը կը ներշնչեն, 11,3 անգամ աւելի:

Ճէյքըպսի խմբակը ամերիկացի աւելի քան 137 հազար տղամարդոց մասին տեղեկութիւններ ուսումնասիրած է անոնց հետեւելով 12 տարի: Անոնց մէկ մասը յայտնած է, թէ օրական առնուազն մէկ սիկար կը ծխէ եւ բնաւ հետեւողականօրէն գլանիկ կամ ծխամորճ չէ ծխած: Այլ մաս մը բաղկացած է նախապէս սիկար ծխողներէ:

Հետազօտողները յայտնաբերած են, թէ այն տղամարդիկը, որոնք սիկար ծխած են, յստակօրէն քաղցկեղի աւելի բարձր համեմատութիւններ արձանագրած են:

ԾԽԵԼԸ ՍՐՏԻ ՏԱԳՆԱՊԻ ՎՏԱՆԳԸ Կ'ԱՒԵԼՑՆԷ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԿԻՆԵՐՈՒ ՄՕՏ

Բրիտանական ուսումնասիրութեան մը համաձայն, ծխախոտի գործածութիւնը սրտի տագնապ դիմագրաւած 16էն 44 տարեկան կիներու մօտ անոնց հիւանդութեան կամ մահուան կարեւոր պատճառներէն մէկն է:

Բժշկագիտական «Լարթ» թերթին մէջ լոյս տեսած տեղեկագիր մը կ'ըսէ, որ թէեւ այս տարիքին սրտի տագնապը հազուադէպ է, այսուհանդերձ, օրինակ Բրիտանիոյ մէջ տարեկան շուրջ 400 պարագայ կրնայ կանխարգիլուիլ եւ շուրջ 112 կեանք փրկուիլ, եթէ ծխելը դադրեցուի:

Տոքթ. Նիք Տան եւ անոր գործակիցները գտած են, թէ սրտի տագնապ դիմագրաւելու հաւանականութիւնը համապատասխան է օրական կնոջ մը ծխած գլանիկներու թիւին. աւելի մեծ թիւով գլանիկներ վտանգը աւելի կը բարձրացնեն:

Իսկ այլ տուեալներ, ինչպէս՝ արեան գերճնշում, շաքարախտ եւ քոլեսթերոլի բարձր համեմատութիւններ, աւելի եւս կը բարդացնեն հարցը, կ'ըսէ տեղեկագիրը:

ԾԽԵԼՈՒ ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐՈՂ ՊԱՏՈՒԱՍՏ ՄԸ

Շուտտի բժշկագիտական Քարոլինսքա հիմնարկի հետազօտական մէկ խմբակը դեղերու արտադրութեան ընկերութիւններու հետ բանակցութեանց մէջ է ծխախոտէ կախեալ ըլլալու պարագաներու դէմ պատուաստի մը մշակման գծով:

Հիմնարկի պատասխանատուներէն փրոֆ. Թորկնի Սվենսոն կ'ըսէ, թէ պատուաստը կրնայ գործել նիքոթինի մոլեգիւլներ կապելով փրոթէինի աւելի մեծ մոլեգիւլներու եւ այդ ձեւով արգիլել նիքոթինին, որ ուղեղին մէջ «վարձատրութեան» կեդրոններ հասնի եւ չափազանց բարձր տրամադրութիւն ստեղծէ ծխախոտ գործածողներու մօտ:

Ան կը յայտնէ, որ նման հետազօտութիւններ անկախօրէն տեղի կ'ունենան նաեւ Մ. Նահանգներու եւ Բրիտանիոյ մէջ:

Պատուաստը ծխելու մեծ փափաքը չէ, որ կը նուազեցնէ, այլ անիկա կրնայ օգտակար ըլլալ մարդոց՝ արգիլելով նիքոթինին արեան ճամբով ուղեղի վերոնշեալ կեդրոնները հասնիլ:

Անիկա ներկայիս կը փորձարկուի անասուններու վրայ:

Մինչ այդ, Քարոլինսքայի հետազօտողներու համաձայն, առանց շատ գիրնալու ծխելը դադրեցնելու լաւ ձեւ մը մարզանքի եւ «վարուելակերպի մարզումի» հետեւիլն է, զոր համեմատութեամբ ջերմուժով սննդականոնի մը զուգահեռ:

Գիրնալը գլխաւոր հարցերէն մէկն է, զոր կը դիմագրաւեն ծխելը դադրեցնել ուզող անձեր:

ԼԱՒԱՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ ԿԵԱՆՔԸ Կ'ԵՐԿԱՐԷ

Ցեներով երեք տասնամեակներու վրայ կատարուած ուսումնասիրութեան մը արդիւնքներուն վրայ, «Մայօ Քլինիք»ի (Մինեսոթա) հետազօտողներ կ'ըսեն, թէ յաւատես մարդիկ չուրջ 19 առ հարիւրով աւելի երկարատեւ կ'ապրին, քան յոռետեսները:

Մրագիրը գլխաւորած Թոչիհիքօ Մարուեթա կը յայտնէ, որ ուսումնասիրութիւնը կը հաստատէ «տրամաբանութեամբ մեր գիտցածը», այսինքն միտք եւ մարմին իրարու կապուած են եւ «վերաբերմունքը վերջին արդիւնքին՝ մահուան վրայ ազդեցութիւն ունի»:

Ուսումնասիրութիւնը սկսած է 1962էն 1965ի միջեւ, Մինեսոթա Քաուն թիի մէջ 839 մարդոց մօտ անձնաւորութեան մասին «վիճակագրութեամբ» մը, գտնելու համար, թէ մարդիկ ընդհանրապէս ի՛նչպէս կը բացատրեն կեանքի դէպքերը, ապա գանոնք նկատելով յաւատեսներ, յոռետեսներ կամ քիչ մը երկուքէն:

30 տարի ետք նոյն անձերը ուսումնասիրելով եւ գանոնք բաղդատելով անոնց համար ակնկալուած գոյատեւման համեմատութիւններուն՝ հետազօտողները գտած են, թէ անոնք, որոնք յաւատես նկատուած են, գոյատեւման չատ աւելի բարձր համեմատութիւններ արձանագրած են, մինչ յոռետես նկատուածներուն մօտ մահուան վտանգին մէջ 19 առ հարիւրի աճ արձանագրուած է:

«Մայօ Քլինիք Փրոսիաինկս» թերթի Փետրուարի համարին մէջ հրատարակուած տեղեկագիրը չի փորձեր բացատրել, թէ ինչո՛ւ դրական կեցուածքը երկարակեցութեան կը համապատասխանէ:

Անիկա կ'ըսէ, թէ յաւատեսներ կրնան նուազ հաւանականութիւն ունենալ ընկճուածութիւն («սափրեսիոն») եւ որոշում կայացնելու դժուարութիւն դիմագրաւելու, կամ անոնք աւելի դրական կեցուածքով մը կրնան մօտենան բժշկական օժանդակութեան դիմելու եւ իրենք իրենց հոգ տանելու հարցերուն:

Ըստ Փենսիլվանիոյ համալսարանի փրոֆեսէօր Մարթին Սելիկմէնի, յոռետեսութիւնը միաժամանակ կարելի է կանխահասօրէն տեսնել մարդու մօտ եւ կարելի է գայն փոխել:

Հետեւաբար, կ'ըսէ ան, կրնայ կարելի ըլլալ ծրագիրներու միջոցով մարդոց մտածելակերպը փոխել տալ եւ անոնց ֆիզիքական հիւանդութիւն դիմագրաւելու վտանգը նուազեցնել:

ՈՒՐԱԽ ՄՏԱԾՈՒՄՆԵՐԸ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՆ, ՆՈՅՆԻՍԿ ԵՐԲ ԱՆՁԸ ԱՐԴԷՆ ՀԻՒԱՆԴ Է

Վերջին քանի մը տարուան հետազօտութեանց արդիւնքներէն ի յայտ կու գայ, թէ «առողջ միտք՝ առողջ մարմնի մէջ» պաղպաղը յաճախ պէտք է չրջուի, ըսուելու համար, թէ վատառողջ միտք մը կրնայ ուղղակի վատառողջ մարմնի մը առաջնորդել, կ'ըսեն մասնագէտներ:

Անոնք կ'աւելցնեն, որ յաճախ բժիշկներու թելադրած՝ «հիւանդը դարմանեցէ՛ք, ո՛չ հիւանդութիւնը» նոր իմաստ կը ստանայ ուսումնասիրութեանց լոյսին տակ:

Այս նիւթը արծարծուած է ամերիկեան «Էյրիթրոսմ'իերոսիզ» թերթի Յունուարի համարին մէջ, փիցպըրկի համալսարանի մասնագէտներէն Թրէվըր Օրչէրտի կողմէ գրուած յօդուածի մը մէջ:

Տոքթ. Օրչէրտ ուսումնասիրութեան մը մէջ հետազօտած է միտքի եւ մարմնի միջեւ կապը՝ շաքարախտաւորներու պարագային: Ան օգտագործած է նախապէս կատարուած հետազօտութիւն մը, որուն նպատակը եղած է գտնել այն տուեալները, որոնք արդէն իսկ շաքարախտ տառապող մարդոց առողջութեան կ'ազդեն:

Ա տեսակի շաքարախտաւորներ չեն կրնար էնսիւլին հորմոնը արտադրել, այսինքն անոնց արեան շաքարի համեմատութիւնները բնական չեն: Հետեւաբար, անհրաժեշտ է, որ այս անձերը հերթականօրէն էնսիւլին սրսկեն իրենք իրենց, այլապէս կրնան մահանալ:

Անոնք նաեւ հակում ունին կանխահասօրէն տառապելու արթիրիոսքլերոզ, որուն պարագային արեան երակներու պատերը հաստ կը դառնան եւ կը կարծրանան:

Ասիկա յատկապէս վտանգաւոր է սրտի երակներու պարագային, նկատի ունենալով որ անոնք սրտի մկանին արիւն կը հասցնեն: Երբ այս երակներու ներքին անցքը կը նեղնայ, դէպի սիրտ սննդանիւթերու եւ թթուածինի հոսքը կը դանդաղի եւ սրտի հիւանդութիւն կը պատճառէ:

Օրչէրտի ուսումնասիրութիւնը կը վերաբերի աւելի քան 600 չաքարախտաւորներու, որոնք 6 տարի 2 տարին անգամ մը քննուած են: Բնախօսական սովորական քննութիւններու կողքին, ուսումնասիրութեան սկիզբը անոնց մօտ ընկճուածութեան գնահատումը կատարուած է՝ օգտագործելով «պէք» աստիճանաչափը: Հիւանդ մը, որքան ընկճուած ըլլայ, այնքան աւելի միաւոր կը հաւաքէ այս աստիճանաչափով:

Հիւանդի մը «պէք» աստիճանաչափով հաւաքած միաւորները առիթ տուած են հետազօտողներուն լաւ նախատեսութիւն մը կատարելու անձին սրտի երակներուն կապուած հիւանդութիւն դիմագրաւելու հաւանականութեան, նոյնիսկ աւելի լաւ, քան արեան չաքարի բարձր համեմատութիւններ, որոնք չաքարախտի գլխաւոր ախտանիշներէն են:

Սրտի այդպիսի հիւանդութենէ տառապողները «պէք» աստիճանաչափին վրայ չատ աւելի բարձր կէտ արձանագրած են, քան անկէ չտառապողները:

Բժիշկներ չատոնց արդէն նկատած են, թէ ընկճուածութենէ անկախ, այլ հիւանդութենէ չտառապող չաքարախտաւորներ աւելի հաւանականութիւն ունին մահանալու, քան նոյն այս հիւանդութիւնը դիմագրաւող, սակայն մտային իմաստով առողջ անձեր:

Մահանալու պատճառներէն չատեր որոշ կապ ունին այս մարդոց հիւանդութեան հետ. անձնասպանութիւն, ուժեղ արկածներ եւ թմրեցուցիչներու գործածութիւնը կարեւոր տեղ կը գրաւեն:

Սակայն ընկճուած հիւանդները նաեւ աւելի յաճախակիօրէն կը մահանան, քան մտքով առողջները «բնական» պատճառներով՝ թոքատապ կամ կրիփ:

ՇԱՏ ԸՆԿՃՈՒԱԾ ՄԱՐԴԻԿ ՅԱՃԱԽ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ ԿԸ ԴԻՄԱԳՐԱՒԵՆ

Այս հարցը ուսումնասիրած է Քարնիկի Մելըն համալսարանի մասնագէտներէն Կրիկ Միլըր:

Բնական մարմնի մը մէկ բորբոքում պատճառող հակներ կը դիմաւորուին լէմֆոսիթ կոչուած բջիջներու «գումարտակներու» կողմէ, որոնք գանոնք ի վերջոյ կը չէզոքացնեն:

Սակայն չատ ընկճուած մարդոց մարմնի բնական պաշտպանութեան դրութիւնը հակում ունի նուազ ուժեղ հակայարձակումի դիմելու, քան մտքով առողջներու պարագային: Միլըր ուսումնասիրութեան մը մէջ գտած է, թէ այս պարագային բաւարար թիւով լէմֆոսիթ չ'արտադրուիր: Ան գտած է նաեւ, որ մարգանքը մեծ ազդեցութիւն ունի այս արտադրութեան վրայ:

Անոր խմբակը կ'ըսէ, թէ յաւելեալ ուսումնասիրութիւններ անհրաժեշտ են գտնելու համար, որ արդեօք եթէ ընկճուած մարդիկ մարգանքներու դիմեն, կրնա՞ն աւելի պաշտպանուիլ հիւանդութիւններէ, ինչպէս՝ կրիփ եւ թոքատապ:

ԿԱՆՈՒԽ ԱՐԹՆՑՈՂՆԵՐԸ ԱԻԵԼԻ ԸՆԿՃՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԴԻՄԱԳՐԱՒԵՆ

Լոնտոնի Ուէսթմինսթըր համալսարանի հետազօտողներու համաձայն, կանուխ արթնցողները աւելի հաւանականութիւն ունին ընկճուած ըլլալու, քան աւելի ուշ արթնցողները:

Ըստ «*Նիւ Սայընթիսթ*» թերթին, կանուխ արթնցող մարդոց մօտ *քորթիզոլի* (մարմնին *սթրէս*ի գլխաւոր հորմոնը) համեմատութիւնները աւելի բարձր կ'ըլլան առաւօտեան եւ բարձր ալ կը մնան:

Հետազօտողները, որոնք կ'ըսեն, թէ քունի ժամերը չեն կրնար այս տարբերութիւնը բացատրել, կը յուսան գտնել, թէ *քորթիզոլի* բարձր համեմատութիւնները արդեօ՞ք կը մղեն մարդիկ, որ աւելի կանուխ արթննան, թէ հորմոնի համեմատութիւնները հետեւանք են կանխահաս արթննալու:

*Քրոնիք սթրէս*ը կապուած է ընկճուածութեան եւ մարմնի բնական պաշտպանութեան ջնջումին:

Հետազօտողները կը նշեն նաեւ, թէ կանուխ արթնցողները աւելի կը գանգատին մկանային ցաւերէ, հարբուխի ախտանշաններէ եւ գլխացաւերէ, ինչպէս նաեւ՝ յաւելեալ անտրամադրութենէ:

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐՆԱՅ ԾԻՆԱՅԻՆ ԱՅԼԱՍԵՐՈՒՄԻ ՄԸ ԿԱՊՈՒԱԾ ԸԼԼԱԼ

Քանատացի բժիշկներ Յունուարին կը յայտնէին, թէ յայտնաբերած են ծինային այլասերում մը, որ անձնասպանութեան հաւանականութեան թափ կու տայ: Անոնք նաեւ կը նախատեսէին, թէ անձնասպանութիւն գործելու մեծ վտանգի տակ գտնուողները ճշդելու համար քննութիւն մը կրնայ պատրաստ ըլլալ մինչեւ 2002 թուական:

«*Ռոյըլ Օթաուա Հոսփիթըլ*»ի մէկ խմբակը տասնամեակի մը վրայ երկարած ուսումնասիրութեան մը ձեռնարկելէ ետք՝ այն հարցին մասին, թէ ինչո՛ւ ընկճուած անձեր անձնասպանութեան կը դիմեն, յստակ ցուցանիշներ յայտնաբերած է, թէ անձնասպանութիւնը մեծ համեմատութեամբ ծինային երեւոյթ է եւ կապուած չէ անձնաւորութեան տկարութեան, ինչպէս յաճախ կ'ենթադրուի:

Մասնագէտներու համաձայն, յայտնաբերումները կարեւոր հետեւանքներ կրնան ունենալ: Ծաջող քննութեան մը ստեղծումը կրնայ յանգիլ այլասերումը կրող ընկճուած հիւանդներու աւելի ուշադիր դարմանումին, սակայն նաեւ անհրաժեշտ կրնայ մտավախութիւններու դուռ բանալ, թէ այլասերած ծինը կրողները խտրականութեան զոհ կրնան դառնալ:

Առողջապահութեան Համաշխարհային Կազմակերպութեան համաձայն, 1998ին անձնասպանութիւնը մահուան պատճառներէն 12րդը հանդիսացած է՝ 948 հազար զոհերով: Նախատեսութեանց համաձայն, անձնասպանութեան եւ ընկճուածութեան պարագաները աճ պիտի արձանագրեն յառաջիկայ 20 տարիներուն:

Պատրաստեց՝ Ս. Ա. ՊՈՅԱՃԵԱՆ
(Աղբիւրներ՝ «*ՌՈՅԹԵՐ*» եւ «*ՏԻ ԷՔՈՆՈՄԻՍԹ*»)

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՇԱՐԺԱՊԱՏԿԵՐ

◆«ԻՆՖԵՐՆՕ» (*Փլանէթ / Ապրած, Ջուք, Քոնքորտ*).- Մանրամասնութիւնները՝ յառաջիկայից:

◆«ԼԷՅՔ ՓԼԱՍԻՏ» (*Էսփաս, Ամփիր / Տիւն, Սոտեքօ, Սէնթ Էլի, Աթլանթիս, Էլիթ, Կալաքսի, Մքալլէս 2001, Լաս Սալինաս*).- Անբնական բաներ կը պատահին Փլասիտ լիճին մէջ: Մարդիկ կ'անդամահատուին կամ բոլորովին կ'անհետանան: Բացայայտելու համար այս առեղծուածը, յատուկ քննիչ մը կը հասնի լիճ:

◆«ԼԱՎ ՍՓԻՆՔՍ» (*Էսփաս, Ամփիր / Սոֆիլ, Տիւն, Սէնթ Էլի, Լաս Սալինաս, Մքալլէս 2001*).- Առաջին նայուածքով մը Սէթ եւ Զելսի կը սիրահարին եւ կը սկսին կենակցիլ իրար հետ: Սակայն...

◆«ՏԸ ՊԱԶԼԸՐ» (*Փլանէթ/Ապրած, Ջուք, Քասլիք, Թրիփոլի, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ*).- Ծիմի Շաճրնի մեծ հայրը, իր կտակին մէջ 100 միլիոն տոլար ձգած է իր թոռնիկին, այն պայմանով, որ պսակուի... յառաջիկայ 24 ժամուան մէջ:

◆«ՏԱՊԼ ՄԵՔԸՐՏԻ» (*Փլանէթ/Ապրած, Ջուք, Քասլիք, Թրիփոլի, Փլազա, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ, Սթարկէյթ*).- Լեպեն եւ ամուսինը համերաշխ են իրարու հետ. հարուստ եւ սիրուած են բոլորէն: Ունին զաւակ մը, որուն կը պաշտեն: Սակայն մակոյկի մը վրայ հաճելի շաբաթավերջ մը անցընելու հաճոյքը կը վերածուի կոշմարի...

◆«ՏԸ ՈՒԻՆՏ ՈՒԻԼ ՔԼՐԻ ԱՍ» (*Ամփիր/Սոտեքօ*).- Իրանեան պատրաստութեամբ ֆիլմ մը, ուր խումբ մը մարդիկ կ'ուղղուին իրանեան գիւղ մը, հաղորդակցութեան միջոցներու ձեռնարկելու:

◆«ԼԱՅՖ» (*Փլանէթ / Ապրած, Ջուք, Թրիփոլի, Փլազա, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ*).- Էտի Մըրֆի եւ Մարթըն Լորընս սխալ ժամանակ սխալ վայր կը գտնուին, ուր մաֆիան եւ ոստիկանութիւնը բախումի մէջ էին: Կ'ամբաստանուին մարդասպանութեամբ եւ կը դատապարտուին... ցկեանս բանտարկութեան:

◆«ՏԸ ԹԸՐԹԻՆԹ ՖԼՈՐ» (*Աթլանթիս*).- Համակարգիչի ընկերութեան մը 13րդ յարկին մէջ տարօրինակ բաներ կը պատահին, ուր մարդիկ համակարգիչի ընդմէջէն ճամբորդութիւններ կը կատարեն:

◆«ԱՆՆԱ ԷՆՏ ՏԸ ՔԻՆԿ» (*Էսփաս, Ամփիր / Սոֆիլ, Տիւն, Սոտեքօ, Մքալլէս 2001, կալաքսի, Սէնթ Էլի, Էլիթ, Լաս Սալինաս, Սթարկէյթ*).- Աննա (Շուտի Ֆոսթըր) ուսուցչուհի մըն է, որ Սիամ կը մեկնի, թագաւորին զաւակներուն դասաւանդելու: Բայց... զուր տեղ չէ, որ «սէրը կոյր է» կ'ըսեն:

◆«ՏԻՓ ՊԼՈՒ ՍԻ» (*Փլանէթ / Ապրած, Ջուք, Թրիփոլի, Փլազա, Քոնքորտ, Ֆրիուէյ*).- Տարրալուծարանի մը մէջ Ալցայմըր հիւանդութեան բուժման համար փորձարկումներ կը կատարուին շանաձուկերու վրայ: Սակայն հաշիւները սխալ դուրս կու գան...

◆«ՏԸ ՊՈՆ ՔՈԼԼԵՔԹԸՐ» (*Էսփաս, Ամփիր / Սոտեքօ, Կալաքսի, Մքալլէս 2001, Էլիթ*).- Ոճիր մը պատճառ կը դառնայ, որ երկու ոստիկաններ հետապնդումներ կատարեն, յայտնաբերելու համար «կմախքներ հաւաքող»ը:

◆«ՏԸ ԼԱՎ ԼԵԹԸՐ» (*Փլանէթ / Ապրած, Ջուք, Քոնքորտ*).- Հելէնն գրախանութի մը սեփականատէրն է աւանի մը մէջ, որ նաեւ նաւահանգիստ է: Օր մը, ան սիրային նամակ մը կը գտնէ գրախանութին մուտքին...

◆«ՌԱՆՏԸՄ ՀԱՐԹՑ» (*Ամփիր/ Սոտեքօ*).- Տաչ (Հէրիսըն Ֆորտ) եւ Քէյ (Քրիսթին Սքոթ Թոմըս), տեղի ունեցած օդանաւային արկածէ մը ետք կը գիտնան, որ իրենց կողակիցները սիրահարներ էին: Հարցերու քննութեան ընթացքին, այս երկուքը ալ կ'իյնան նոյն ծուղակը...

◆«ՏԸ ՈՒԸՐԼԻՏԻՋ ՆԱԹԻՆԱՖ» (*Փլանէթ / Ապրած, Ջուք, Քասլիք*).- Ճէյմս Պոնտ դարձեալ պաստառի վրայ է, ուր այս անգամ ստանձնած է Էլեքթրա Քինկի (Սոֆի Մարսօ) կեանքի ապահովութիւնը:

◆«ԱՄԵՐԻՔԸՆ ՓԱՅ» (*Էսփաս, Ամփիր / Տիւն, Սոտեքօ, Կալաքսի, Սթարկէյթ*).- Արբունքի շրջանին մէջ գտնուող չորս երիտասարդներ սեռային արկածախնդրութիւններ կը փնտռեն...

ՀԵՌԱՏԵՍԻԼ

ԹԷ. ԷԼ.

7:30.- *Արաբ. լուրեր*
8:00.- *Եուրոնիուզ*
8:30.- *Կ. Գծ.՝*
9:00.- *Տուպիւիէ*
11:30.- *Արաբ. լուրեր*
11:35.- *Տեղ. ֆիլմաշար*
12:30.- *Թատրոն*
14:30.- *Լիբանանեան լուրեր*
15:00.- *Տեղ. ֆիլմաշար*
16:00.- *Տիալա*
17:00.- *Սէսըմի Սթրիթ*
17:30.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
18:00.- *Նուրա*
18:30.- *Խաղեր*
19:20.- *Սայր*
19:30.- *Արաբ. լուրեր*
20:00.- *Մըն Լուպնան Ուալ Ալաւ*
20:30.- *Քունփարս*
21:30.- *Մասիքում Պըլ Խէյր*
23:30.- *Արաբ. լուրեր*
00:00.- *Վաւերագրական*

ԷՄ. ԹԻ. ՎԻ.

6:30.- *Թէ. Էֆ. Ի/ լուրեր*
7:15.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
7:30.- *Թելէ Մաթէն*
9:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
10:00.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շուփինկ*
11:30.- *Քլիփս*
12:00.- *Մակալլին*
13:00.- *Քի Է Քի*
13:45.- *Շուֆ Ուա Իշթիրի*
14:00.- *Թէ. Էֆ. Ի/ լուրեր*
14:45.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
15:15 - *Ալդանի Ալդանի*
16:15.- *Մորիքօ Թի. Վի. Շուփինկ*
16:30.- *Ժաւէ Տէօ Սան... Թուա*
17:00.- *Մինի Սթիւտիօ*
18:00.- *Էւէ Թի. Վի. Սփորթց*
18:15.- *Մէյքինկ Ափ*
19:00.- *Քըլ Մէյլէ Ալլէ*
20:00.- *Արաբերէն Լուրեր*
20:30.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝«Ֆրէնտց»*
21:15.- *Ամերիկեան ֆիլմաշար՝«Էքս Ֆայլ»*
22:15.- *Էւէ Թի. Վի. Սփորթց*
22:30.- *Ֆութպոլ*

ԷԼ. ՊԻ. ՍԻ.

7:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
7:30.- *Փինաքըլ Եուրոփ*
8:00.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
8:30.- *Մա Ըլաք Իլլա Հայֆա*
9:00.- *Տեղական ֆիլմաշար*
10:00.- *Լիւանա Տիփլոմաթիք*
10:30.- *Նահարքում Սայիտ*
13:30.- *Սի. Էն. Էն.ի լուրեր*
14:00.- *Ֆլէշ Նիուզ Սաթ*
14:15.- *Էսթրելիթա*
15:15.- *Մեքսիքական ֆիլմաշար*
16:30.- *Ուըրլտ Սփորթ*
17:00.- *Քիֆ Ու Լէյշ*
18:00.- *Ընթա Ուա Հալվաք*
19:00.- *Մորելիա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Էամերալտա*
21:30.- *Թիւ Նայթ Ռայտըր*
22:30.- *Փլեյըրկ*
23:00.- *Քոնսէր*
00:00.- *Ամերիկեան երկար ժապաւէն՝«Հարտ Էվիտընս»*

ՄՈՒՍԹԱՔԱԼ

7:00.- *Ալաւ Էլ Սապահ*
13:00.- *Ֆլէշ Ինֆօ*
13:15.- *Տալաս*
14:00.- *Արաբական ֆիլմաշար*
15:00.- *Արաբերէն լուրեր*
15:15.- *Արաբական ֆիլմաշար*
16:30.- *Ըլղար Ըքպար*
17:00.- *Կենդանի գծանկար՝«Հըրիքէյնզ»*
17:15.- *Հայերէն լուրեր*
17:40.- *Ֆրանսերէն լուրեր*
17:50.- *Անգլերէն լուրեր*
18:00.- *Խաղ*
19:00.- *Արաբերէն ֆիլմաշար*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Ռուսում Մութահարիրա*
20:35.- *Ալ Ռաժոլ Ալ Ափար*
21:30.- *Խալլիք Պըլ Պէյթ*
23:30.- *Եգիպտ. երկար ժապաւէն*

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ.

14:00.- *Վաւերագրական*
15:05.- *Մուխթասար Մուֆիտ*
17:00.- *Ֆլէշ*
18:00.- *Ալ Շաթեր Ըրպաո*
18:45.- *Նկարչութիւն*
19:00 - *Ալ Պիա*
20:00.- *Արաբերէն լուրեր*
20:30.- *Էն. Պի. Էն.*
22:30.- *Լուրեր*
23:15.- *Սփոր*

* Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակայ կրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ԱՖԻՒԼ - ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՒՈՑՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ԱՖԻՒԼ

ՕԳՏՈՒԻՐ ԵՒ ՕԳՏԱԿԱՐ ԴԱՐՁԻՐ

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

BANKERS ASSURANCE SAL ԵՒ MedNet

ԱՖԻՒԼ ԻՐԱՒՈՑՆՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԻՆ ՄԱՍ ԿԸ ԿԱԶՄԵՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ, ԼՕՒՍԸ, ՃԻՆԻՇԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԸ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՖԻՒԼԻ ՄԱՍ ԿԱԶՄԵԼՈՎ ԿԸ ԽՆԱՅԷՔ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐԸ:

ARA TRAVEL IATA ԱՆԴԱՄ

ARMENIAN AIRLINESի SALES AGENT,

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԻՐ ՅԱՐԳՈՅ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՆ, ՈՐ ԿՕԱՊԱՀՈՎԷ

ՊԷՅՐՈՒԹ - ԵՐԵՒԱՆ - ՊԷՅՐՈՒԹ ԵՒ ՀԱԼԷՊ - ԵՐԵՒԱՆ - ՀԱԼԷՊ

ARMENIAN AIRLINES ընկերութեան

• օդանաւային տոմսեր • ապրանքի փոխադրութիւն

ԱՐԱ ԹՐԱՎԸԼ,

Պուրճ Համուտ, Համակատան շէնք, Հեռ. 266594 - 261296 : FAX: 261296

al-mashrek

INSURANCE & REINSURANCE S.A.L.

Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի հեռաձայնի թիւերն են.

(01)258228 – (01)268808

Fax: (01) 258223

ՕՐՎԱՆ ԿԱՅԱՆՔԸ

☆ԽՈՑ (*21 Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Պիտի կարենաք դիմակալել պատահար մը, որ կրնար վէշ անպատրաստ ունենալ ձեր կեանքին վրայ, երկարատեւ ժամանակով. բարեբախտաբար պիտի կարենաք առաջքը առնել այս կացութեան:

☆ՑՈՒԼ (*21 Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Կը մտածէք ձեր յարկաբաժինը կամ բնակարանը փոխել, նոր ձեւ ու նոր տեսք տալ ձեր շրջապատին: Կրնաք յաջողիլ ու ձեր փափաքը իրականացնել:

☆ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (*22 Մայիսէն 21 Յունիս*)

Եթէ ամուրի էք, աղուոր էակի մը պիտի հանդիպիք ձեր ճամբուն վրայ ու զարմանալի կերպով պիտի մտերմանաք: Ամուսնացա՞ծ էք. օրը ունի աղուոր եկամուտ:

☆ԽԵՑԳԵՏԻՆ (*22 Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Կարգ մը պարտաւորութիւններ պիտի ստիպեն ձեզի հարցերուն մօտենալ եւ գանոնք բնականոն ձեւով: Երազկոտ մի՛ ըլլաք:

☆ԱՌԻԻԾ (*24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Հեղինակութիւն բանեցնել կ'ուզէք, բոնակալի ձեւեր կ'առնէք: Եղէք հանդուրժող, ականջ տուէք ձեր պաշտօնակիցներուն եւ ձեզի մօտիկ անձերուն տեսակէտներուն:

☆ԿՈՅՍ (*24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Պիտի ունենաք կարեւոր հանդիպում մը, որ պիտի ազդէ ձեր ապագային վրայ: Նպաստաւոր պայմաններ կան ձեր շուրջը օրուան գործերը դրական ընթացքով իրագործելու:

☆ԿԵՒՐՔ (*24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Եռանդուն էք, սիրալիր, մանուկի մը նման ոգեւորուած: Ձեր շրջապատին հետ ամէն հարց պիտի կարգադրուի շուտով, իսկ ընտանեկան յարկի տակ սէր ու խաղաղութիւն պիտի տիրէ:

☆ԿԱՐԻՃ (*24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Օրուան ընթացքին նոր նախաձեռնութիւններու մի՛ սկսիր: Պիտի հանդիպիք անձի մը, որ պիտի առաջարկէ ձեզի հետաքրքրական գործ մը: Այսօր մտիկ ըրէք ձեր խօսքը:

☆ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ (*24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Մի՛ վստահիք նոր ծանօթացած անձի մը, առանց սերտ ճանչնալու ձեր կենցաղին ու սովորութիւններ, ձեր հակազդեցութիւնն ու կեցուածքը: Զուտ մի՛ իյնաք:

☆ԱՅԾԵԼՔՐԻՐ (*22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Ձեր ճիգերը մի՛ բազմապատկէք. մօտ օրերն ձեզի պիտի արդիւնաւորուին: Կարժէ աշխատիլ, նոյնիսկ եթէ կը կարծէք, թէ ապարդիւն է: Օր մը այդ աշխատանքին պտուղը կը բաղէք անկասկած:

☆ՕՎԱՆՈՑՇ (*21 Յունուարէն 19 Փետրուար*)

Օրը շատ յարմար է ծրագիր մը իրագործելու, որ շատ լաւ յաջողութիւն պիտի ունենայ: Երկմիտ մի՛ ըլլաք, այլ չանցնիք կիրարկել ձեր գործերը:

☆ԶՈՒԿ (*20 Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Օրը հոսուն է, շարժունակ, իսկ դուք շատ խանդավառ: Մանաւանդ սիրային մարզը փայլուն ընթացք պիտի ունենայ: Նոյն ատեն մի՛ մոռնաք ձեր օրուան պարտաւորութիւնները:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ԵՒ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ՏՂՈՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԵՆ

AROPE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԲԱՐՁՐ ԳՆԱՀԱՏԵԼՈՎ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ԽՈՒՄԲԻՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԱՆՈՐ ՅՈՒՅԱԲԵՐԱԾ ՀՈԳԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՀՊԱՐՏԱԼԻ ԵՐԵՒՈՅԹ

Շարունակուած 4րդ էջէն

էին եւ հայկական դասական ու ժողովրդային մշակումներ, եւ համաշխարհային երաժշտահանրերու երկեր: Արամ Խաչատրեանէն հնչեցին բացման «Վարդագոյն աղջիկներու պարը», համերգի յաղթական աւարտին «Դիմակահանդէս»ի վալսը: Կոմիտասի ստեղծագործութիւններէն ուշագրաւ եղան «Քելեր - Ցոլեր», «Կռունկ», «Կաքաւիկ», «Շողեր ջան», «Ծիրանի Ծառ» եւ «Վաղարշապատի պար», հոգեւոր ստեղծագործութեան ներկայացուցիչ եղաւ Մակար Եկմալեանի «Սուրբ - Սուրբ»ը, Սայաթ - Նովայէն հնչեց «Քամանչա»ն: Համաշխարհային հեղինակներէն ուշագրաւ եղան Սարասատէի «Նավարրա»ն, Դվորժակի «Մեղեդի»ն, Ռիմսկի Քորսաքովի «Մեղուի թռիչք»ը, Վիվալտիի «Տարուան եղանակներ»էն «Փոթորիկ»ը...

Յայտագիրին մէջ տեղ գտած կարգ մը ստեղծագործութիւնները կատարուեցան բեմականացուած հաճելի մատուցմամբ, ինչպէս «Ձկնորսներու քայլերգ» - «Բերդ պար»ը (մշակում՝ Ռուբէն Ալթունեանի), Մենտելսոնի եւ Միրզոյեանի ստեղծագործութեանց թեմաներով «Կատակ - մրցոյթ»ը, աւարտին՝ Արամ Խաչատրեանի «Սուրերով պար»ը, որուն սրինգով միացաւ համոյթիղեկավարը՝ Սամուէլ Աւանեսեան: Բոլոր ստեղծագործութեանց դաշնամուրով ընկերացաւ Արաքսիա Աւանեսեան:

Առանձինն յիշատակելի երեւոյթ է նաեւ այն, որ համոյթը իր ելոյթներէն գոյացած հասոյթը կը յատկացնէ բարեգործական նպատակներու: Եւրոպայի մէջ փոքրիկ վիրթուոզները նուագած են Սպիտակի Աղէտեալ գօտիի բարօրութեան համար, իսկ լիբանանեան եւ սուրիական ելոյթներուն ընթացքին նուիրատուութիւններէ գոյացող հասոյթը պիտի տրամադրուի Շուշիի մանկապարտէզի շուրջ յիսուն փոքրիկներուն սնունդ եւ օժանդակութիւն տալու:

Շաբաթ երեկոյի ելոյթը անկասկած որ անմոռանալի պիտի մնայ ներկաներուն յիշողութեան մէջ ու հպարտալի ազգային ոգեւորութեան իմաստով: Յոտնկայս ծափահարութիւնները ապացոյցն են այս իրողութեան:

Համերգը վերջ գտաւ Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան նախագահ վեր. Սկրտիչ Գարակէօզեանի աղօթքով:

Ընդառաջելով ներկաներու բուռն փափաքին, այս անգամ «Վանայ Ձայն»ի կազմակերպութեամբ ելոյթը պիտի կրկնուի այսօր երեկոյեան ժամը 8:00ին, «Յակոբ Տէր Մելքոնեան» թատերասրահին մէջ: «Հայաստանի փոքրիկ վիրթուոզ»ները Լիբանան եւ Սուրիա իրենց կեցութեան ընթացքին յատուկ ելոյթներ պիտի ունենան նաեւ դպրոցականներու համար:

STUDIO Lantern

•Կը ստանձնէ ուրախ առիթներու video նկարահանումներ

Հեռ. 01-266866 եւ 03-695399

ՄԱՐԶԱԿԱՆ-ԱՇԽԱՐՀ

ՆՇՄԱՐ

ՖԵՐԿԸՍԸՆԻ ՕՐԻՆԱԿՈՎ

Միջակգային եւ յատկապէս բրիտանական մամուլին մարկական գլխաւոր լուրը երկու օրէ ի վեր այլ բան չէ, եթէ ոչ Մանչեսթըր Եունայթըտի քսանչորս տարեկան անգլիացի աստղ Տէյվիտ Պեքհամի անունին հոլովումը:

Արդարեւ, Անգլիոյ ախոյեանութեան յետագուած մէկ տաք ճակատումին՝ Լիծ - Մանչեսթըր Եունայթըտ, Պեքհամի բացակայութիւնը եղաւ խնդրոյ առարկայ: Մարվիչ Ալեքս Ֆերկըսընն պահեստի նստարաններուն վրայ պահեց Եւրոպայի մեծագոյն ֆութպոլիստներէն մէկը նկատուող Պեքհամը, որովհետեւ օր մը առաջ ներկայ չէր գտնուած խումբին փորձին: Պատճառը կարեւոր չէ կ'ըսէ Ֆերկըսընն: Ամէն գնով պէտք է ներկայ ըլլալ փորձերուն: Պեքհամի չքմեղանքը այն է, թէ իր նորածինը անակնկալօրէն հիւանդացած էր: Այլ աղբիւրներու համաձայն, սակայն, ան կնոջ հետ նորաձեւութեան ցուցահանդէսի մը ներկայ գտնուած էր: Յամենայնդէպս, *նօ էքսիուզ* եւ վերջ: Զինուրական *տիսիփլին*ն:

Այո, ըստ երեւոյթին:

★

★ ★

Խմբային, հաւաքական աշխատանքը ամէն բանէ առաջ կ'ենթադրէ բծախնդիր կարգապահութիւն: Հաւաքական կեանքի մէջ անհատական քմայքները տեղ չունին: Հաւաքական շահերը գերիվեր են ամէն բանէ եւ այս իմաստով որեւէ պատճառաբանութիւն ընդունելի չէ:

Ֆերկըսընի օրինակը ուսանելի է յատկապէս մեզի՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուս համար: Յաճախ ականջալուր կ'ըլլանք, որ մարզիկներ՝ ֆութպոլիստ թէ պասքեթպոլիստ, կը թերանան փորձերէն եւ մարզիչը հապիւ ակնարկութիւն ըրած, հաւարը կը փրթի:

Ֆերկըսընն իր խումբը գերիվեր կը դասէ Պեքհամէն: Այս հասկացողութիւնը մեր մօտ մի՛շտ գոյութիւն ունեցած է: Հ.Մ.Ը.Մ.ականը խումբին շապիկը ամէն բանէ վեր դասելով իր *ԵՍ*ը վոհած է հաւաքական շահերուն, հաւաքական կամքին եւ շնորհիւ այդ հասկացողութեան է, որ նուաճած է գագաթներ:

Այսօր տարբեր չի կրնար ըլլալ երէկէն, պէտք չէ՛ ըլլայ: Թող ուրիշ մտածումներ չընեն ոմանք, ըսելով, թէ քանի մէկերորդ դարուն այլեւս հնաոճի ու ժամանակավրէպ են այդ «քարոզները»:

Ոչ, երբեք: Փաստօրէն շատ աւելի կարգացած ու յառաջդիմած Բրիտանիոյ մէջ, արհեստավարժութեան գագաթնակէտին հասած եւ ֆութպոլի «կայսրութիւն» կերտած Մանչեսթըր Եունայթըտ անգամ կը կիրարկէ կայն:

Մեզի կը մնայ անվարան հետեւիլ օրինակին: Ֆերկըսընի կեցուածքը ուսանելի է ամենուրեք:

ՄԱՐԶԱՄԵՐ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ

ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ, ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԻ ԵՒ ՊԵԼՃԻՔԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸՆ

Հոլանտայի ֆութպոլի ախոյեանութեան 23րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Փ.Ս.Վ. Այնտհովընն արձանագրեց եղանակի իր 17րդ յաղթանակը՝ 3-2 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Վիթէս Առնհէմը (6րդ): Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Այնտհովընն եօթը կէտի իր առաւելութիւնը պահեց իր անմիջական մրցակիցին՝ Այաքս Ամսթերտամի վրայ, որ իր կարգին յաղթանակ մը արձանագրեց 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Տէօթինչէմը (13րդ): Մրցումը նուաճած կատարած Այաքս, արձանագրեց եղանակի իր 14րդ յաղթանակը:

Վիթէսի դէմ տեղի ունեցած մրցումին, Այնտհովընի կոլերը նշանակեցին Ռուտ Վան Նիսթըրլոյ, Ուիլֆրէտ Պումա եւ Առնոլտ Պրուկինք, իսկ հիւր կապմին կոլերը՝ Ճոն Վան Տէն Պրոմ եւ Մամատու Զոնկօ:

Այաքսի երկու կոլերը նշանակեցին Նիքոս Մախլաս եւ Տէնի, իսկ Տէօթինչէմի կոլը՝ Վիլ Վէսանըն:

Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ (3րդ) կրեց եղանակի իր 3րդ պարտութիւնը, 2-1 արդիւնքով պարտուած հեռանալէ ետք Ուիլէմ Թիլպուրկի (8րդ) դաշտէն:

Յարդ նուաւագոյն պարտութիւնը (երկու) կրած է 4րդ դիրքը գրաւող Թվենթէ: Այնտհովընն եւ Այաքս կրած են չորսական պարտութիւն:

Ստորեւ՝ 23րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Իթթէխթ - Հիրենվին 2-2
Այաքս Ամսթերտամ - Տէօթինչէմ 2-1
Ուիլէմ Թիլպուրկ - Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ 2-1
Մասասթրիխթ - Սփարթա Ռոթերտամ 2-2
Տէն Պոշ - Ռոտա Քերքրատէ 2-2
Նայմիկընն - Վալվիք 3-1
Փ.Ս.Վ. Այնտհովընն - Վիթէս Առնհէմ 3-2

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Փ.Ս.Վ. Այնտհովընն	53
2.- Այաքս Ամսթերտամ	46
3.- Ֆէյէնուրտ Ռոթերտամ	43
4.- Թվենթէ	42
5.- Հիրենվին	42
6.- Վիթէս Առնհէմ	40
.....	
17.- Տէն Պոշ	12
18.- Քամփուր	11

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼ

Փորթուգալի ֆութպոլի ախոյեանութեան 22րդ հանգրուանի մրցումներուն, պարագլուխի դիրքը գրաւող Փորթօ 1-0 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Քոմփոմահորենսէի դաշտէն (13րդ)՝ կրելով այս եղանակի իր 2րդ պարտութիւնը: Մրցումին «որբ» կոլը նշանակուեցաւ 20րդ վայրկեանին:

2րդ դիրքը գրաւող Սփորթինկ Լիսպոն, չկրցաւ օգտուիլ Փորթոյի կրած պարտութենէն եւ գրաւել պարագլուխի դիրքը: Անիկա դժուարութեամբ հաւասարութիւն մը արձանագրեց իր հիւրին՝ Ժիլ Վիսենթէի (7րդ) հետ, երբ իր հաւասարութեան կոլը նշանակեց 56րդ վայրկեանին: Վիսենթէ որ 23րդ վայրկեանին բացած էր մրցումին հաշիւը, 55րդ վայրկեանէն ետք մրցումը շարունակեց տասը մարզիկով, երբ անոր մէկ մարզիկը կարմիր քարտ մը ստացաւ:

Հակառակ իր կրած պարտութեան սակայն, Փորթօ մնաց պարագլուխի դիրքին վրայ, իր ունեցած *կոլէվըրէյ*ին շնորհիւ գերազանցելով Սփորթինկը:

3րդ դիրքը գրաւող Պենֆիքա 6-2 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց իր հիւրը Ֆարենսէն (16րդ): Մանիշէ *հէթրիք* մը իրագործեց, մինչ Նունս Կոմէշ (2 կոլ) եւ Քարել Փոպորսքի նշանակեցին մնացեալ երեք կոլերը: Փաուլօ Ֆերէյրա եւ Հասան նշանակեցին Ֆարենսէի կոլերը:

Ստորեւ՝ 22րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Լէյրիա - Ալվերքա 3-0
Մարիթիմօ - Ամատորա 2-2
Սալկէյրոշ - Սեթուպալ 1-0
Պենֆիքա - Ֆարենսէ 6-2
Քամփոմահորենսէ - Փորթօ 1-0
Սփորթինկ Լիսպոն - Ժիլ Վիսենթէ 1-1
Սանթա Քլարա - Ռիօ Աւէ 1-0
Պելենենսէշ - Պրակա 0-3

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Փորթօ	48
2.- Սփորթինկ Լիզպոն	48
3.- Պենֆիքա	47
4.- Կիմարաէշ	37
5.- Պոաւիսթա	34
.....	
17.- Սանթա Քլարա	20
18.- Սեթուպալ	13

ՊԵԼՃԻՔԱ

Պելճիքայի ֆութպոլի ախոյեանութեան պարագլուխի դիրքը գրաւող Անտըրլէխթ արձանագրեց եղանակի իր 16րդ յաղթանակը՝ 5-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելով իր հիւրը Լոքերէնը (12րդ): Մրցում մը նուաւ կատարած Անտըրլէխթ, որ կրած է միայն մէկ պարտութիւն, այսպիսով արձանագրեց եղանակի իր 16րդ յաղթանակը:

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Անտըրլէխթ այժմ եօթը կէտի առաւելութիւն մը ունեցաւ իր անմիջական մրցակիցին Սթանտար Լիեժի վրայ, որ իր կարգին յաղթանակ մը արձանագրեց 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Մուսքրոնը (8րդ): Եօթը պարտութիւն կրած Սթանտար կ'արձանագրէր իր 15րդ յաղթանակը:

Յաջորդական երեք պարտութիւն կրելէ ետք, անցեալ եղանակի ախոյեան Կէնք յաջողեցաւ արձանագրել իր 12րդ յաղթանակը 4-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելով Պեւերէնը (14րդ): Իր կատարած վերջին եօթը մրցումներէն միայն չորս կէտ հաւաքած Կէնք, որ բարձրացաւ 5րդ դիրք, այժմ 12 կէտով ետ կը մնայ Անտըրլէխթէն:

13րդ դիրքը գրաւող Շարլրուա, իր դաշտին վրայ 3-1 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց նախավերջին դիրքը գրաւող Վերպրոյետերինկ Ժիլէն, մինչ 10րդ դիրքը գրաւող Մեքըլէն 0-0 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Ֆ. Ք. Պրիւժի հետ (4րդ):

Ստորեւ՝ 24րդ հանգրուանի մրցումներուն արդիւնքները.

Հարելպէք - Սէնթ Թրիւտըն 3-2
Կէնք - Պեւերէն 4-1
Ալսթ - Ժերմինալ Պիրաշոթ 1-2
Մեքըլէն - Ֆ. Ք. Պրիւժ 0-0
Շարլրուա - Վերտպրոյետերինկ Ժիլ 1-3
Ուէսթերլօ - Լոմէլ 1-0
Անտըրլէխթ - Լոքերէն 5-0
Սթանտար Լիեժ - Մուսքրոն 2-0
Լա Կանթուապ - Լիերս 2-0

ԴԱՍԱԻՈՐՈՒՄ	ԿԷՏ
1.- Անտըրլէխթ	54
2.- Սթանտար Լիեժ	47
3.- Լա Կանթուազ	43
4.- Ֆ. Ք. Պրիւժ	43
5.- Կէնք	42
.....	
17.- Վերպրոյետերինկ Ժիլ	18
18.- Լոմէլ	13

ԱԶՐՊԷՅՃԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՄԻՋՈՒԵՑԱՒ

Ագրպէյճանի ֆութպոլի 1999 - 2000 եղանակի ախոյեանութիւնը անորոշ թուականով ընդհատուեցաւ, երբ Ա. դասակարգի 12 կագմերէն 11ը չարաթավերջին մերժեցին դաշտ իջնել, իրրեւ պոյքոթ՝ ֆետերասիոնին դէմ: Անոնք կը պահանջեն ֆետերասիոնի նոր եւ արդար ընտրութիւն: Միայն 9րդ դիրքը գրաւող Վիլիաս Մագալլի դաշտ ներկայացաւ, որուն մրցակիցը սակայն բացակայեր...

Ատենէ մը ի վեր այս հարցը գոյութիւն ունի Ագրպէյճանի մէջ, որ մինչեւ իսկ ՖԻՖԱին կողմէ պիտի կախակայուէր, սակայն մետասաներորդ պահու քաղաքական համաձայնութեան մը շնորհիւ անիկա փրկուեցաւ նման խայտառակութենէ: Սակայն չարաթավերջի այս մեծ հարցով, ՖԻՖԱն շատ հաւանարար իր որոշումը վերատեսութեան ենթարկէ եւ այս անգամ բարեացակամ չգտնուի տրուած ըլլալով, որ միայն չորս խումբեր պոյքոթի դիմած էին, սակայն այժմ թիւը բարձրացած է իննիսուն տոկոսով:

ԹԵՆԻՍ

ՀԻՆԿԻՍ ԿԸ ՄՆԱՅ ԱՌԱՋԻՆ

Թենիսի աղջկանց միջագգային դասաւորումը երէկ հրապարակեց միջագգային ֆետերասիոնը՝ Մոնաքոյի իր կեդրոնատեղիէն: Զուիցերիացի Մարթինա Հինկիս կը մնայ թիւ մէկ թենիսուհին, փոքր առաւելութիւն մը ունենալով ամերիկացի Լինտսէյ Տեվրնփորթի վրայ: Հետաքրքրական երեւոյթ է, որ առաջին հինգին մէջ չորսը ամերիկացի են, իսկ հինգէն տասին մէջ չորսը՝ ֆրանսացի:

Ստորեւ՝ առաջին 20 թենիսուհիներուն դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1.- Մարթինա Հինկիս (Զուիցերիա)	5734
2.- Լինտսէյ Տեվրնփորթ (Մ. Ն.)	5190
3.- Վենըս Ուիլիըմս (Մ. Ն.)	3903
4.- Սերենա Ուիլիըմս (Մ. Ն.)	3512
5.- Նաթալի Թօզիա (Ֆրանսա)	2550
6.- Մարի Փիրս (Ֆրանսա)	2467
7.- Ժիւլի Հալար - Տեքիւժիս (Ֆրանսա)	2025
8.- Քոնչիթա Մարթինէս (Սպանիա)	1981
9.- Աննա Քուրնիքովա (Ռուսիա)	1908
10.- Սանտրին Թեսթիւ (Ֆրանսա)	1771
11.- Արանցա Սանչէս - Վիքարիօ (Սպանիա)	1768
12.- Պարպարա Շէթ (Աւստրիա)	1766
13.- Ամելի Մորեսմօ (Ֆրանսա)	1760
14.- Մոնիքա Սելէշ (Մ. Ն.)	1713
15.- Ճենիֆըր Քափրիաթի (Մ. Ն.)	1556
16.- Ամանտա Քոթցըր (Հարաւ. Ափրիկէ)	1487
17.- Էլենա Լիխովցեւա (Ռուսիա)	1435
18.- Անքը Հիւպըր (Գերմանիա)	1424
19.- Տոմինիք Վան Ռուսթ (Պելճիքա)	1388
20.- Չանտա Ռուպին (Մ. Ն.)	1239

ՏԷԼ ՓԻԵՐՈՅԻ ՅԱՋՈՂ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

ՏԷԼ ՓԻԵՐՈ Կը տօնէ ՆշաՆական փեՆալթիՆ

Իտալական մամուլին համաձայն, Ալեսանդրօ Տէլ Փիերօ Շարաթ օրուան 4-0 Եուվէի յաղթական մրցումին ընթացքին ի վերջոյ ունեցաւ իրեն վայել խաղարկութիւնը, յիշեցնելով երբեմնի փառքի իր օրերը: Ան նշանակեց իր կագմին առաջին կոլը՝ փենալթիով (միւս երեքը նշանակեց Ֆիլիփօ Ինկակի), իսկ իրրեւ խաղարկութիւն եղաւ բացառիկ:

Տէլ Փիերօ երկար ատենէ ի վեր բացակայ էր դաշտէն (վիրաւոր): Ան թէեւ երկու շարաթէն աւելի է, որ վերադարձած է, սակայն միայն Շարաթ օր գտաւ իրեն վայել խաղարկութեան ռեկլամը:

Տէլ Փիերօ կը նկատուի Եուվէի աստղերէն եւ ամէնէն կարեւոր տարրերէն մէկը: Անոր յաջող վերադարձը կրնայ մեծապէս նպաստել նաեւ ազգային խումբին, որմէ եւս բնականարար դուրս մնացած էր վիրաւոր ըլլալուն պատճառով:

ԱՆԳԼԻԱՅ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՉԵԼՍԻ ԵՂԱՒ ՔԱՌՈՐԴ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆԸ

Նիւքէսըլ, Չելսի, Ասթոն Վիլա եւ Պոլթըն ապահովեցին կիսաւարտական մրցումին իրենց տոմսերը. Անգլիոյ բաժակի մրցաշարքին քառորդ աւարտականին պարտութեան մատնելէ ետք իրենց մրցակիցները:

Չելսի եղաւ մեծագոյն յաղթականը, երբ 5 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Բ. դասակարգին մաս կազմող իր հիւրը՝ Կիլինկհէմը, 34 հազար համակիրներու ներկայութեան: Թորէ Անտրէ Ֆլօ (16րդ), Ճոն Թերի (49րդ), Ժորժ Ուէա (51րդ), Ճհանֆրանքօ Ցոլա (86րդ՝ փենալթիով) եւ Ճոտի Մորիս (88րդ) նշանակեցին Չելսիի հինգ անպատասխան կոլերը, «Սթեմֆըրտ Պրիճ»ի դաշտին մէջ տեղի ունեցած այս մրցումին:

Կիսաւարտական մրցումին, Չելսի իր դէմ պիտի ունենայ Նիւքէսըլը, որ 3 - 2 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Թրանմիրի դաշտէն, շնորհիւ Կէրի Սփիտի (27րդ), Տիտիէ Տոմիի (36րդ) եւ Տանքըն Ֆերկըսընի (59րդ) նշանակած կոլերուն: Թրանմիրի կոլերը նշանակեցին Ուէյն Էլիսընն (45րդ) եւ Կէրի Ճոնզ (76րդ):

Ասթոն Վիլա 2 - 1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Էվըրթընը, այս վերջինին դաշտին վրայ եւ ապահովեց կիսաւարտական մրցումին իր տոմսը, երբ իր դէմ պիտի ունենայ Պոլթընը, որ 1 - 0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Չարլթընը, հակառակ Բ. կիսախաղը գրեթէ ամբողջութեամբ տասը մարզիկով շարունակելուն: Իսլանտացի մարզիկ Էյտուր Կուտիոնսընի նշանակած կոլէն (47րդ) վայրկեան մը ետք, անոր խմբակից Տին Հոլտըն կարմիր քարտ մը ստացաւ:

Պարտութեան մատնելէ ետք Էվըրթընը, Ասթոն Վիլա կարեւոր քայլ մը առաւ դէպի տիտղոսը՝ նկատի ունենալով, որ 1957ին Անգլիոյ բաժակը շահելէ ետք, անիկա երրորդ անգամ ըլլալով կ'ապահովէր կիսաւարտական մրցումին իր տոմսը: 43 տարուան երկար սպասումէ ետք, արդեօք Ասթոն Վիլա պիտի յաջողի՞ տիրանալ Անգլիոյ բաժակին:

Սթիւ Սթոն (17րդ) եւ Պենիթօ Քարպոնէ (45րդ) նշանակեցին Վիլայի կոլերը, իսկ ամերիկացի ձօ Մաքս - Մուր՝ Էվըրթընի կոլը (20րդ): Մրցումին աւարտէն վայրկեան մը առաջ, Վիլայի յաղթանակի կոլը նշանակած իտալացի Քարպոնէ կարմիր քարտ մը ստացաւ:

Ստորեւ՝ կիսաւարտական մրցումին վիճակահանութիւնը: Երկու մրցումներն ալ տեղի պիտի ունենայ «Ուեմպլի»ի մարզադաշտին վրայ, յառաջիկայ Ապրիլ 2ին եւ 9ին.

Պոլթըն - Ասթոն Վիլա
Նիւքէսըլ - Չելսի

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

Ազգային Ժողովի պատգամաւորական խմբակցութիւններու ներկայացուցիչներուն հետ:

Ազգային Ժողովը ներկայացնող բոլոր ուժերուն կողմէ ընդգծուած է միացեալ ջանքերով եւ միասնական ուժերով այս դժուարին կացութենէն դուրս գալու անհրաժեշտութիւնը: Կարեւոր նկատուած է փոխադարձ վստահութեան մթնոլորտի ստեղծումը եւ պատրաստակամութիւն յայտնուած է պատասխանատուութիւն ստանձնելու տնտեսական եւ ներքին քաղաքական գործընթացներուն ուղղութեամբ:

Կիրակիէն Երկուշաբթի լուսցող գիշեր, կառավարութեան չէնքին մէջ տեղի ունեցած խորհրդակցական հանդիպումէն ետք, վարչապետ Ա. Սարգսեան եւ Ազգային Ժողովի Հանրապետական կուսակցութեան, Համայնավար կուսակցութեան, «Օրինաց Երկիր», Ժողովրդական կուսակցութեան, Հ.Յ.Դ., ԱԺՄ, ՍԻՄ եւ «Կայունութիւն» պատգամաւորական խմբակցութիւններու ներկայացուցիչները հրապարակեցին միացեալ յայտարարութիւն մը, որ կը նչէ.

«Ազգային Ժողովում ներկայացուած ՀՀԿ, ՀԿԿ, «Օրինաց Երկիր», ՀԺԿ, Հ.Յ.Դ., ԱԺՄ, ՍԻՄ կուսակցութիւնների, ինչպէս նաեւ «Կայունութիւն» պատգամաւորական խմբի ղեկավարները՝ հանրապետութեան վարչապետ Արամ Սարգսեանի հետ համատեղ քննարկելով երկրում ստեղծուած ծանր իրավիճակը, խորապէս մտահոգուած լինելով տնտեսական եւ բարոյահոգեբանական ճգնաժամով, ժողովրդի սոցիալական դժուարին դրութեամբ, գիտակցելով, որ միայն միասնական ջանքերով է հնարաւոր երկիրը դուրս բերել գարգացման ուղի, կարեւորելով տնտեսութեան վերականգնման եւ աշխատատեղերի ստեղծման, արտագաղթի կասեցման, կարգ ու կանոնի հաստատման, օրէնքի առջեւ հաւասար պատասխանատուութեան, կոռուպցիայի դէմ պայքարի խնդիրները, անհրաժեշտ են համարում կառավարութեան մասնակցութեամբ պարբերական խորհրդակցութիւնների միջոցով մշակել միասնական մօտեցումներ եւ ծրագրեր՝ հանրապետութեան առջեւ ծառացած հիմնախնդիրների լուծման գործում:

«Պատրաստակամութիւն ենք յայտնում մեր մասնակցութիւնը բերել համատեղ մշակուած ծրագրերի իրականացմանը»:

ՉԵՉԵՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

Տաղստան թափանցած ու առեւանգումներ կատարած ըլլալու յանցանքներով:

Ըմբոստ գինեալներ կը հերքեն, թէ ռմբահարումները գործողութեանց մեղսակից են:

ԸՄԲՈՍՏՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ԴԻՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ըմբոստ գինեալները, որոնք լքած էին Կրոզնին ու հարաւային լեռները ապաստանած, երէկ ինքզինքին իրենց ուէպսայթին վրայ վերահաստատեցին, թէ գինեալները քաշուած են բանալի Տուպա - Եուրթ գիւղէն, որ ռազմավարական կարեւորութիւն ունեցող Արկունի կիրճին մէկ ծայրամասը կը գտնուի: Կիրճը, զոր Ռուսիա կ'ըսէ թէ չրջապատած է, կ'առաջնորդէ դէպի լեռները:

Հակառակ Տուպա-Եուրթի երկու ամսուան պաշարումին, ռուսական ուժերը չկրցան չեչէն պաշտպանողական դիրքերը կտրել, ըսած է ուէպսայթը:

«Ինքըրֆաքս» լրատու գործակալութիւնը երէկ հաղորդեց, որ ռազմական օդանաւեր եւ ուղղաթիռներ անցնող 24 ժամերուն 100 թռիչքներ կատարած են՝ հարւածելով ըմբոստներու.դիրքեր:

Միւս կողմէ, Վլատիմիր Փութին անցեալ չաբաթ նչանակած էր յատուկ ներկայացուցիչ մը, որ պէտք է գրաղի՝ Չեչենիոյ մէջ մարդկային իրաւանց բռնաբարումներու գծով միջազգային գանգատներու հարցով, որոնց չարքին «Ազատութիւն» ռատիոկայանի թղթակիցին՝ Պապիցքիի պարագան:

Պապիցքի անցեալ ամիս Չեչենիոյ մէջ ռուսական ուժերուն կողմէ ձերբակալուած էր՝ չեչէն ըմբոստներու օժանդակած ըլլալու կասկածով: Այս ամբաստանութիւնը հերքած է Մ. Նահանգներու կողմէ ֆինանսաւորուող «Ազատութիւն» ձայնասփիւռը, որուն թղթակիցներէն է Պապիցքի:

(ՌՈՅԹԵՐ Զ)

ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

Ձերէճեան յայտարարեց, որ Հրսի հետ քննարկած է խաղաղութեան գործընթացը եւ հաստատեց անհրաժեշտութիւնը յառաջդիմութիւն արձանագրելու Լիբանանեան եւ սուրիական առանցքներուն վրայ՝ յատակ եւ արագ հաստատուող հիմերով:

«Վերջին հաշուով Լիբանանի ապագան պիտի ճշդուի բանակցութիւններու յաջողութեան կամ ձախողութեան հիման վրայ», ըսաւ ան՝ համոզում յայտնելով, որ իսկական հաւանականութիւն կայ բանակցութիւններու վերսկսման, «եւ այդ ատեն կարելի պիտի ըլլայ յառաջդիմութիւն արձանագրել եւ համաձայնութեան մը հասնիլ քանի մը ամիսէն, եթէ այս ուղղութեամբ ընթանալու քաղաքական կամք կայ»:

Ձերէճեան վգուշացուց, որ եթէ խաղաղութեան ընծայուած այս առիթը կորսուի, պիտի պատահի ողբերգութիւն մը՝ յիշեցնելով, որ արաբներու եւ Իսրայէլի միջեւ խաղաղութեան երթը լի է կորսուած առիթներով:

Ապրիլեան Հասկացողութեան վերաբերեալ հարցումի մը պատասխանելով, ամերիկացի դիւանագէտը ըսաւ, որ ոչ մէկ պատճառ կայ հարուածելու քաղաքային կառոյցներն ու քաղաքացիները թէ՛ Իսրայէլի, թէ՛ Լիբանանի մէջ:

Ան կոչ ուղղեց բոլոր կողմերուն յարգելու Ապրիլեան Հասկացողութեան պայմանները: Ձերէճեան ըսաւ, որ Լիբանանէն քաշուելու որոշումը ի կատար էր եւ այդպէս կը մնայ իսրայէլացի բոլոր պաշտօնատարներուն համար, բայց անիկա դժուար որոշում մըն է:

Ձերէճեան հաւաստեց, որ Լիբանան իր այցելութիւնը ունի անձնական բնոյթ եւ ոչ մէկ պատգամ բերած է Ուաշինկթընէն:

ԲԱՐԵԿԱՐԳՉԱԿԱՆՆԵՐԸ...

Շարունակուած Ա.. էջէն

անոր դաշնակիցներուն համար, որովհետեւ դժուար է բարեփոխումներու ենթարկել իսլամական կառոյցը: Մեկնաբանը կ'ըսէ, որ եթէ 1997ին, ժողովուրդը Խաթեմին նախագահ ընտրեց եւ ի նպաստ փոփոխութեան քուէարկեց, Ուրբաթ օրուան քուէարկութիւնն ալ փոփոխութիւններու ընթացքը արագացնելու համար կատարուեցաւ, ինչպէս նաեւ՝ ըսելու համար, որ գոհ չեն դանդաղ ընթացքէն: Մեկնաբանը կ'աւելցնէ, որ իրանցիներուն դժգոհութիւնը այնքան խոր է, որ չափաւորական - բարեկարգչականներն անգամ դժուարթ կարենան գոհացում տալ ժողովուրդին բոլոր պահանջներուն:

Դէտեր նկատել կուտան նաեւ, որ բարեկարգչականները, իրենց կարգին այնքան ալ ամուր ու միացեալ ճակատ մը չեն ներկայացներ, որովհետեւ անոնք տարակարծիք են փշոտ նկատուած կարգ մը հարցերու գծով, ինչպէս՝ քաղաքային ապատութիւններն ու պետութեան միջամտութիւնը մարդոց անձնական կեանքին մէջ: Աւելին, խորհրդարանը, զոր կ'ուզեն իրենց հակակշիռին տակառնել բարեկարգչականները գլխաւոր իշխանութիւնը չէ երկիրին մէջ: Խորհրդարանը օրինակ ըսելիք չունի բանակին, ապահովութեան գործակալութիւններուն եւ կամ Ուրբաթ օրուան քարոզիչ-ղեկավարներուն իրագուցած իշխանութեան մասին: Նշեալ բոլոր կառոյցները, որոնք ուժի եւ իշխանութեան կեդրոններ կը նկատուին՝ պահպանողականներու հակակշիռին ենթակայ են: Քննադատներ դիտել կուտան, որ քանի գաղտնի սպասարկութեան մարկով կբաղող նախարարութիւնը անկախ է ու խորհրդարանին հաշուետու չէ, անոր գործակալները այլախոհ մտաւորականներ «մաքրագործած» են տարիներու ընթացքին:

Բարեկարգչական թեկնածուներ, իրենց կարգին, կը գիտակցին, որ մեծ ու անիրագործելի խոստումներ պէտք չէ տան քուէարկողներուն, որպէսզի աւելի ուշ յուսախաբ չընեն կանոնք: Թեհրանի թեկնածուներէն Պեհզատ Նապաւի շեշտեց, որ երապային ծրագիրներու խոստումներ պէտք չէ տալ իրանցիներուն:

Բարեկարգչական գլխաւոր շարժումը՝ Իսլամական Իրանի Մասնակցութիւն ճակատը, զոր կը ղեկավարէ նախագահին եղբայրը, բարձրացուցած է «Իրանը բոլոր իրանցիներուն համար» նշանաբանը, որ յատակ խոստում մըն է կրօնական, ընկերային եւ քաղաքական բպմակուսակցութեան: Ճակատին ծրագիրներուն առանցքը կը կազմէ իսկական քաղաքային ընկերութիւն մը կերտել եւ օրէնքի իշխանութիւնը հաստատել տիրող իսլամական կառոյցին մէջ: Բարեկարգչականները կը խոստանան նաեւ անհատական աւելի լայն ազատութիւններ, ինչպէս նաեւ մամլոյ եւ այլ մարկերու ազատութիւնը: Այսպիսի ծրագիրի մը գործադրութիւնը կ'ականատարէ կրօնական հաստատութեան իշխանութիւնը, որ իսլամական յեղափոխութենէն ի վեր մենատիրութիւն հաստատած է կրօնական եւ քաղաքական կեանքին վրայ:

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒԺԵՐ Կ'ՈՂՋՈՒՆԵ�ն

Իրանի Ծոցի արաբ դրացիներն ու աւելի հեռաւոր շրջաններու մէջ գտնուող պետութիւններ երէկ ողջունեցին երեսփոխանականընտրութիւններուն սկզբնական արդիւնքները:

●ՇՈՅԻ արաբական երկիրները, որոնք միշտ ալ կասկածով մօտեցած են Իրանի իսլամական կառավարութեան, կը յուսան, որ բարեկարգչականներուն յաղթանակը քաջալերէ կապերու բարելաւումը Թեհրանի եւ անոր արաբ դրացիներուն միջեւ: Ծոցի արաբ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ եւ մեկնաբաններ, սակայն կգուշացուցին, որ Իրանի եւ արաբ դրացիներուն միջեւ վստահութիւն կը հաստատուի այն ատեն միայն, երբ Թեհրանի եւ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններուն միջեւ հողային վէճը կը լուծուի: Օմանցի պաշտօնատար մը յոյս յայտնեց, որ Իրանի ընտրութիւններուն արդիւնքները նպաստեն, որ Թեհրան յաւելեալ ճիգ տանի շրջանային կայունութեան հաստատման համար:

●ՌՈՒՍԻԱ ողջունեց Իրանի ընտրութիւններուն մինչեւ երէկ հրապարակուած արդիւնքները՝ յոյս յայտնելով, որ ընտրութիւնները ամրապնդեն ժողովրդավարական ընթացքը իսլամական հանրապետութեան մէջ: Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ հրապարակուած յայտարարութիւնը կը հաստատէր, որ Մոսկուա կը յարգէ իրանցի ժողովուրդին կամքն ու ընտրութիւնը:

●ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ եւս ողջունեցին Իրանի խորհրդարանի ընտրութիւնները՝ վանոնք պատմական նկատելով: Արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Ձէյմս Ռուպին յոյս յայտնեց, որ քուէարկութիւնը եւ անոր արդիւնքը նպաստեն Թեհրան - Ուաշինկթընի կապերու բարելաւման:

●ԳԵՐՄԱՆԻԱ երէկ յայտարարեց, որ կ'ողջունէ բարեկարգչականներուն յաղթանակը կըրնայ մեղմացնել կարգ մը վէճերու տարողութիւնը Թեհրանի եւ Անգարայի միջեւ: Եճեւիտ շնորհաւորեց իրանցի ժողովուրդը, յատկապէս՝ երիտասարդներն ու կիները: Եճեւիտ աւելցուց, որ քուէարկութեան արդիւնքներուն հիման վրայ կարելի է ակնկալել, որ Իրան յետ այսու իր յեղափոխութիւնը այլ երկիրներ պիտի չարտածէ:

●ՖՐԱՆՍԱՅԻ արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտնեց, որ քուէարկութեան մասնակցող իրանցիներուն թիւն ու ակնկալական արդիւնքները ցուցանիշ են, որ ժողովուրդը որոշած է կօրավիգ կանգնիլ նախագահին որդեգրած քաղաքականութեան:

(ՌՈՅԹԵՐ Զ)

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ՈՒԺԵՐԸ...

Շարունակուած 2րդ էջէն

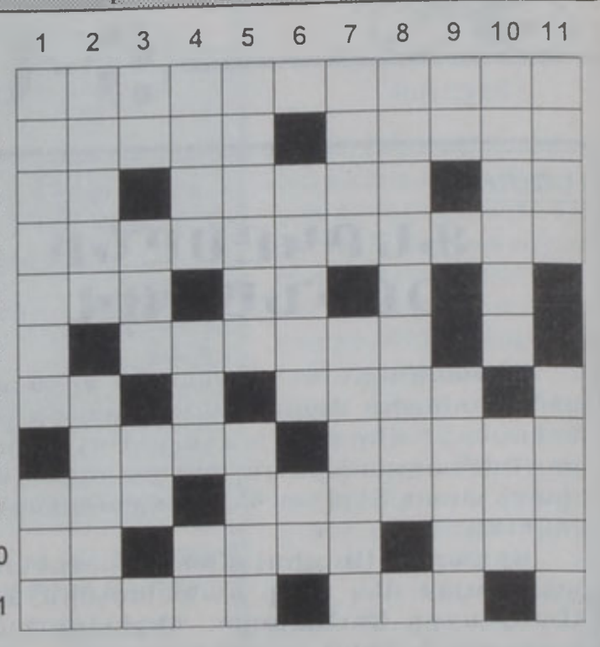
արտասանած խօսքին մէջ, Պարաք դատապարտեց Պէյրութի, Գահիրէի եւ Դամասկոսի մէկ կարարուած յայտարարութիւնները, որոնք խիստ ոճով դատապարտեցին Լիբանանի քաղաքային կառոյցներու վրայ իսրայէլեան օդուժի յարձակումները:

«Ոչ ոքի կը խրատեմ փորձել, թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ մեր հակազդեցութիւնը, եթէ յարձակում գործուի հիւսիսային Իսրայէլի մէջ գիւղերու եւ քաղաքներու վրայ կամ միջազգային սահմանիներէն ներս իսրայէլացի գիւնուորներու վրայ», ըսաւ ան եւ աւելցուց. «Կը կարծեմ, որ սահմանէն անդին գտնուող կողմը սպառած է մեր պատգամը»:

Պարաք ըսաւ, որ Իսրայէլի համար աւելի նպատակայարմար է այդ հեռացումը կատարել Լիբանանի եւ Սուրիոյ հետ խաղաղութեան համաձայնագրի մը հիմամբ, քան միակողմանի ձեւով: Ան նաեւ յայտնեց, որ միակողմանի այդ հեռացումը սկսելու պայմանաժամը, որ Յուլիսին էր, յառաջագահ է մէկ ամիսով, եւ այդ հեռացումը պիտի կատարուի Յունիսէն սկսեալ, ամբողջանալու չորս ամիսէն, որ բաւարար ժամանակ է իսրայէլեան բանակի դիրքեր հաստատելու միջազգային սահմանին վրայ:

ԽԱՉԲԱՌԻՆ ԹԻՒ 4498

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Պետրոս Ա. Գետադարձին յաջորդած կաթողիկոսը:*
2. *Պախրէ - Վայրի ստեպղին (հակ.):*
3. *Զայնանիշ - Գրադեղ - Ցուցական ածական:*
4. *Վայրագ, ճիւաղային:*
5. *Իրաքեան լրատու գործակալութիւն - Կրկին:*
6. *Իգական օտար անուն:*
7. *Կրկնուած բաղաձայններ - Մնտուկ:*
8. *Հայոց Խոսրով Բ. արքան դաւադրաբար սպանողը - Արական անուն:*
9. *Զարմ - Գոռում, թրնդիւն:*
10. *Պարտիզպանի գործիք - Քաղցր - «Գունաւոր» ծով մը (հակ.):*
11. *Նեղ բացուածք - Ոլոռ:*

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Եղիա Տէմիրճիպաշեանի ծննդավայրը - Հայ գուսան:*
2. *Եւրոպական հրթիռներու տիպ - Քեսրուանի աւաններէն:*
3. *Զայնակից տառեր - Ուրոյն - Կրկնուած բաղաձայններ:*
4. *Օդանաւորդութեան միջազգային ընկերակցութիւն - Ճոկան - Ինք:*
5. *Դարբնել - Քով:*
6. *Իգական օտար անուն - 5600:*
7. *Սեմական ժողովուրդ - Վշտահար:*
8. *Բնիոն, մանր դրամ:*
9. *Լծկան անասուն - Դահեկան:*
10. *Զայրոյթ - Կէս՝ փլատակ:*
11. *Սերմնափակ - Մարտունիի գիւղերէն (հակ.):*

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ժ	Ա	Մ	Ա	Ն	Ա	Կ	■	Ա	Պ	Ա
2	Ո	Ռ	Ա	Գ	Ի	■	Ն	Ա	Ի	Ե	Լ
3	Ր	Ա	Մ	■	Հ	Ն	Ա	Մ	Ե	Ն	Ի
4	Ժ	Պ	Ի	Տ	■	Ա	Տ	Ե	Լ	Ի	■
5	Ս	Ա	Կ	Ա	Ձ	Ն	■	Հ	■	Ն	Օ
6	Ի	Ր	■	Ժ	Ա	Մ	Մ	Ի	Ն	■	Ի
7	Մ	■	Պ	Ա	Ր	Է	Տ	■	Շ	Օ	Ք
8	Ե	Ր	Ա	Ն	■	Ն	Ա	Բ	Ա	Բ	■
9	Ն	Ե	Ր	Ե	Լ	■	Դ	Ռ	Ն	Ա	Կ
10	Ո	Ց	■	Լ	Ե	Ն	Ի	Ն	■	Ր	Ը
11	Ն	Ա	Շ	Ի	Հ	■	Ր	Ի	Թ	Ա	Մ

Թիւ 4497

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամանիշերու փակման սակագիները հետեւեալներն էին երէկ.

Սուրիական թղթոսկի	33,43 - 36,45 լ.ո.
Իրաքեան տինար	50,00 - 51,00 լ.ո.
Պահրէյնեան տինար	3996,70 - 3998,81 լ.ո.
Քուէյթեան տինար	4950,95 -4952,29 լ.ո.
Յորդանանեան տինար	2119,54-2121,58 լ.ո.
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	408,92 - 410,97 լ.ո.
Սեուտական ռիալ	400,10 - 402,10 լ.ո.
Օմանեան ռիալ	3935,82 -3938,86 լ.ո.
Քաթարեան ռիալ	412,94 - 414,96 լ.ո.
Եգիպտական կինէ	438,18- 440,22 լ.ո.
Անգլիական սթերլին	2409,70 - 2411,50 լ.ո.
Գերմանական մարք	757,65 - 759,49 լ.ո.
Հոլանտական ֆլորեն	672,16 - 674,75 լ.ո.
Ֆրանսական ֆրանք	224,17 - 226,75 լ.ո.
Զուիցերիական ֆրանք	924,25 - 926,30 լ.ո.
Պելճիքական ֆրանք	35,12 - 37,09 լ.ո.
Դանիական քուրոն	230,21 - 250,10 լ.ո.
Շուէտական քուրոն	171,44 - 173,46 լ.ո.
Սպանական փեզեթա	8,78 - 9,83 լ.ո.
Թրքական լիրա	0,0365 - 0,0370 լ.ո.
Կիպրական փաունտ	2576,47 - 2578,49 լ.ո.
Իտալական հազար լիր	741,68 -743,78 լ.ո.
Ճափոնական հազար եէն	13080 - 13082 լ.ո.
Ափրիկեան հազար ֆրանք	2450 - 2452,00 լ.ո.
Ամերիկեան տոլար	1501,00 - 1514,00 լ.ո.
Քանատական տոլար	1036,11 - 1038,86 լ.ո.
Աւստրալիական տոլար	944,30 -946,41 լ.ո.
Եուրօ	1483,91 -1485,93 լ.ո.

● ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	85,000 - 90,000 լ.ո.
Իրանեան մէկ ոսկի	85,000 - 90,000 լ.ո.
Օսմանեան մէկ ոսկի	75,000 - 80,000 լ.ո.
Մեքսիքական փեսոս	555,000 - 565,000 լ.ո.
Մէկ քիլոկրամ՝	
ձոյլ ոսկի	14,750,000 - 15,525,000 լ.ո.
Մէկ օնս ոսկի	306,11$ - 308,13 $
Մէկ օնս արծաթ	5,22 $ - 5,24 $

● ՍՈԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵՔՈՒԹԻՒՆԸ

	Գինի Ա. ճշդում	Գինի Բ. ճշդում
Ա. կարգի բաժնեթուղթ	7 3/8	7 1/4
Բ. կարգի բաժնեթուղթ	7 3/8	7 1/2